

An ninh thế giới

CHUYÊN ĐỀ CỦA BÁO CÔNG AN NHÂN DÂN

75 NĂM THẢM HỌA HIROSHIMA VÀ NAGASAKI:

Nguy cơ hạt nhân vẫn hiện hữu

Cách đây 75 năm, ngày 6 và 9-8-1945, người dân hai thành phố Hiroshima và Nagasaki của Nhật Bản đã trở thành những nạn nhân đầu tiên của bom nguyên tử. Hai quả bom đã cướp đi sinh mạng của ít nhất 225.000 người vô tội và biến hai thành phố sôi động này thành những "thành phố chết". Những người còn sống sót - được gọi là hibakusha - tiếp tục phải chịu đựng và sau đó qua đời vì những ảnh hưởng lâu dài của việc bị phơi nhiễm phóng xạ.

ƯỚC TÍNH HIỆN VẪN CÒN KHOẢNG 13.400 VŨ KHÍ HẠT NHÂN TOÀN THẾ GIỚI

(Xem tiếp trang 6)

KHỦNG HOẢNG EUROZONE THỜI COVID-19

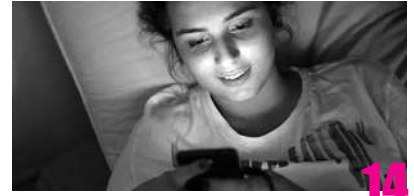
TRANG 12

Cô - trò trường làng và lớp học trên mây

4

Mạng xã hội và sức khỏe trong thời đại số

14

Khi danh xưng chỉ vì mục đích thương mại

16-17

Cảnh giác với chiêu lừa bán "vịt giời"

26

Ngăn chặn xuất, nhập cảnh trái phép ở biên giới Tây Nam

TRANG 8-9

Nạn mạo danh cơ quan chức năng để lừa đảo

TRANG 2-3

TỪ KHOẢNG 3 NĂM TRỞ LẠI ĐÂY, TRÊN CẢ NƯỚC ĐÃ XUẤT HIỆN HÀNG LOẠT ĐƯỜNG DÂY LỪA ĐẢO MAO DANH CƠ QUAN CHỨC NĂNG. CÁC ĐỐI TƯỢNG NGƯỜI NƯỚC NGOÀI CẤU KẾT VỚI ĐỐI TƯỢNG TRONG NƯỚC GIẢ DANH LÀ CƠ QUAN CÔNG AN, VIỆN KIỂM SÁT, TÒA ÁN... GỌI ĐIỆN THOẠI ĐẾN ĐỀ DỌA NGƯỜI DÂN, YÊU CẦU

HỌ PHẢI CHUYỂN TIỀN VÀO TÀI KHOẢN RỒI CHIÊM ĐOẠT. ĐÃ CÓ RẤT NHIỀU NGƯỜI PHẢI ÔM HÂN VÌ NỘP CHO CHÚNG SỐ TIỀN MỒ HÔI NƯỚC MẮT CẢ ĐỜI HO MỚI TÍCH CẬP ĐƯỢC. KHOẢNG 2 THÁNG TRỞ LẠI ĐÂY, NHIỀU NGƯỜI DÂN ĐÃ THOÁT BẦY NHỜ SỰ PHỐI HỢP CỦA NGÂN HÀNG VÀ CƠ QUAN CÔNG AN.

NẠN MẠO DANH CƠ QUAN CHỨC NĂNG ĐỂ LỪA ĐẢO

● NHƯ CHỢT TỈNH CƠM MÈ

Một ngày cuối tháng 7-2020, Công an phường Phạm Đình Hồ (quận Hai Bà Trưng, Hà Nội) tiếp nhận thông tin từ chi nhánh một ngân hàng trên phố Ngô Thì Nhậm (quận Hai Bà Trưng) về việc nhân viên cơ sở tín dụng này đang tiếp một khách hàng có những biểu hiện rất đáng chú ý. Một cụ bà tuổi cao, ốm theo chiếc túi to yêu cầu chuyển hơn nửa tỷ đồng vào một tài khoản của ngân hàng khác.

Dù nhân viên ngân hàng khéo gợi hỏi một số thông tin từ cụ bà như: “Chủ tài khoản nhận tiền có phải là người thân của cụ không? Vì sao cụ bà đi một mình đến ngân hàng?... Song “vị khách” một mực lác đầu không trả lời. Khi đem tiền hai tay cụ còn run run...

Những dấu hiệu này khiến nhân viên giao dịch cảnh giác liên hệ ngay đến thông tin cảnh báo tội phạm lừa đảo mà Cơ quan công an thường xuyên trao đổi, khuyến cáo, thậm chí còn niêm yết công khai tại phòng giao dịch và đã liên hệ...

Tiếp nhận thông tin, Công an phường Phạm Đình Hồ đã tổ chức lực lượng nhanh chóng có mặt tại phòng giao dịch ngân hàng. “Chúng cháu bên công an phường, bác có thể thông tin về người sẽ nhận số tiền lớn này không? Bác nên cảnh giác, vì thời gian gần đây có nhiều người đã bị lừa đảo, chiếm đoạt số tiền lớn, sau khi nghe điện thoại của đối tượng tự xưng là điều tra viên...”. Vừa nghe đồng chí chỉ huy công an phường trao đổi, cụ bà như bừng tỉnh cơn mê và quyết định

DÙ ĐÃ CÓ NHỮNG TÍN HIỆU TÍCH CỰC, SONG NGƯỜI DÂN VẤN CẦN NÂNG CAO CẢNH GIÁC TRƯỚC NẠN GIẢ DANH CƠ QUAN CHỨC NĂNG ĐỂ LỪA ĐẢO

tạm dừng việc gửi tiền.

Khi đã bình tĩnh, cụ bà Hoàng Thị T. (gần 80 tuổi, thường trú tại phố Tăng Bạt Hổ, phường Ngô Thì Nhậm) mới kể lại. Sáng 30-7, có mấy người liên tiếp gọi điện vào máy di động của cụ. Ban đầu giới thiệu là nhân viên bưu điện, sau đó đến lượt một “cán bộ Công an Hà Nội” cầm máy. Những người này tuyên bố người nhà cụ T. đang liên quan đến vụ án ma túy và phải chuyển tiền vào tài khoản của chúng để chứng minh vô tội. Lo lắng cho người thân, cụ T. tất tả vay mượn, rút tiền tiết kiệm và ngay chiều hôm sau đã gom đủ 600 triệu đồng rồi thuê “xe ôm” chở đến phòng giao dịch ngân hàng trên phố Ngô Thì Nhậm với ý định chuyển hết tiền vào tài khoản các đối tượng yêu cầu.

Rất may, những biểu hiện lo lắng bất thường của cụ T. đã được nhân viên ngân hàng nhận biết và thông báo đến Công an phường Phạm Đình Hồ để xác minh, ngăn chặn...

Tương tự cụ T., đầu tháng 8-2020 bà Phạm Thị M. (60 tuổi, trú trên địa bàn quận Hai Bà Trưng) nhận

được cuộc điện thoại giới thiệu là điều tra viên Công an TP Hồ Chí Minh. Sau lời giới thiệu, đối tượng lập tức hỏi: “Điện thoại của bà còn pin không, nếu hết thì phải cắm sạc ngay để làm việc với cơ quan điều tra”. Bà M. thật thà trả lời mới sạc đêm hôm qua vẫn còn đầy thì đối tượng tiếp tục tra vấn:

“Hiện bà sống một mình hay có ai ở cùng không?”.

“Thưa tôi sống một mình” - bà M. trả lời.

“Một mình sao tôi nghe thấy có tiếng người?” - đối tượng tiếp tục chất vấn, giọng rất hung dữ.

“Đó là tiếng từ tivi” - bà M. giải thích

Đến khi đó đối tượng mới hạ giọng, nói rằng họ đang điều tra một chuyên án ma túy, rửa tiền đặc biệt lớn. Viện kiểm sát đã ra lệnh bắt giam. Cùng lúc đối tượng gửi ảnh lệnh tạm giam qua mạng xã hội Zalo cho bà H., thông báo vài ngày tới sẽ cơ quan chức năng sẽ thực hiện lệnh này.

Nghe những thông tin trên, đọc lệnh tạm giam đúng tên, số CMND, địa chỉ... bà H. tái mặt, toát mồ hôi liên tục khẳng định

không hề liên quan gì. Đối tượng lúc này mới bảo, bà H. phải kê khai hết các loại tài sản như nhà đất, vàng, đô la, sổ tiết kiệm... chuyển thành tiền mặt rồi gửi cho “cơ quan điều tra”. Sau khi đã xác định đúng là không có liên quan thì sẽ gửi lại cho bà.

“Việc cộng tác của bà có tác động thành bại cho chuyên án, bà phải thực hiện hết sức bí mật, nghiêm chỉnh. Nếu hé răng kể cho ai, hoặc không cộng tác nghiêm túc khiến chuyên án đổ vỡ thì bà phải hoàn toàn chịu trách nhiệm. Bà có thể bị truy tố, đi tù 5-10 năm” - gã đàn ông tiếp tục hăm dọa.

Run rẩy, bà H. vội vàng ra ngân hàng rút gần một tỷ đồng tiền tiết kiệm định chuyển cho đối tượng. Song một nhân viên ngân hàng đã kịp thời đưa cho bà một bản thông báo của Cơ quan công an về nạn lừa đảo giả danh, cùng một bài báo cảnh báo về vấn nạn này. Sau khi đọc xong những văn bản này, bà H. vội rút điện thoại gọi cho người cháu đang công tác tại một cơ quan bảo vệ pháp luật. Nói chuyện xong, bà H. lập tức chặn số điện thoại của các đối tượng và không rút tiền gửi cho chúng nữa.

Bà H. cho biết, ngoài số tiền gần một tỷ đang gửi trong sổ tiết kiệm, bà còn làm thủ tục để rao bán căn nhà đang ở để định gửi cho các đối tượng. “Rất may tôi đã kịp thời được cảnh báo và không sa bẫy của chúng nữa” - bà H. nói giọng không giấu vẻ vui mừng.

● VẤN CẦN NÂNG CAO CẢNH GIÁC

Theo một chỉ huy Phòng Cảnh sát hình sự Công an TP Hà Nội, nhiều năm nay nạn lừa đảo giả danh cơ quan chức năng bùng phát rất mạnh. Không chỉ người dân ở các thành phố lớn mà ở nhiều tỉnh thành nông thôn, miền núi cũng đã sập bẫy của chúng, bị chiếm đoạt số tiền từ vài trăm triệu lên đến vài tỷ đồng. Thậm chí có những bị hại ở TP Hồ Chí Minh còn chuyển cho

các đối tượng hàng chục tỷ đồng và bị chiếm đoạt. Mặc dù Cơ quan công an đã nhiều lần khuyến cáo trên các phương tiện thông tin đại chúng, song dường như lại chỉ mới đến được một bộ phận nhân dân.

Có những tuần mà Cơ quan công an nhận được hàng chục đơn trình báo của các bị hại về việc bị lừa đảo bằng hình thức này. Bị hại không chỉ dừng lại ở những người trình độ dân trí chưa cao, thiếu hiểu biết hay các cụ ông cụ bà nhiều tuổi thiếu minh mẫn mà ngay cả nhiều giáo sư tiến sĩ, những người có chức vụ trong cơ quan nhà nước, cơ quan bảo vệ pháp luật cũng dính bẫy của các đối tượng. Đặc biệt, thời gian qua các đối tượng trong các đường dây lừa đảo giả danh liên tục thay đổi, bổ sung các chi tiết trong màn kịch của chúng, để khiến cho bị hại mất cảnh giác.

Trước đây thủ đoạn của tội phạm thường là tự xưng là nhân viên bưu điện, nhân viên sân bay, ngân hàng... gọi điện vào máy điện thoại cố định, điện thoại di động thông báo “người bị hại” đang nợ tiền cước điện thoại, nợ tiền thẻ tín dụng, nợ vay ngân hàng hoặc có bưu phẩm, quà tặng gửi ở các bưu điện, sân bay lâu ngày không đến nhận,...

Khi “người bị hại” thắc mắc không có những việc như trên thì đối tượng hướng dẫn, nói máy cho bị hại nói chuyện với “cán bộ cơ quan công an, viện kiểm sát, tòa án,...”. Sau đó, đối

TẤM BIỂN KHUYẾN CÁO NGƯỜI DÂN CẢNH GIÁC TỘI PHẠM LỪA ĐẢO GIẢ DANH CÓ TÁC DỤNG THỰC TIỄN CAO

tượng yêu cầu “người bị hại” gọi điện đến tổng đài 1080 để kiểm tra số điện thoại mà đối tượng cho sẵn có phải là của cơ quan công an không. Cuối cùng là chúng bắt bị hại phải chuyển tiền cho “cơ quan công an” để “kiểm tra” rồi chiếm đoạt.

Cũng có trường hợp, các đối tượng yêu cầu họ cài đặt ứng dụng có giao diện “Bộ Công an” theo đường dẫn mà chúng gửi cho bị hại qua tin nhắn. Quá trình gọi điện thoại cho bị hại, đối tượng luôn tạo cho bị hại có cảm giác lo sợ, không có thời gian suy nghĩ về các nội dung mà đối tượng cung cấp, từ đó “điều khiển” bị hại đến phòng giao dịch ngân hàng rút tiền từ tài khoản tiết kiệm để chuyển vào số tài khoản đối tượng cho sẵn.

Sau khi nhận được tiền, đối tượng sẽ rút số tiền chiếm đoạt được hoặc sử dụng Internet banking chuyển đến nhiều tài khoản

Chặn đứng nhiều vụ giả danh lừa đảo nhờ sự phối hợp của ngân hàng và Cơ quan công an

THEO Đại tá Hà Mạnh Hùng, Trưởng Công an quận Hoàn Kiếm, thời gian vừa qua, nhiều vụ lừa đảo giả danh Cơ quan công an, tòa án, viện kiểm sát... xảy ra trên địa bàn quận đã bị chặn đứng nhờ sự phối hợp của ngân hàng và Cơ quan công an.

“Tính đến ngày 30-5-2020, Công an quận Hoàn Kiếm đã phối hợp với các ngân hàng tổ chức đặt xong trên 700 biển cảnh báo tại 187 phòng giao dịch trên địa bàn quận.

Thời gian tới, Công an quận Hoàn Kiếm sẽ tiếp tục triển khai nhiều biện pháp phòng ngừa và đấu tranh với tội phạm giả danh cơ quan tư pháp gọi điện lừa đảo chiếm đoạt tài sản của người dân, kịp thời nắm bắt phương thức thủ đoạn để thông báo cho người dân và cơ quan chức năng để phòng ngừa.

Công an quận Hoàn Kiếm đề nghị các ngân hàng, phòng giao dịch ngân hàng, nhân viên giao dịch tiếp tục phối hợp chặt chẽ với công an quận trong việc đặt biển cảnh báo. Đồng thời, các ngân hàng cần nâng cao tính bảo mật thông tin của khách hàng, kiểm tra, thẩm định kỹ các giấy tờ cá nhân của người có giao dịch với ngân hàng để hạn chế, không để xảy ra các vụ lừa đảo ngân hàng chiếm đoạt tài sản” - Đại tá Hùng chia sẻ.

khác nhau. Phần lớn số tài khoản thụ hưởng, các đối tượng mua của những người không quen biết, do vậy công tác điều tra truy xét gặp nhiều khó khăn.

Thời điểm hiện tại, các đường dây lừa đảo đã tinh ranh hơn rất nhiều. Đầu tiên, các đối tượng sẽ yêu cầu bị hại xem lại pin điện thoại, nếu pin yếu phải cắm sạc để liên lạc không bị gián đoạn. Sau đó nếu bị hại đang sống cùng gia đình thì đối tượng yêu cầu phải ra chỗ khác, nói chuyện “riêng tư”, không để người khác xen vào câu chuyện. Tiếp đó, chúng sẽ làm giả các lệnh bắt khẩn cấp của cơ quan chức năng, gửi cho bị hại, khiến bị hại rất sợ hãi.

Trong khi nói chuyện với bị hại qua điện thoại, bọn chúng cũng giả các tiếng động tại cơ quan công an, thậm chí “livestream” (phát trực tiếp) hình ảnh lực lượng cảnh sát đang làm việc để khiến cho bị hại tin rằng đang nói chuyện với công an “xịn”. Đặc biệt, các đối tượng luôn sử dụng chiêu bài “chuyên án bí mật”, phải “lặng lẽ thực hiện”, “không được tiết lộ cho ai” nhằm

buộc bị hại không dám hé răng nói với người khác, không nhận được sự tư vấn của người hiểu biết để lật tẩy màn kịch của chúng.

Trước tình trạng này, Phòng Cảnh sát hình sự đã có nhiều biện pháp nhằm phòng, chống tội phạm lừa đảo giả danh, trong đó đã ra nhiều thông báo đến công an các quận, huyện, thị xã, công an phường... về việc tăng cường đưa các thông tin cảnh báo đến người dân và đặc biệt là đến từng chi nhánh ngân hàng để phối hợp ngăn chặn; tăng cường thông tin với các phương tiện thông tin đại chúng...

Cơ quan công an cũng khuyến cáo người dân luôn nâng cao cảnh giác trước các thủ đoạn của đối tượng, bởi chúng luôn có những màn kịch tinh vi hơn, khó lường hơn. Bên cạnh đó, hệ thống ngân hàng cần phải vào cuộc tích cực; các giao dịch viên cần nâng cao trách nhiệm trong công tác phòng, chống tội phạm. Thấy có những biểu hiện nghi ngờ cần phải khuyến cáo cho khách hàng, đồng thời liên hệ cơ quan chức năng...

M. TIỀN - M. TRÍ

CÔNG AN QUẬN HOÀN KIẾM TUYÊN DƯƠNG CÁN BỘ NGÂN HÀNG TÍCH CỰC THAM GIA TUYÊN TRUYỀN PHÒNG, CHỐNG TỘI PHẠM

Những ngày này, niềm vui dâng đầy ở ngôi trường THPT Đức Hợp, huyện Kim Động, tỉnh Hưng Yên khi cô trò nhỏ Vũ Thảo Hiền, học sinh lớp 11, đoạt Huy chương vàng Cuộc thi Olympic tiếng Anh trên Internet (IOE) cấp toàn quốc năm học 2019-2020 lần thứ 10. Ngày 26-7 vừa qua, Thảo Hiền cùng thầy hiệu trưởng và mẹ đến dự lễ vinh danh và trao giải cuộc thi

tại Nhà khách Chính phủ số 37 Hùng Vương, Thủ đô Hà Nội. Trong lớp lán thành công, có hình ảnh những lớp học phủ sóng wifi ở ngôi trường làng để có thể kết nối muôn nơi, có niềm đam mê tiếng Anh và nghị lực của cô trò nhỏ Thảo Hiền. Và đặc biệt, có công sức rất lớn của cô giáo làng Trần Thị Thúy - người chèo đò nổi tiếng của quê hương xứ nhĩn.

CÔ - TRÒ TRƯỜNG LÀNG VÀ LỚP HỌC TRÊN MÂY

● CÔ BÉ HẠT TIÊU

Vũ Thảo Hiền - cô học trò có cái tên thật dịu dàng, đôi mắt to tròn thông minh nói với tôi rằng, em may mắn được học dưới mái trường THPT Đức Hợp và được cô giáo Thúy chủ nhiệm và giảng dạy từ năm lớp 10. Với điểm số cao nhất trong kì thi tuyển sinh vào lớp 10 năm 2018-2019, Thảo Hiền là thủ khoa đầu vào của Trường THPT Đức Hợp. Cô bé vẫn giữ thư chúc mừng của thầy Hà Quang Vinh - Hiệu trưởng nhà trường gửi tới thủ khoa đầu vào như một lời động viên, khen ngợi cho những nỗ lực bước đầu của em. Trong thư, thầy mong mỗi cô học trò "sẽ tiếp tục cố gắng học tập và rèn luyện không những vì sự thành đạt của bản thân, mà còn góp phần viết tiếp những trang truyền thống tốt đẹp của nhà trường".

Hai năm qua, Thảo Hiền luôn cố gắng học tập, tích cực tham gia các hoạt động trên lớp, hoạt động ngoại khóa. Hiền có thành tích học tập đáng nể ở tất cả các môn và đều đạt danh hiệu học sinh giỏi các năm. Tuy theo khối tự nhiên nhưng Hiền đặc biệt yêu thích môn tiếng Anh. Tình yêu đó được bồi đắp, nuôi dưỡng qua những giờ học tiếng Anh "rất Tây" của cô giáo Thúy. Và điều mong muốn của thầy hiệu trưởng đã thành hiện thực khi Thảo Hiền là học sinh đầu tiên mang về cho nhà trường Huy chương vàng Cuộc thi Olympic tiếng Anh trên Internet cấp toàn quốc.

CÔ GIÁO LÀNG TRẦN THỊ THÚY LUÔN TÌM TÌ ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY ĐỂ TRUYỀN NIỀM ĐAM MÊ TIẾNG ANH TỚI HỌC TRÒ

Trao đổi với chúng tôi, thầy hiệu trưởng Hà Quang Vinh chia sẻ rằng, thành công của Thảo Hiền sẽ là động lực quan trọng để các thầy cô giáo và học sinh của nhà trường thêm say mê với việc dạy và học môn tiếng Anh. Điều đó chứng tỏ rằng, ngoại ngữ và công nghệ thông tin là một trong những giải pháp kết nối giữa học sinh nông thôn với học sinh toàn cầu, với các đô thị hiện đại trong nước và trên thế giới, xóa đi khoảng cách giữa nông thôn và thành thị, giữa sự lạc hậu và tiến bộ hiện nay.

Với cô giáo Thúy, tình thần học tập tự giác, bền bỉ của cô trò nhỏ Thảo Hiền khiến cô tin tưởng và đặt nhiều kì vọng. Hành trình ôn luyện của hai cô trò để tham gia các vòng thi Olympic tiếng Anh ở trường, ở huyện, tỉnh và cấp quốc gia diễn ra gấp rút, nghiêm túc. Những ngày nghỉ học thực hiện giãn cách xã hội do dịch COVID-19, cô trò vẫn miệt mài ôn

luyện online. Càng vào vòng trong, kiến thức càng khó, cô trò càng thêm quyết tâm. Qua từng vòng thi, cô Thúy rèn cho Thảo Hiền các kĩ năng nghe, nói, đọc, viết tiếng Anh. Đặc biệt, cô luôn khuyến khích Thảo Hiền thuyết trình các vấn đề bằng tiếng Anh. Điều quan trọng là cô đã truyền cho Thảo Hiền sự tự tin, rằng dù học ở một ngôi trường quê nhưng Hiền hoàn toàn có cơ hội cọ xát và thử sức với tiếng Anh như

học sinh thành phố nếu biết tận dụng lợi thế từ internet.

● NHỮNG GIỜ HỌC TRÊN MÂY

Nhiều người gọi những giờ học của cô giáo Thúy ở trường THPT Đức Hợp là giờ học trên mây. Trong giờ học phá cách ấy, bàn học được xếp quây lại để học sinh thảo luận nhóm, lớp học có sân khấu, có máy chiếu để các em thuyết trình, giao lưu. Trong 45 phút ít ỏi của tiết học, qua máy tính kết nối internet và chương trình "Skype in the classroom", các em như được bay cao, chu du năm châu bốn biển, được nói tiếng Anh giao lưu với giáo viên và học sinh ở nhiều nước khác trên thế giới. Đó là buổi thảo luận tìm ý tưởng làm giàu cho quê hương với các bạn học sinh Nhật Bản, đó có thể là buổi giới thiệu về dân ca quan họ Bắc Ninh với lớp học ở châu Phi... Ở một ngôi trường vùng quê còn nhiều thiếu thốn, trong những lớp học chưa thực sự khang trang, dưới sự hướng dẫn của "cô giáo toàn cầu", đã 5 năm nay luôn diễn ra những giờ học "rất Tây" như thế. Từ năm 2015, khi mà hạ tầng internet ở trường còn thiếu thốn, với 70m dây mạng, cô Thúy đã kì công xin được kéo mạng từ tòa nhà hiệu bộ luân phiên về từng lớp học để phục vụ các giờ học trực tuyến. Chính những giờ học như thế đã nuôi dưỡng niềm đam mê tiếng Anh, rèn giũa kĩ năng thuyết trình bằng tiếng Anh và làm việc nhóm cho các em.

Câu lạc bộ tiếng Anh của nhà trường do cô Thúy lập ra

EM VŨ THẢO HIỀN TẠI LỄ VINH DANH VÀ TRAO GIẢI CUỘC THI OLYMPIC TIẾNG ANH TRÊN INTERNET CẤP TOÀN QUỐC NĂM HỌC 2019-2020

đã đi vào ổn định, sinh hoạt đều đặn thu hút đông đảo học sinh trong trường tham gia, tạo thành phong trào học tiếng Anh sôi nổi. Đó thực sự là một không khí học tập rất mới và phấn chấn ở Trường THPT Đức Hợp. Với vai trò là chủ nhiệm câu lạc bộ tiếng Anh của nhà trường, cô học trò Vũ Thảo Hiền được tập dượt cách tổ chức các hoạt động của câu lạc bộ theo từng chủ đề của tháng như thuyết trình bằng tiếng Anh, chơi trò chơi, ca hát tiếng Anh. Nhờ đó, câu lạc bộ này luôn "hot" và truyền lửa cho học sinh toàn trường. Nhiều em có năng khiếu ngoại ngữ được các thầy cô phát hiện và bồi dưỡng trong quá trình tham gia câu lạc bộ.

Chính những giờ học trên mây đã giúp Thảo Hiền có đủ kĩ năng và tâm lý để tự tin thuyết trình tiếng Anh. Hiền đã vượt qua hơn 500 ứng viên để có cơ hội trình bày tại Top100 TEDxHanoi - một sân chơi dành cho các em học sinh có khả năng thuyết trình bằng tiếng Anh. Bình thường trong giao tiếp, Thảo Hiền nhỏ nhẹ và có phần nhút nhát. Nhưng khi hùng biện tiếng Anh và điều hành những giờ thảo luận, cô bé trở nên dạn dĩ, tự tin và hàng say thể hiện kiến thức. Hình ảnh cô học trò trường làng nhỏ bé, giản dị trong bộ đồng phục học sinh tự tin, sôi nổi thuyết trình tiếng Anh trên một sân khấu lớn khiến chúng tôi vô cùng ấn tượng.

● "CÔ GIÁO CÁ MÒI"

Vũ Thảo Hiền là người xã Đức Hợp. Em khỏe với tôi,

cô giáo Thúy cũng ở cùng xã em. Hiền bảo, nhiều người gọi cô là "cô giáo Skype", "cô giáo toàn cầu", còn cô thì tự nhận mình là "cô giáo làng". Hiền và các bạn thì thường gọi cô là "cô giáo cá mè" vì ai cũng biết cha mẹ cô Thúy làm nghề đánh cá trên khúc sông Hồng chảy qua địa phận xã. Đã có lần, cô Thúy kể cho học trò về tuổi thơ lam lũ của mình. Bố mẹ cô đánh cá mò dọc khúc sông Hồng chảy qua xã Đức Hợp, cuộc sống nghèo xác xơ, bữa no bữa đói. Anh trai cô phải bỏ học theo bố mẹ xuống thuyền để cô và em trai được đến trường. Cô vẫn nhớ những ngày cả nhà lênh đênh trên sông đánh cá mò. Có lần cô bé Thúy mang cơm xuống thuyền cho bố, trượt chân ngã nhào xuống nước. Cảm giác chới với trong nước đến giờ cô vẫn không thể nào quên được.

Cô bé Thúy đã lớn lên nhờ những con cá mè dân dã. Thúy nghe bố kể về hành trình vạm vỡ của con cá mè bé nhỏ. Trứng cá mè nở ra ở vùng nước ngọt, những con cá mè con lớn lên theo dặm dài của dòng sông trôi ra biển, đắm mình trong những hạt phù sa màu mỡ. Để rồi khi lớn lên, chúng bơi ngược từ cửa biển về khúc sông quê - đúng nơi chúng đã sinh ra. Những con cá vào sâu trong khúc sông quê Thúy đều là những con cá to khỏe và béo ngậy. Dưới bàn tay khéo léo, đầm đàng của mẹ Thúy, cá mè được chế

5NĂM qua, những giờ học ứng dụng phần mềm Skype của cô giáo Trần Thị Thúy đã giúp học trò "đi qua" 22 quốc gia, thực hiện 215 triệu kết nối với giáo viên, học sinh ở nhiều nước trên thế giới. Cô Thúy cũng kết nối với nhiều giáo viên trong nước và quốc tế thuộc cộng đồng sáng tạo toàn cầu để chia sẻ câu chuyện về việc học, việc dạy tiếng Anh, lan tỏa tới các đồng nghiệp niềm đam mê và dấn thân vì nghề giáo.

Cô Thúy vinh dự

được là một trong 4 giáo viên tham dự Diễn đàn Giáo dục toàn cầu do Microsoft tổ chức tại Canada năm 2017 và giành giải đặc biệt. Sự nỗ lực của cô Thúy tiếp tục được ghi nhận khi cô là đại diện duy nhất Việt Nam lọt top 50 giáo viên xuất sắc toàn cầu 2019.

Cô Thúy từng vinh dự được phỏng vấn trực tiếp ông Anthony Salcito - Phó Chủ tịch Khối Giáo dục toàn cầu của Tập đoàn Microsoft, là người có sức ảnh hưởng rất lớn đến giáo dục toàn thế giới. Ông Anthony Salcito đã rất ấn tượng và xúc động trước những chia sẻ chân thành của cô giáo Thúy đến từ Việt Nam về hành trình tìm kiếm phương pháp giảng dạy tiên tiến gắn với công nghệ thông tin, những thiệt thòi của học trò ở vùng quê nghèo và niềm tin mãnh liệt của cô giáo vào việc học tốt tiếng Anh sẽ là "tấm hộ chiếu" để các em bước ra thế giới. Ngài đại diện lãnh đạo Microsoft đã chào mừng cô giáo Thúy ở lại Canada làm việc. Đáp lại lời mời thịnh tình đó, cô Thúy chỉ cười: "Tôi ra đi là để trở về..."

biển đủ món. Thúy đã quen lắm những buổi làm ruốc cùng mẹ, được nghe tiếng mõ cá cháy xèo trên bếp, được nghe tiếng mẹ già gùm, già ớt, già cả những nhọc nhằn của bố phơi mình đánh cá giữa trời hè chang chang nắng. Và đến giờ, khi đã là một cô giáo, đã có gia đình riêng, nhiều khi Thúy vẫn phụ cha đi đánh cá và bán cá mè. Có đêm, bố Thúy đi đánh cá, ngang qua nhà con gái vẫn thấy con chong đèn soạn bài để ngày mai lên lớp. Ở mảnh đất Kim Động này, ruốc cá mè, chả cá mè, đặc biệt là cá mè kho riềng do mẹ Thúy làm đã trở thành thương hiệu của vợ chồng ông lão thuyền chài.

Cô giáo làng Trần Thị Thúy luôn nặng lòng với khúc sông quê và đàn em ở đó. Tốt nghiệp loại giỏi Khoa Sư

phạm tiếng Anh của Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, có nhiều cơ hội ở lại Hà Nội làm việc nhưng Thúy vẫn quyết định trở về giảng dạy ở Trường THPT Đức Hợp - ngôi trường Thúy từng theo học để truyền đam mê tiếng Anh cho lớp lớp đàn em quê hương. Ở bến sông quê ấy, cô Thúy luôn ước mong Vũ Thảo Hiền cũng như nhiều em học sinh khác có thể đi xa hơn những nơi cô đã đi, làm được nhiều hơn những điều cô đã làm, để có điều kiện trở về giúp đỡ quê hương. Để rồi trên hành trình tìm về ấy, cô và trò ngày càng thành công và vững vàng hơn. Chẳng khác nào như đàn cá mè luôn nặng lòng với khúc sông quê, cứ mãi miết bơi trên hành trình ngược nước...

HUYỀN CHÂM

EM VŨ THẢO HIỀN HÙNG BIỆN TIẾNG ANH TRONG CUỘC THI TOP100 TEDXHANOI

CÔ TRẦN THỊ THÚY LÀ 1 TRONG 50 GIÁO VIÊN ĐƯỢC NHẬN GIẢI THƯỞNG GIÁO VIÊN TOÀN CẦU TẠI DUBAI THÁNG 3-2019

Nguy cơ hạt nhân...

(Tiếp theo trang 1)

Tất cả chúng ta hiện vẫn đang sống trong nỗi ám ảnh đen tối của những vụ tấn công hạt nhân này. Quyết định ném bom của Mỹ và việc Liên Xô theo đuổi chương trình vũ khí hạt nhân của riêng mình đã châm ngòi cho một cuộc chạy đua vũ trang nguy hiểm và tốn kém, tạo ra hơn 70.000 vũ khí hạt nhân và khiến thế giới nhiều lần tiến gần đến thảm họa hạt nhân.

Nhiều thập niên chế tạo vũ khí hạt nhân với 2.056 vụ nổ thử nghiệm, trong đó có 528 vụ thử nghiệm ở ngoài khí quyển, đã để lại hàng đồng chất độc và phóng xạ trên khắp nước Mỹ và trên toàn cầu.

Để ngăn chặn điều này, các thỏa thuận đã ra đời nhằm cắt giảm số lượng vũ khí hạt nhân, ngăn chặn sự phổ biến của loại vũ khí này và cấm các nước thực hiện các vụ thử hạt nhân. Tuy nhiên, hiện vẫn còn quá nhiều vũ khí hạt nhân và rủi ro xảy ra chiến tranh hạt nhân ngày càng lớn.

Ước tính hiện vẫn còn khoảng 13.400 vũ khí hạt nhân, hơn 90% trong số đó là của Mỹ và Nga. 7 quốc gia có vũ trang hạt nhân khác có kho vũ khí nhỏ hơn nhưng vẫn có khả năng gây ra thương vong lớn.

Căng thẳng giữa nhiều quốc gia sở hữu vũ khí hạt nhân trên thế giới đang tăng lên. Ở Nam Á, một xung đột quân sự bùng phát dọc theo đường biên giới tranh chấp giữa Ấn Độ và Pakistan, giống hồi năm 2018, có thể dễ dàng leo thang thành một cuộc chiến tranh có sử dụng vũ khí hạt nhân. Những lời đe dọa lẫn nhau giữa nhà lãnh đạo CHDCND Triều Tiên Kim Jong-un và Tổng thống Mỹ Donald Trump về việc sẽ trút "lửa thịnh nộ" lên bên kia có thể châm ngòi cho kho vũ khí hạt nhân bấy lâu nay của họ.

Nhiều chính sách vũ khí hạt nhân nguy hiểm có từ thời Chiến tranh Lạnh hiện vẫn còn. Mỹ, Nga, Pháp và Anh (và có thể là cả Trung Quốc) vẫn đang duy trì một số lượng lớn vũ khí hạt nhân ở tình trạng sẵn sàng được sử dụng, sẵn

THỦ TƯỚNG NHẬT BẢN ABE SHINZO ĐEO KHẨU TRANG VÀ ĐẶT VÒNG HOA TẠI CÔNG VIÊN TƯỞNG NIỆM HÒA BÌNH Ở THÀNH PHỐ HIROSHIMA

sàng tra đũa chỉ trong vài phút nếu xảy ra một cuộc tấn công hạt nhân. Các nhà lãnh đạo ở Washington và Moscow luôn trung thành với lựa chọn sử dụng vũ khí hạt nhân đầu tiên và để chống lại những mối đe dọa phi hạt nhân nghiêm trọng. Cả Mỹ và Nga đều đang tìm kiếm những khả năng hạt nhân mới, giải phóng ra năng lượng thấp hơn khi được sử dụng để có thể dùng trên "chiến trường".

Bất kể ở đâu hay bằng cách nào một cuộc chiến tranh hạt nhân xảy ra, không ai có thể đảm bảo hậu quả của nó chỉ ở mức "hạn chế". Một nghiên cứu giả định của các nhà nghiên cứu Đại học Princeton đã cho thấy cách một cuộc xung đột Mỹ-Nga thông thường có thể leo thang thành một cuộc chiến tranh nhiệt hạch và ngay lập tức khiến hơn 91 triệu người thương vong. Những đám lửa, bụi phóng xạ và những ảnh hưởng lâu dài khác có thể sẽ khiến số người chết tăng hơn nữa.

Điều tồi tệ hơn là, tiến trình giải trừ vũ khí hạt nhân giữa các cường quốc hạt nhân lớn đã bị đình trệ. Thỏa thuận duy nhất còn lại hiện nay giúp hạn chế hai kho vũ khí hạt nhân lớn nhất của thế giới là Hiệp ước Cắt giảm vũ khí chiến lược Mới 2010 (START Mới). Hiệp ước này sẽ hết hạn vào ngày 5-2-2021.

Tuy nhiên, chính quyền ông Trump đã không chấp nhận đề nghị của Moscow về

việc gia hạn START Mới thêm 5 năm, hiệp ước giúp hạn chế mỗi nước không được triển khai quá 1.550 đầu đạn. Thay vào đó, Washington lại đe dọa sẽ "chiến thắng" một cuộc chạy đua vũ trang mới và bày tỏ quan tâm tới một thỏa thuận với Nga mà trong đó phải bao gồm cả Trung Quốc.

Một thỏa thuận cấm phổ biến vũ khí hạt nhân quan trọng khác, thỏa thuận hạt nhân Iran 2015, cũng đang bên bờ vực sụp đổ sau khi Washington rút khỏi thỏa thuận này năm 2018. Để trả đũa, Iran một lần nữa cũng có chương trình làm giàu urani của mình để tạo ra nguyên liệu có thể sử dụng chế tạo vũ khí hạt nhân.

Ông Kazumi Matsui - Thị trưởng thành phố Hiroshima, và ông Tomihisa Taue - Thị trưởng thành phố Nagasaki, gần đây đã cảnh báo: "Chúng ta đang chệch hướng nghiêm trọng khỏi những nỗ lực nhằm hiện thực hóa những lời khẩn cầu của hibakusha - những nạn nhân còn sống sót sau hai vụ nổ bom nguyên tử năm 1945 - và chấm dứt mối đe dọa hạt nhân".

Để đưa Mỹ và thế giới trở lại con đường đúng đắn không phải là điều dễ dàng, những nhiệm vụ này chỉ có thể thực hiện được với điều kiện Mỹ phải tái khẳng định tuyên bố chung năm 1985 giữa Tổng thống Reagan và lãnh đạo Liên Xô Gorbachev rằng "không ai có thể thắng trong một cuộc chiến tranh hạt nhân và không bao

giờ được để xảy ra chiến tranh hạt nhân".

Phối hợp cùng các quốc gia sở hữu vũ khí hạt nhân khác để tạo ra một khung chương trình hành động lớn hơn, bao gồm cam kết chấm dứt phát triển những loại đầu đạn hạt nhân mới. Ngoài việc dần loại bỏ các chính sách răn đe có từ thời Chiến tranh Lạnh, một động thái sẽ giúp giảm đáng kể rủi ro xảy ra tính toán sai lầm và thảm họa trong bối cảnh khủng hoảng, Mỹ phải tuyên bố rằng không phải là nước sử dụng vũ khí hạt nhân trước tiên.

Cùng có các lệnh cấm toàn cầu về thử nghiệm vũ khí hạt nhân, đàm phán các biện pháp minh bạch để giải quyết những lo ngại và cuối cùng là phê chuẩn Hiệp ước Cấm thử nghiệm hạt nhân toàn diện 1996.

Nói lại các hoạt động ngoại giao nghiêm túc và bền vững với CHDCND Triều Tiên để xây dựng một kế hoạch từng bước tiến tới hòa bình và phi hạt nhân hóa là việc không thể bỏ qua. Bãi bỏ các biện pháp trừng phạt đang áp dụng với Iran từ năm 2018, đổi lại, nước này phải quay lại tuân thủ đầy đủ thỏa thuận hạt nhân năm 2015 và hợp tác đầy đủ với các thanh sát viên của Cơ quan Năng lượng nguyên tử quốc tế (IAEA).

Tiến sĩ Arshad M.Khan trong bài bình luận về sự kiện thả bom nguyên tử xuống Hiroshima và Nagasaki nhận định rằng hai quả bom nguyên tử nhằm vào Hiroshima và Nagasaki không phải là sự kết thúc, đây đơn giản chỉ là sự khởi đầu. Ông nhắc lại rằng, sau Mỹ, là một loạt các cường quốc hạt nhân khác: Nga, Anh, Pháp, Trung Quốc, Ấn Độ, Pakistan, Israel và cả CHDCND Triều Tiên. Khi Mỹ và Liên Xô chạy đua với nhau để chế tạo ra hàng nghìn vũ khí hạt nhân, các nhà chiến lược đã xây dựng lý thuyết về khả năng "đảm bảo hủy diệt lẫn nhau" (MAD). Đúng như tên viết tắt của nó MAD - "sự diên rồ" - chiến tranh hạt nhân sẽ không chỉ phá hủy lẫn nhau mà còn phá hủy cả thế giới.

BẢO TRẦN

Ngày 6-8, Tổng thống Pháp Emmanuel Macron trở thành nguyên thủ thế giới đầu tiên đến hiện trường vụ nổ ở Beirut để kiểm tra và vận động hỗ trợ Lebanon giải quyết những khó khăn kinh tế sau vụ tai nạn nổ tàu chở hàng ở cảng Beirut.

Vụ nổ kinh hoàng xảy ra tại khu cảng của thủ đô Beirut, Lebanon vào chiều 4-8 khiến hơn 140 người chết, 5.000 người bị thương, khoảng 300.000 người mất nhà cửa do hàng ngàn ngôi nhà hư hỏng không thể ở và đến nay vẫn còn nhiều người mất tích. Chấn động của vụ nổ lan khắp thành phố Beirut, tạo ra một hiện trường thảm họa tương tự như một vụ ném bom hạt nhân thời chiến tranh.

Vụ nổ được cho là xuất phát từ con tàu chở hàng Rhosus mang cờ Moldova, neo đậu trong cảng Beirut. Theo lời cựu thuyền trưởng người Nga Boris Prokoshev, tàu Rhosus thuộc sở hữu của doanh nhân người Nga Igor Grechushkin chở 2.570 tấn amonium nitrate rời cảng Batumi, Gruzia, vào tháng 9-2013, lên đường đến Mozambique để giao hàng. Tàu cập cảng Beirut vào tháng 11-2013. Do những vấn đề về tài chính, tàu không thể tiếp tục hành trình mà neo đậu ở cảng Beirut cho đến nay. Mỗi hiểm họa nằm ở số hàng hóa trên tàu Rhosus. Theo giới chuyên gia, amonium nitrate là hóa chất được sử dụng để chế tạo phân bón và chất nổ trong công nghiệp. Với khối lượng 2.570 tấn amonium nitrate, con tàu Rhosus được ví như một “quả bom nổ”. Và sức tàn phá của vụ nổ ở Beirut được cho là mạnh gấp ngàn lần vụ đánh bom kinh hoàng ở thành phố Oklahoma, Mỹ năm 1995.

Làn sóng phẫn nộ trong dân chúng Lebanon ngày càng gia tăng do những thông tin tiết lộ trên báo chí về vai trò, trách nhiệm của

VỤ TAI NẠN KINH HOÀNG Ở BEIRUT:

Hiểm họa từ “quả bom nổ”

TỔNG THỐNG PHÁP EMMANUEL MACRON ĐẾN BEIRUT THỊ SÁT HIỆN TRƯỜNG VỤ NỔ

chính quyền trong việc để xảy ra vụ nổ. Từ nhiều năm qua, giới chức giám sát con tàu đã nhiều lần lên tiếng cảnh báo về nguy cơ xảy ra tai nạn do hóa chất nguy hiểm chở trên con tàu. Người ta cho rằng, hệ thống chính trị của Lebanon phải chịu trách nhiệm do đã bỏ qua những lời cảnh báo đó. 2 ngày sau vụ nổ, hàng ngàn người dân ở Beirut đã xuống đường biểu tình để phản đối giới chức ở Lebanon. Họ phản đối bất cứ chính khách nào mà họ xem là “tham nhũng” và đã góp phần gây ra thảm họa, trong đó có cả cựu Thủ tướng Saad Hariri.

Trong chuyến thăm hiện trường vụ nổ ở Beirut ngày 6-8, Tổng thống Pháp Macron đã kêu gọi phải có sự thay đổi, cải cách trong hệ thống chính trị ở Lebanon. Ông Macron tuyên bố chuyến thăm của ông là “một cơ hội để có sự đối thoại chân thành và thẳng thắn” với giới chính trị để tìm kiếm một giải pháp dứt điểm cuộc khủng hoảng tài chính. Ông tuyên bố Pháp sẽ điều phối vận động quốc tế gây quỹ hỗ trợ Lebanon nhưng với điều kiện cải cách phải được thực thi trong hệ thống chính trị nước này.

Cùng với chuyến thăm của Tổng thống Pháp, một

loạt quốc gia khác trong khu vực và trên thế giới, như Anh, Thổ Nhĩ Kỳ, Đức và Chương trình Lương thực Liên Hợp quốc đã đưa máy bay chở hàng cứu trợ đến Beirut.

Chính phủ Lebanon đã mở một cuộc điều tra để làm rõ trách nhiệm của những người liên quan trong vụ nổ. Cho đến nay, đã có một số quan chức nước này bị truy cứu trách nhiệm liên quan vụ nổ. Thông tin báo chí cho biết, đến ngày 6-8, một số quan chức quản lý cảng Beirut và nhiều người liên quan đã bị bắt để phục vụ điều tra. Tuy nhiên, nhiều người ở Lebanon cũng như các tổ chức quốc tế kêu gọi cần phải tổ chức điều tra độc lập nhằm đảm bảo truy cứu đúng người, đúng tội. Cuộc điều tra cần phải làm rõ những gì đã diễn ra trong suốt quá trình con tàu Rhosus cập cảng Beirut cho đến nay, những vấn đề gì đã gây cản trở việc giải quyết các vấn đề tài chính và ai là người phải chịu trách nhiệm chính trong việc giải quyết những vấn đề đó.

Vụ nổ ở Beirut không chỉ đặt ra những vấn đề về cải cách chính trị hay truy cứu trách nhiệm giới chức liên quan ở Lebanon, mà nó còn là một bài học rõ ràng cho nhiều người, nhiều nước trong việc quản lý hàng hóa

nguy hiểm trên tuyến hàng hải. Vấn đề gây cản trở hành trình của tàu Rhosus được cho là chuyện nợ tiền phí cập cảng của con tàu, khoảng 100.000 USD. Badri Daher, cục trưởng Hải quan Beirut cho báo chí biết, từ nhiều năm qua, văn phòng hải quan của ông đã gửi nhiều thư khuyến nghị đến hệ thống tòa án ở Beirut để cảnh báo, yêu cầu xử lý dứt điểm việc neo đậu của con tàu nguy hiểm Rhosus tại cảng Beirut nhưng đã không nhận được câu trả lời thỏa đáng nào. Ông Daher cho rằng, trách nhiệm giải quyết vấn đề này một phần thuộc về chính quyền thành phố, phần khác cũng có trách nhiệm của hệ thống tư pháp vì đã không tích cực can thiệp để cho vấn đề được giải quyết sớm. Daher cho rằng, nếu vấn đề tài chính được giải quyết sớm, có lẽ thảm họa nổ tàu Rhosus đã có thể tránh được. Dù sao thì tai nạn cũng đã xảy ra và việc truy cứu trách nhiệm những người liên quan sẽ do cơ quan điều tra làm rõ.

Từ vụ nổ ở Beirut hôm 4-8, người ta lại nhắc đến một vụ nổ khác xảy ra tại Beirut cách đây 15 năm. Cái khác là vụ nổ đó là một hành động khủng bố có chủ ý, nhắm vào đối tượng là cựu Thủ tướng Rafik Hariri. Ông Hariri bị sát hại trong vụ nổ đó, và Tòa án La Hay đã buộc tội, tuyên án đối với 4 người có liên quan. Trong vụ nổ lần này, Tòa án La Hay cho đến nay chưa đưa ra lời tuyên bố nào. Chưa có cáo buộc nào đối với giới chính trị Liban hoặc những quốc gia liên quan. Đại diện của Tòa án nói rằng việc hoãn đưa ra tuyên bố là một cử chỉ của Tòa án nhằm tôn trọng những nạn nhân của vụ nổ, trong đó có những người hiện vẫn còn đang mất tích.

TRƯỜNG HÙNG
(Tổng hợp)

NGĂN CHẶN XUẤT, NHẬP CẢNH TRÁI PHÉP Ở BIÊN GIỚI TÂY NAM

● HÁM LỢI MÀ ĐƯA NGƯỜI TRÁI PHÉP QUA BIÊN GIỚI

An Phú là huyện đầu nguồn của tỉnh An Giang, có đường biên giới dài 42,5km, với 2 cửa khẩu chính và 1 cửa khẩu phụ, địa hình đồng ruộng bằng phẳng, nhiều sông, kênh, rạch, đường mòn, lối mờ, thuận tiện cho việc qua lại biên giới bằng đường sông và đường bộ. Đây cũng chính là điều kiện thuận lợi cho hoạt động xuất, nhập cảnh trái phép. Trước tình hình trên, thực hiện chỉ đạo của Giám đốc Công an tỉnh, Công an huyện An Phú đã phối hợp các đơn vị nghiệp vụ Công an tỉnh và Bộ đội Biên phòng phát hiện 11 vụ, liên quan hơn 100 đối tượng, trong đó có 22 người Trung Quốc có hành vi xuất, nhập cảnh hoặc cư trú trái phép trên khu vực biên giới.

Mới đây, sau thời gian mở rộng điều tra, Cơ quan An ninh điều tra Công an tỉnh An Giang đã ra quyết định khởi tố và tạm giam đối với các đối tượng: Nguyễn Văn Khải (sinh năm 1965, trú tại ấp Hà Bao 2, xã Đa Phước, huyện An Phú, tỉnh An Giang), Đỗ Văn Quên (sinh năm 1986, trú tại xã Thường Phước 1, huyện Hồng Ngự, tỉnh Đồng Tháp) và Vann Nath (tên gọi khác Linh, sinh năm 1983, trú tại xã Prek Chray, huyện Koah Thum, tỉnh Kandal, Campuchia) về hành vi tổ chức cho người khác xuất cảnh trái phép.

Khoảng đầu tháng 6-2020, sau khi được Nam, Phương

Cả nước đang áp dụng đồng bộ nhiều biện pháp phòng, chống dịch COVID-19. Mặc dù tuyến biên giới Việt Nam - Campuchia vẫn đang được siết chặt nhưng vì nguồn lợi bất chính, các đối tượng trong nước móc nối với các đối tượng phía Campuchia vẫn tổ chức đưa người qua lại biên giới trái phép. Đáng chú ý, một số trường hợp người Trung Quốc quá cảnh qua Việt Nam, di chuyển lên biên giới để tìm cách trốn sang Campuchia. Các lực lượng Công an, Biên phòng đang “căng sức” thực hiện nhiệm vụ kẹp trên tuyến biên giới, vừa đảm bảo ANTT, phòng chống buôn lậu, vừa tập trung công tác phòng, chống dịch COVID-19, ngăn chặn tình trạng xuất, nhập cảnh trái phép.

ĐẠI TÁ ĐÌNH VĂN NƠI - GIÁM ĐỐC CÔNG AN TỈNH AN GIANG THĂM HỎI, ĐỒNG VIÊN CÁN BỘ CHIẾN SĨ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ TẠI CÁC CHỐT PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19 TRÊN TUYẾN BIÊN GIỚI

(chưa xác định rõ danh tính) bên Campuchia câu móc tham gia đường dây đưa người xuất, nhập cảnh trái phép qua biên giới Việt Nam - Campuchia, Khải và Quên đồng ý. Do không có phương tiện, Quên nói với Nath dùng vỏ lãi để đưa người trái phép qua biên giới thì Nath đồng ý. Mỗi khi có khách đi Campuchia và về Việt Nam, thì các đối tượng bên Campuchia điện thoại cho Khải, Quên, Nath biết số lượng, thời gian khách đi để Khải liên lạc đón

khách và hẹn điểm giao nhận với Quên và Nath. Để tránh sự phát hiện của lực lượng chức năng, các đối tượng tổ chức giao, nhận khách vào ban đêm và thường xuyên thay đổi địa điểm dọc theo tuyến biên giới huyện An Phú.

Tối 18-6, sau khi được Nam, Phương điện thoại thông báo có 3 khách nữ sang Campuchia, Khải cùng Quên và Nath tổ chức đón đến khu vực xã Khánh An. Khi Quên và Nath sử dụng vỏ lãi đưa 3 nữ khách qua Campuchia thì bị tổ công tác thuộc Công an huyện An Phú phát hiện bắt giữ. Mở rộng điều tra, Cơ quan công an tiếp tục bắt giữ Nguyễn Văn Khải - là đối tượng trung gian trực tiếp liên lạc tổ chức đưa người trái phép qua biên giới. Các đối tượng khai nhận, từ giữa tháng 6-2020, đã nhiều lần câu móc với các đối tượng bên Campuchia tổ chức đưa trott lọt nhiều người qua lại Việt Nam - Campuchia trái phép để thu lợi bất chính công từ

250.000đ đến 300.000đ/người. Riêng đối với 3 trường hợp xuất cảnh trái phép, Công an huyện An Phú ra quyết định xử phạt hành chính. Theo các trình sát Công an huyện An Phú, đây là đường dây hoạt động có tổ chức, chuyên nghiệp và có nhiều thủ đoạn đối phó với lực lượng chức năng, các đối tượng liên lạc với nhau qua điện thoại để thông nhất phương thức, thủ đoạn hoạt động và chỉ giao nhận khách vào ban đêm, rồi nhanh chóng rời đi, gây rất nhiều khó khăn trong công tác điều tra, bắt giữ.

Thượng tá Huỳnh Văn Nhỏ, Phó trưởng Công an huyện An Phú cho biết, thời gian qua tình trạng xuất, nhập cảnh trái phép có chiều hướng gia tăng một phần là do số lao động tự do từ phía các tỉnh phía Bắc đến địa bàn huyện An Phú tìm cách sang Campuchia trái phép để tìm việc tại phía Campuchia. Hơn nữa đường biên giới giữa Việt Nam và Campuchia chỉ có một con sông nhỏ, khi đối tượng sử dụng một chiếc vỏ lãi nhỏ chạy qua là tới biên giới, khiến lực lượng chức năng gặp khó khăn trong công tác, đấu tranh, ngăn chặn. “Ban Chỉ huy Công an huyện trực tiếp và phân công nhiều Tổ công tác phối chặt với công an các xã có đường biên giới, hiệp đồng với bộ đội biên phòng chủ động triển khai nhiều biện pháp nghiệp vụ, tăng cường tuần tra kiểm soát nhằm ngăn chặn có hiệu quả tình trạng xuất, nhập cảnh trái phép qua biên giới” - Thượng tá Nhỏ chia sẻ.

Song song đó, để đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm nói chung, hành vi tổ chức cho người khác xuất, nhập cảnh trái phép nói riêng, đạt hiệu quả, bên cạnh nỗ lực, cố gắng của các ngành, các cấp, rất cần sự chung tay, góp sức của người dân sinh sống trên tuyến biên giới trong việc tuyên truyền giáo dục người

CÔNG AN, BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG AN GIANG TUẦN TRA, KIỂM SOÁT TRÊN TUYẾN BIÊN GIỚI, QUYẾT TÂM NGĂN CHẶN TÌNH TRẠNG XUẤT, NHẬP CẢNH TRÁI PHÉP

thân gia đình không vi phạm pháp luật. Đồng thời, tích cực tham gia đấu tranh, tố giác tội phạm, góp phần làm trong sạch địa bàn, xây dựng, phát triển kinh tế, xã hội vùng biên.

● BẢM BIÊN GIỚI, THỰC HIỆN NHIỆM VỤ KÉP

Trưa 31-7, tại khu vực mốc 301/1 tỉnh Kiên Giang, Tổ công tác phòng, chống COVID-19 trong lúc canh gác biên giới đã phát hiện 4 phụ nữ đang băng đồng tử phía Campuchia vào địa bàn phường Đông Hồ (TP Hà Tiên). Qua kiểm tra hành chính, cả 4 người không xuất trình được giấy tờ chứng minh nơi ở ổn định, xuất cảnh qua biên giới thời điểm nào, tại cửa khẩu nào. Tiếp tục đấu tranh, 4 phụ nữ trên khai nhận đã lén lút sang Campuchia rồi vào casino làm thuê từ trước tết Nguyên đán Canh Tý. Thời gian này, do ảnh hưởng dịch COVID-19, các cửa khẩu đóng, cấm người qua lại và casino không có khách nên họ lén về Việt Nam nhằm trốn cách ly y tế.

Trước đó, vào rạng sáng 29-7, tổ tuần tra biên phòng thuộc Đồn Biên phòng Xà Lục - Bộ đội Biên phòng Kiên Giang đã phát hiện một tàu cá có dấu hiệu nghi vấn chạy từ hướng Campuchia về đảo Phú Quốc (Kiên Giang). Tổ công tác phát tin hiệu dùng tàu kiểm tra hành chính, qua đó phát hiện trên tàu có 4 người, trong đó chủ tàu tên Trần Văn Hoàng, người làm cùng tàu tên Lê Văn Thành. Cả 2 là người dân xã Bãi Thơm, huyện Phú Quốc và từng hành nghề lưới ghe nhiều năm. Cùng đi trên tàu có 2 người là: Phạm Văn Trường (sinh năm 1988, quê Ninh Bình) và Trần Thị Linh (sinh năm 2000, quê Thanh Hóa), cả hai mang theo nhiều hành lý, vật dụng. Trường và Linh khai đã sang Campuchia làm ăn, do lúc này có dịch bệnh COVID-19 nên đã thuê một người Campuchia 3 triệu đồng để đưa xuống ghe của ông Hoàng trốn về Việt Nam. Tất cả các trường hợp trên được thực hiện cách ly tập trung theo đúng quy định

Đại úy Nguyễn Mạnh Long, Phó Đồn trưởng nghiệp vụ, Đồn Biên phòng cửa khẩu

Đại tá Đinh Văn Nơi, Giám đốc Công an tỉnh An Giang cho biết: “Công an tỉnh đã xây dựng kế hoạch triển khai tấn công, trấn áp các loại tội phạm trên địa bàn. Trong đó, công an toàn tỉnh luôn quan tâm các loại tội phạm xuyên quốc gia như tội phạm ma túy, buôn lậu và các loại tội phạm khác có liên quan đến tình hình qua biên giới, mà đặc biệt nhất là tội phạm có tổ chức đưa người trái phép qua biên giới. Đây là một trong những nhiệm vụ mà Công an An Giang sẽ tập trung đấu tranh, xử lý, ngăn chặn triệt để, để góp phần cùng cả nước làm tốt công tác phòng, chống dịch COVID-19, nhất là trên tuyến biên giới”.

Tính từ giữa tháng 3 đến nay, lực lượng Biên phòng tỉnh An Giang đã phát hiện 214 vụ với 392 người xuất cảnh, nhập cảnh trái phép qua các đường mòn, lối mở; đã xử lý phạt tiền 124 người, thu nộp ngân sách nhà nước hơn 284 triệu đồng; cảnh cáo và giáo dục 268 người; phối hợp với các địa phương đưa đi cách ly tập trung 315 người; yêu cầu quay trở lại nơi nhập cảnh 77 người. Đỉnh điểm, chỉ trong 2 ngày (15 và 16-7), lực lượng Biên phòng An Giang đã phát hiện, ngăn chặn 4 vụ xuất, nhập cảnh trái phép với 18 đối tượng liên quan, trong đó có 7 đối tượng mang quốc tịch Trung Quốc. Đây đều là những người định nhập cảnh vào Việt Nam nhưng không muốn cách ly theo quy định phòng, chống dịch của cơ quan chức năng nên thuê người dẫn đường nhập cảnh trái phép.

Long Bình - Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng An Giang cho biết, khu vực đồn phụ trách có đường biên giới dài hơn 15km, trong đó có hơn 11km đường sông. Từ khi có dịch COVID-19 xảy ra, để tăng cường công tác kiểm tra kiểm soát người xuất, nhập cảnh; đồng thời làm tốt công tác phòng, chống buôn lậu, Đồn đã thành lập 20 tổ công tác, với hàng trăm CBCS phân công, tuần tra, túc trực 24/24 trên tuyến biên giới.

Ngoài những trường hợp xuất, nhập cảnh trái phép có tổ chức, thu lợi bất chính thì cũng có những trường hợp do hoàn cảnh khó khăn và thiếu hiểu biết về pháp luật nên đã có hành vi vi phạm. Điển hình, ngày 31-7, Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương -

Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng An Giang phối hợp với Chi cục Hải quan cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương phát hiện, ngăn chặn 41 người (gồm người lớn và trẻ em), di chuyển bằng 8 thuyền máy, nhập cảnh trái phép từ Campuchia về Việt Nam. 7 hộ gia đình với 20 người lớn, 21 trẻ em, sống tại tỉnh Siem Reap và tỉnh Pur Sát, Campuchia. Do hoàn cảnh sống khó khăn nên có ý định trốn về Việt Nam sinh sống tại tỉnh Đồng Tháp và Tây Ninh. Tất cả đều không có giấy tờ hợp pháp, không có giấy tờ chứng minh nguồn gốc Việt Nam. Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương đã tiến hành hành biên bản xử phạt vi phạm hành chính về hành vi xuất, nhập cảnh trái phép bằng

LỰC LƯỢNG CHỨC NĂNG PHÁT HIỆN, NGĂN CHẶN 41 NGƯỜI (GỒM NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM), DI CHUYỂN BẰNG 8 THUYỀN MÁY, NHẬP CẢNH TRÁI PHÉP TỪ CAMPUCHIA VỀ VIỆT NAM

hình thức cảnh cáo đối với 14 đối tượng là chủ hộ gia đình, cho làm cam kết không tái phạm. Sau khi được lực lượng chức năng tuyên truyền vận động quay trở lại Campuchia tiếp tục làm ăn, sinh sống, không quay lại Việt Nam, nhất là trong thời gian dịch COVID-19 đang diễn biến phức tạp, tất cả số người nhập cảnh trái phép đã quay trở lại Campuchia. Trước hoàn cảnh khó khăn của các hộ gia đình, Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương đã tặng mì tôm, nước suối, nhiên liệu trong quá trình trở lại Campuchia sinh sống.

Từ đầu mùa dịch đến nay, Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương đã tiếp nhận cách ly 368 người; phát hiện bắt giữ 9 vụ với 68 trường hợp nhập cảnh trái phép; phạt tiền 5 vụ với 7 đối tượng; phạt cảnh cáo 30 đối tượng; giáo dục bàn giao về Campuchia 2 vụ đối với 9 hộ gia đình với 53 trường hợp; đưa cách ly tập trung 15 trường hợp theo quy định.

Đại tá Lý Kế Tùng, Phó Chỉ huy trưởng Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng An Giang cho biết, toàn tuyến biên giới An Giang hiện có hàng trăm chốt biên phòng, với khoảng một ngàn CBCS túc trực ngày đêm phối hợp cùng lực lượng Công an thực hiện nhiệm vụ phòng, chống dịch COVID-19 và ngăn chặn tình trạng xuất cảnh trái phép. “Khi phát hiện, bắt giữ, các đối tượng người nước ngoài quanh co chối tội, không thừa nhận hành vi phạm tội. Đáng chú ý, một số khác xuất, nhập cảnh trái phép qua biên giới để buôn lậu, mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy. Việc các đối tượng xuất, nhập cảnh trái phép gây nhiều khó khăn cho công tác phòng, chống dịch” - Đại tá Lý Kế Tùng thông tin và cho biết các lực lượng chức năng ngoài áp dụng các biện pháp nghiệp vụ, tuần tra, kiểm soát, song song đó đã và đang thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động người dân biên giới không giúp sức, hỗ trợ và phát hiện, tố giác các đối tượng có biểu hiện xuất, nhập cảnh trái phép, buôn lậu qua biên giới.

TRẦN LĨNH

NGÀY 5-8, CNN cho biết chính quyền Tổng thống Mỹ Donald Trump đã phê chuẩn thỏa thuận giữa Công ty Delta Crescent Energy của Mỹ với chính quyền bán tự trị người Kurd ở vùng Đông Bắc Syria. Theo thỏa thuận, hai bên sẽ cùng phát triển các giếng dầu ở Đông Bắc Syria, trong đó có mỏ dầu lớn nhất Syria ở Deir Ezzor là al-Omar. Phần lớn các mỏ dầu ở phía Đông và Đông Bắc của Syria nằm ngoài tầm kiểm soát của chính quyền Damas. Chúng chủ yếu do người Kurd được quân đội Mỹ hỗ trợ kiểm soát. Đây là nguồn thu nhập chính cho chính quyền bán tự trị của người Kurd. CNN dẫn nguồn tin riêng cho biết, hợp đồng bí mật này đã được thảo luận hơn 1 năm qua, ký kết ở Syria tháng trước và được cho là sẽ mang lại hàng tỷ USD cho lực lượng người Kurd ở Đông Bắc Syria mà không chia sẻ với chính quyền của Tổng thống Syria Bashar al-Assad.

Cả chính quyền bán tự trị của người Kurd và Lực lượng Dân chủ Syria (SDF) đều không thông báo về thỏa thuận trên, trong khi tại Washington, các quan chức đã xác nhận một thỏa thuận "hiện đại hóa các mỏ dầu ở phía Đông Bắc Syria". "Chúng tôi được phê chuẩn tham gia tất cả các khía cạnh phát triển năng lượng, vận tải, tiếp thị, lọc dầu và khai thác nhằm phát triển và tái phát triển hạ tầng ở khu vực và giúp người dân ở khu vực này đưa sản phẩm của họ ra thị trường quốc tế", ông James Cain, cựu Đại sứ Mỹ tại Đan Mạch dưới thời cựu Tổng thống George W. Bush và là đồng sáng lập Công ty Delta Crescent Energy, cho biết. Hai đối tác của Cain là James Reese, cựu sĩ quan Mỹ từng điều hành một công ty an ninh riêng và John Dorrier, một tài phiệt trong ngành dầu khí với nhiều năm kinh nghiệm hoạt động ở Trung Đông. Ba người này đã lập ra một công ty mới nhằm mục đích duy nhất là đạt được thỏa thuận ở Syria. Họ đã tích cực làm việc với giới chức Bộ

MỸ BẮT ĐẦU CHIA "MIÈNG BÁNH" SYRIA?

Việc lộ thông tin chính quyền Tổng thống Donald Trump phê duyệt thỏa thuận đầu tiên cho một công ty Mỹ phát triển và hiện đại hóa các mỏ dầu ở phía Đông Bắc Syria - nơi nằm dưới sự kiểm soát của Lực lượng Dân chủ Syria của người Kurd do Mỹ hậu thuẫn, đang làm dấy lên làn sóng phản đối mạnh mẽ từ chính quyền Damas, Thổ Nhĩ Kỳ và Nga. Như vậy là sau khi dùng quân đội bảo vệ các mỏ dầu cho lực lượng người Kurd ở Syria, giờ là lúc Washington "nhận thù lao". Nhưng liệu họ có dễ thực hiện được mục đích?

QUÂN ĐỘI MỸ BẢO VỆ MỘT MỎ DẦU Ở ĐÔNG BẮC SYRIA

Ngoại giao Mỹ hơn 1 năm qua. Đến tháng 4 năm nay, Công ty Delta Crescent Energy được Bộ Tài chính Mỹ đưa vào danh sách miễn trừ để tránh bị ảnh hưởng bởi các lệnh trừng phạt của Mỹ áp đặt lên chính quyền Syria.

Thứ Năm tuần trước, trong phiên điều trần tại Quốc hội tại Washington, Thượng nghị sĩ Lindsey Graham nói rằng chính quyền Mỹ đã đề cập đến thỏa thuận với tổng tư lệnh của SDF, Mazloum Abdi. "Rõ ràng họ đã ký một thỏa thuận với một công ty dầu mỏ của Mỹ để hiện đại hóa các mỏ dầu ở phía Đông Bắc Syria", ông nói. Bị thăm vắn bởi ông Graham trong phiên điều trần này, Ngoại trưởng Mỹ Mike Pompeo đã xác nhận sự hỗ trợ của Washington trong việc này. "Thỏa thuận mất nhiều thời gian hơn chúng tôi dự kiến, chúng tôi hiện đang trong quá trình thực hiện nó. Nó có thể rất lớn", ông Pompeo nói.

Ngay sau các tin tức rò rỉ về thỏa thuận, chính quyền Tổng thống Syria Assad đã ra tuyên bố gọi thỏa thuận này là "không có hiệu lực và không

có cơ sở pháp lý". Damas tố cáo thỏa thuận này là một "hành vi trộm cắp" và một cuộc tấn công vào chủ quyền của đất nước. Thổ Nhĩ Kỳ hôm 3-8 lên tiếng tố cáo thỏa thuận dầu mỏ giữa một công ty dầu mỏ của Mỹ và chính quyền bán tự trị người Kurd ở vùng Đông Bắc Syria. Ankara coi đây là điều "không thể chấp nhận" và rằng đó là hành động "tài trợ cho khủng bố". Thổ Nhĩ Kỳ luôn coi lực lượng người Kurd ở Syria là mối họa tiềm tàng.

Nga cũng lên tiếng chỉ trích thỏa thuận của Delta Crescent Energy với chính quyền bán tự trị Kurd. Trong một bình luận trên Twitter, Đại sứ quán Nga tại Canada chỉ trích: "Với vỏ bọc dân chủ và tự do, các nước phương Tây tiếp tục lấy đi tài nguyên thiên nhiên của Syria".

Theo giới phân tích, hợp đồng này phù hợp với mục tiêu lâu dài của Tổng thống Donald Trump là đảm bảo sự kiểm soát của Mỹ đối với các mỏ dầu trong khu vực. Đồng thời, thỏa thuận dầu mỏ này cũng giúp Mỹ có chỗ đứng vững chắc hơn ở một khu vực

tranh chấp nóng bỏng tại Trung Đông và củng cố liên minh với chính quyền người Kurd - chưa đầy một năm sau khi ông Trump nói sẽ rút quân đội Mỹ khỏi Syria. Nhưng động thái này chắc chắn sẽ làm gia tăng căng thẳng với Nga, mà các nguồn tin nói với CNN rằng cũng đã tìm cách để giành được hợp đồng như vậy. Nga đã không giấu giếm ý định khẳng định quyền kiểm soát các mỏ dầu ở miền Bắc Syria, nơi chính quyền Assad coi là nguồn thu quan trọng. Hồi đầu năm nay, một đoàn xe quân sự Nga gồm 5 xe thiết giáp chở quân và một xe bán tải đã tìm cách tiếp cận mỏ dầu Rumeylan ở tỉnh Al-Hasakah, Đông Bắc Syria. Tuy nhiên, các binh sĩ Mỹ đã chặn đoàn xe Nga tại thị trấn bên ngoài mỏ dầu. Vụ đối đầu không dẫn đến nổ súng hoặc gây nguy hiểm cho lực lượng hai bên, khi các quân nhân Nga sau đó quay xe và trở về căn cứ. Hai ngày sau, lực lượng dân quân người Kurd (YPG) do Mỹ hậu thuẫn cũng ngăn cản các binh sĩ Nga đi qua thành phố Qamishli để thiết lập khu vực quân sự gần mỏ dầu Rumeylan.

Xem ra "thù lao" mà Mỹ muốn nhận cũng sẽ không dễ dàng gì "nuốt trôi". Trong khi sự hiện diện và vai trò của quân đội Mỹ ở Syria còn hạn chế, chưa tới 1.000 lính Mỹ hiện đang ở nước này, Chính phủ Mỹ lại không nói rõ ràng họ sẽ hỗ trợ các nhà thầu Mỹ như thế nào khi họ bị tấn công. Cuộc chiến tranh chết chóc đã tàn phá Syria kể từ năm 2011, khiến ngành dầu mỏ nước này thiệt hại hàng chục tỷ đô la. Trước cuộc xung đột, sản lượng dầu thô của Syria đạt gần 400.000 thùng mỗi ngày. Hiện nay sản xuất dầu thô của nước này hoàn toàn suy sụp.

MỘC THẠCH
(Tổng hợp)

Việc dỡ bỏ hay gia hạn lệnh cấm vận vũ khí của Liên Hợp quốc đối với Iran đang trở thành câu chuyện nóng và dẫn đến một cuộc đối đầu mới giữa Tehran và Washington. Theo Nghị quyết 2231 của Hội đồng Bảo an, lệnh cấm vận này theo kế hoạch sẽ kết thúc vào tháng 10-2020. Mỹ đã đề xuất một bản dự

thảo nghị quyết Liên Hợp quốc để kéo dài lệnh cấm vận và Ngoại trưởng Mike Pompeo cam kết sử dụng mọi biện pháp sẵn có để làm điều đó. Trong trường hợp thất bại, Washington đe dọa kích hoạt cơ chế được gọi là "khôi phục tức thì" để tái áp đặt các biện pháp trừng phạt của Liên Hợp quốc đối với Iran.

IRAN VÀ CÂU CHUYỆN CẤM VẬN VŨ KHÍ

WASHINGTON cho rằng việc dỡ bỏ lệnh cấm vận sẽ dẫn đến cạnh tranh vũ trang và gây bất ổn ở Trung Đông. Bác bỏ cáo buộc này, Iran cho rằng theo Nghị quyết 2231, họ có quyền dỡ bỏ lệnh cấm vận và đổ lỗi cho Mỹ vì gây bất ổn trong khu vực. Ngoại trưởng Iran Mohammad Javad Zarif nhấn mạnh rằng "Mỹ từ lâu đã là nước đứng đầu thế giới về chỉ tiêu quân sự, bán vũ khí, là bên khởi xướng, kích động chiến tranh và cũng là bên trực lợi trong xung đột".

Tổng thống Iran Hassan Rouhani cảnh báo về "khả năng đáp trả gây điều đúng của Iran. Thư ký Hội đồng An ninh quốc gia tối cao (SNSC) của Iran, Ali Shamkhani đã cảnh báo rằng thỏa thuận hạt nhân sẽ bị chấm dứt vĩnh viễn nếu lệnh cấm vận vũ khí được gia hạn thêm. Còn Chủ tịch Ủy ban An ninh quốc gia và chính sách đối ngoại của Quốc hội Iran, ông Mojtaba Zolnoori đã tuyên bố rằng tình huống như vậy có thể dẫn đến một loạt hậu quả, trong đó có sự sụp đổ

THƯ KÝ HỘI ĐỒNG AN NINH QUỐC GIA TỐI CAO (SNSC) CỦA IRAN, ÔNG ALI SHAMKHANI ĐƯA RA CẢNH BÁO NẾU LỆNH CẤM VẬN VŨ KHÍ TIẾP TỤC ĐƯỢC GIA HẠN

của JCPOA, ngừng thực hiện nghị định thư bổ sung, hoặc thậm chí rút khỏi Hiệp ước Không phổ biến vũ khí hạt nhân (NPT).

● ĐĂNG SAU MỘT LỆNH CẤM VẬN

Phản ứng gay gắt của giới chức Iran cho thấy các mục tiêu của Iran và quyết định dỡ bỏ lệnh cấm vận vũ khí của nước này vượt ra ngoài phạm vi mua hoặc bán vũ khí đơn thuần. Mục tiêu đầu tiên của nó là chính trị, cụ thể là nhằm ngăn chặn chiến lược "gây

sức ép tối đa" của chính quyền Tổng thống Trump. Kiểm chế và gia hạn lệnh cấm vận vũ khí đối với Iran cũng có thể được xem là một phần chiến lược của Mỹ. Nếu Mỹ gia hạn được lệnh cấm vận thì điều đó cũng có nghĩa là chiến lược của họ thành công. Nếu thất bại, nó thể hiện sự suy yếu của các áp lực. Nhân đó, Iran sẽ tận dụng cơ hội này để tăng cường vị thế chính trị của mình và làm suy yếu chiến lược "gây sức ép tối đa" bằng cách phủ nhận tính hợp pháp trong nỗ lực gia hạn lệnh cấm vận của Mỹ.

Mục tiêu thứ hai là về kinh tế và có liên quan đến việc phá vỡ cấu trúc của các biện pháp trừng phạt. Nếu lệnh cấm vận vũ khí không được gia hạn thì sẽ có một kẽ hở trong cấu trúc này. Do vậy, Iran sẽ bước vào một giai đoạn mới là giảm bớt những hạn chế và có thể sẽ gạt hái nhiều lợi ích từ JCPOA. Trong trường hợp này, việc dỡ bỏ những hạn chế trong các giai đoạn tiếp theo vào năm 2023, 2025 và 2030 sẽ được thực hiện hiệu quả hơn. Mua bán

vũ khí cũng sẽ tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy thương mại ở những lĩnh vực khác.

Mục tiêu thứ ba có liên quan tới quân sự, đó là nếu lệnh cấm vận được dỡ bỏ, sẽ giúp Iran củng cố cán cân sức mạnh và khả năng răn đe bằng việc trang bị vũ khí tiên tiến và phát triển hợp tác quân sự với lân bang. Mặc dù Tehran đã cải thiện năng lực quân sự của mình trong những năm gần đây, đặc biệt là về tên lửa và máy bay không người lái nhưng đó vẫn là một lĩnh vực rất cần phát triển tiếp. Mục tiêu thứ tư là thông qua trao đổi vũ khí để phát triển hợp tác quân sự - chính trị với các nước như Nga, Trung Quốc, cũng như các nước khác trong khu vực. Iran, Nga và Trung Quốc đã tổ chức các cuộc tập trận chung ở Ấn Độ Dương và vịnh Oman vào cuối năm 2019. Hơn nữa, hợp tác quân sự Iran - Nga ở Syria và hợp tác an ninh - quân sự của Iran với Iraq, Syria và Afghanistan là những ví dụ khác về hợp tác quân sự, vốn có thể được cải thiện thông qua trao đổi vũ khí.

Mục tiêu cuối cùng là để gia tăng ảnh hưởng của Iran trong khu vực thông qua việc hỗ trợ cho các bên ủy nhiệm của nước này, dựa vào việc mua vũ khí tối tân và bán vũ khí của chính họ. Nhìn chung, việc cải thiện các năng lực quân sự và khả năng răn đe của Iran bằng những vũ khí và các công nghệ quân sự mới sẽ có hiệu quả trong việc tăng cường vị thế khu vực của nước này, cũng như vị thế của các lực lượng ủy nhiệm và các đồng minh trong khu vực.

● TRANH THỦ SỰ ỦNG HỘ

Đương nhiên, Iran cần sự ủng hộ của quốc tế về cả chính trị lẫn vũ trang để đạt được những mục tiêu này và ngăn chặn những nỗ lực của Mỹ trong việc gia hạn các lệnh cấm vận vũ khí. Nga và Trung Quốc là hai cường quốc mà Iran đang trông cậy vào và sẽ không dễ dàng để Mỹ đối đầu với hai nước này cùng với Iran. Trong khi đó, vì nhiều lý do khác nhau, Nga có thể hữu ích hơn đối với Iran so với bất kỳ nước nào khác.

(Xem tiếp trang 30)

HỆ THỐNG TÊN LỬA PHÒNG THỦ BỜ BIỂN K-300P BASTION MÀ IRAN ĐANG MUỐN SỞ HỮU

Trong bối cảnh toàn thế giới đang phải vật lộn để xử lý những hậu quả nghiêm trọng về y tế và kinh tế mà đại dịch viêm đường hô hấp cấp (COVID-19) gây ra, có thể nhận thấy những điểm tương đồng đáng kinh ngạc giữa cuộc khủng hoảng lần này và cuộc khủng hoảng Khu vực sử dụng đồng euro (Eurozone) xảy ra sau khủng hoảng tài chính năm 2008.

Những nghiên cứu về cuộc khủng hoảng Eurozone đã mang lại một số bài học quan trọng để áp dụng vào công cuộc phục hồi sau đại dịch hiện nay. Những dấu hiệu ban đầu cho thấy rằng Liên minh châu Âu (EU) đang ứng phó với cuộc khủng hoảng 2020 một cách hiệu quả hơn rất nhiều so với những gì họ đã làm vào năm 2008

KHỦNG HOẢNG EUROZONE THỜI COVID-19

NHIỀU chính phủ châu Âu hiện đang tăng cường các khoản chi tiêu để bù đắp vào những thiệt hại kinh tế mà các biện pháp giãn cách xã hội gây ra, như họ đã từng làm ngay từ ban đầu trong cuộc khủng hoảng tài chính năm 2008. Điều này là cần thiết khi một nền kinh tế đang sụt giảm nhưng lại phụ thuộc vào sự gia tăng nợ công và lần này thì những con số cũng cao hơn rất nhiều. Theo các dự báo của Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF), từ nay đến cuối năm 2020, nợ công sẽ đạt mức trung bình 100% GDP tại Eurozone. Thậm chí, nợ công của các nước Italy, Hy Lạp, Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha còn có thể vượt quá mức này.

Có một vấn đề liên quan đến sự gia tăng nợ từ năm 2008 là các nhà đầu tư có thể bán trái phiếu của một quốc gia nào đó để mua trái phiếu của một nước đáng tin cậy hơn mà sử dụng chung một loại tiền tệ. Tâm trạng hoài nghi kéo dài đối với việc liệu Ngân hàng Trung ương châu Âu (ECB) có bảo lãnh các thành viên khó khăn (Hy Lạp, Ireland) hay không đã kéo theo tình trạng tăng vọt các chi phí đi vay tại các nhà nước thành viên này và sự sụt giảm nhanh chóng chi phí vay ở các nước khác (Đức, Pháp). Điều này gây ra một cuộc khủng hoảng thanh khoản tại các quốc gia ngoại vi của EU. Mãi đến năm 2012, Chủ tịch ECB khi đó là Mario Draghi nói rõ rằng ngân hàng sẽ làm bất cứ điều gì có thể để bảo toàn đồng euro thì cuộc khủng hoảng này mới được đẩy lùi.

Lần này, ECB đã hành động nhanh chóng hơn, khiến các chi phí đi vay được duy trì

CÁC NHÀ LÃNH ĐẠO CHÂU ÂU ĐÃ NHẤT TRÍ ĐƯỢC MỘT GÓI HỖ TRỢ KHỔNG LỒ

ở mức thấp cho tất cả các nước trong eurozone. Hồi tháng 3, ECB đã thiết lập một Chương trình thu mua khẩn cấp thời đại dịch, một kế hoạch tạm thời trị giá 750 tỷ euro, bao gồm cả nợ chính phủ và nợ tư nhân. Một quỹ khác cũng có giá trị 750 tỷ euro đã được đề xuất để tài trợ cho các nỗ lực phục hồi được tiến triển.

Sự khác biệt lớn của cuộc khủng hoảng lần này với năm 2008 là cơ chế Pháp-Đức của EU đã dẫn đầu trong những lời kêu gọi hỗ trợ tài chính. Tuy nhiên, vẫn tồn tại một “bộ tứ khác khổ” (Áo, Đan Mạch, Hà Lan và Thụy Điển) phản đối ý tưởng chuyển nhượng và ủng hộ một quỹ khẩn cấp chủ yếu được tài trợ bởi các khoản vay.

● NHỮNG ĐIỀU KIỆN HỖ TRỢ PHỤC HỒI

Giống như cách đây một thập niên, một trong những vấn đề gai góc nhất chính là các điều kiện đi kèm với sự hỗ trợ của EU. Cuộc khủng hoảng Eurozone từng được mô tả như một câu chuyện đạo đức của cuộc “đọ sức” giữa những giá trị của sự làm việc chăm chỉ, tiết kiệm, tiêu dùng vừa phải và ổn định tài chính của các nước phương Bắc và những thói xấu

của sự thiếu cạnh tranh, hoang phí, chi tiêu không thỏa đáng, những mức lương quá cao... Sự hỗ trợ tài chính phải đi kèm những điều kiện nghiêm ngặt, dưới hình thức của các chính sách khác khổ. Điều này đồng nghĩa với một sự cắt giảm chi tiêu công, giảm lương của các công chức làm việc trong chính phủ và tăng thuế.

Ngày nay, câu chuyện này có lẽ đã không còn rõ nét như cách đây một thập niên. Khoảng cách Bắc-Nam mà người ta chứng kiến vào năm 2009 đã nhạt dần kể từ khi Đức thay đổi quan điểm. Cuộc khủng hoảng mới nhất này cũng đang chứng tỏ rằng sự khác khổ chẳng có mấy hiệu quả trong việc ngăn ngừa sự gia tăng nợ công. Tăng trưởng GDP vẫn bị đình trệ và tỷ lệ thất nghiệp ngày càng tăng cao.

Trên tất cả, rất khó (và rõ ràng là càng không công bằng) khi đổ lỗi cho riêng một nước nào về một đại dịch. Mặc dù cuộc khủng hoảng sẽ tồi tệ hơn ở những nước yếu kém nhất, vốn vẫn đang phải phục hồi từ cuộc khủng hoảng trước, thì nguyên nhân chung gây ra sự tổn thất cho tất cả các thành viên vẫn chỉ là COVID-19.

Tuy nhiên, các chi tiết về cách thức quỹ phục hồi của EU được đưa ra để các quốc gia thành viên thảo luận, bao gồm cách phân chia các giữa các khoản cho vay và trợ cấp, cũng như các điều khoản hoàn trả và cách thức chi tiêu.

● NHỮNG MẢNH KHÓE ĐÀM PHÁN

Các khoản quỹ mới có thể là chưa đủ để đáp ứng nhu cầu của các nước thành viên và để các chính phủ có thể được vay thêm, điều quan trọng là phải trấn an các nhà đầu tư rằng họ sẽ được hoàn trả. Lãi suất hiện vẫn thấp nhưng nếu các nhà đầu tư hoang mang và nếu ECB không thể ngăn ngừa sự hoang mang ấy thì mọi thứ sẽ thay đổi. Các chính phủ sau đó có thể bị buộc phải chấp nhận một số điều kiện, chẳng hạn như là chính sách thắt lưng buộc bụng, để duy trì niềm tin trên các thị trường quốc tế. Tuy nhiên, vẫn có những kẻ hờ để họ luôn lách. Chẳng hạn, sau các cuộc đàm phán cứu trợ hậu khủng hoảng tài chính 2008, một số chính phủ như Hy Lạp, Ireland và Cộng hòa Cyprus đã chống đối thành công với việc thực thi một số chính sách mà họ không thích; và những bên cho vay đôi khi sẵn sàng nhắm mắt làm ngơ, để cho những điều này xảy ra mà không có bất cứ biện pháp trừng phạt nào.

Cuối cùng, cuộc khủng hoảng Eurozone đã chỉ ra rằng chính sự trì hoãn hành động tập thể của EU đã khuyến khích các thị trường tài chính lợi dụng sự chênh lệch giá trái phiếu giữa các nước thành viên khác nhau. Sự ứng phó với COVID-19 cho đến nay đang chứng tỏ các nhà hoạch định chính sách của EU đã nhận thức rõ được điều này. Tuy nhiên, thách thức với khối 27 nước thành viên vẫn là một hành động mang tính tập thể, có đầy đủ sự nhất trí và vì lợi ích của tất cả thành viên trong khối. Và gói hỗ trợ phục hồi khổng lồ mới được nhất trí vừa qua chính là một bước khởi đầu tích cực, một “khoảnh khắc then chốt” của châu Âu - như lời người chủ trì hội nghị EU, Chủ tịch Hội đồng châu Âu Charles Michel đã ca ngợi.

NGỌC BÍCH

CUỘC CHẠY ĐUA “ĐỔ TIỀN” VÀO CHÂU PHI

Châu Phi đang cho thấy một hướng đi và tiếp cận hoàn toàn mới trong bối cảnh dịch bệnh COVID-19 hoành hành. Khi nhiều chính phủ phải đóng cửa biên giới và rút khỏi chủ nghĩa đa phương cũng như thực hiện các chính sách bảo hộ và hạn chế thương mại thì các nước châu Phi lại tiếp cận vấn đề theo góc độ khác.

● EU - ĐỐI TÁC “LỰC BẬT TỌNG TÂM”?

Lục địa Đen đang thúc đẩy chủ nghĩa đa phương thông qua hợp tác và phối hợp giữa các quốc gia, để tránh để quá lệ thuộc vào một đối tác nào đó, châu Phi cũng sẵn sàng mở rộng vòng tay hợp tác để “cạnh tranh lành mạnh” và châu Phi là bên hưởng lợi hơn cả.

EU vẫn là đối tác kinh tế hàng đầu của châu Phi, một đối tác “thân thiện” và “an toàn” với châu Phi về mọi khía cạnh. Mặc dù tốc độ hợp tác có thể chưa theo kịp Bắc Kinh, song Brussels dường như vẫn giữ ưu thế trong cuộc đua này, một phần do EU cố gắng điều chỉnh các công cụ tài chính để thực hiện chính sách hành động đối ngoại của Cộng đồng châu Âu.

Năm 2018, EU đã cung cấp hơn 74 tỷ euro từ tất cả các cơ chế và các quốc gia thành viên - chiếm 57% tổng số vốn đầu tư hợp tác tại châu Phi, trong khi Trung Quốc chỉ có 10%. Tuy nhiên, rất ít người nhận thức được sự khác biệt này. Dựa trên đề nghị tháng 12-2019 của Ủy ban Thông thái (Committee of the Wise) với mục tiêu thúc đẩy sự gắn kết và tạo mối quan hệ hợp tác mới với châu Phi, Ủy ban châu Âu (EC) đã thông qua đề xuất được đưa ra trước đó vào tháng 6-2018 để hợp nhất nhóm các công cụ tài chính trong hợp tác với bên ngoài.

Nếu nguyên tắc này được

EU ĐANG MUỐN ĐỔ TIỀN VÀO CHÂU PHI NHƯNG VẤN CŨNG NHIỀU VẤN ĐỀ CHƯA ĐƯỢC GIẢI QUYẾT

phê chuẩn tại các cuộc đàm phán đang diễn ra về ngân sách Cộng đồng châu Âu giai đoạn 2021-2027, Công cụ hợp tác quốc tế, phát triển và láng giềng (NDICI) mới này sẽ có nguồn vốn trị giá 32 tỷ euro dành cho khu vực phía Nam Sahara châu Phi, cộng thêm 22 tỷ euro cho chính sách láng giềng giữa hai lục địa được thông qua nhằm giải quyết những quan ngại ở Bắc Phi.

Bên cạnh đó, theo chương trình, Hội nghị thượng đỉnh EU-AU lần thứ 6 sẽ được tổ chức vào tháng 10 nhằm tái định hình mối quan hệ đối tác mới giữa châu Âu và châu Phi. Tuy nhiên, kế hoạch này đã bị tác động bởi dịch COVID-19. Theo kế hoạch năm 2020, EU đã và đang hoạch định nội dung về quan hệ ngoại giao, chính trị, kinh tế và văn hóa với châu Phi. Một Ủy ban châu Âu mới đã đi vào hoạt động từ ngày 1-12-2019 và một tuần sau đó, tân Chủ tịch EC Ursula von der Leyen đã đến thăm Addis-Ababa (Thủ đô Ethiopia), phát đi tín hiệu về tầm quan trọng của châu Phi tới người đồng cấp của bà - Chủ tịch Ủy ban AU Moussa Faki.

EU luôn có một “bầu trời tham vọng” nhưng liên minh này đang không được “khỏe” như trước. EU đang phải đối mặt với hàng loạt vấn đề sau Brexit và từ khi COVID-19 ập tới. Các cuộc họp theo kế hoạch lần lượt bị hủy bỏ và

mặc dù số lượng các cuộc hội thảo trực tuyến tăng lên nhưng một nhà đàm phán của châu Phi cho biết các cuộc thảo luận không đạt được tiến triển đáng kể. Tình hình không mấy lạc quan đến mức ngay cả các quan chức của cả EU và AU phải tự hỏi “liệu có thực sự cần thiết phải tổ chức một hội nghị thượng đỉnh chỉ có giá trị biểu tượng không”.

Châu Phi hoàn toàn có cơ để tỏ ra ngần ngại về những dự định của EU. Không thể kiên nhẫn để chờ đợi mối quan hệ đối tác cân bằng mà châu Âu đã hứa hẹn trong nhiều năm, châu Phi có thể tìm kiếm các cơ hội khác.

● CUỘC ĐUA MỸ-TRUNG TẠI LỤC ĐỊA ĐEN

Một đối tác “hào phóng” nhất với châu Phi phải kể đến Trung Quốc. Quan hệ giữa Trung Quốc với châu Phi đang được thúc đẩy bởi sáng kiến Vành đai - Con đường, với các khoản tiền được rót cho xây dựng đường sá, nhà máy thủy điện và đường sắt trên khắp lục địa. Trung Quốc đã đầu tư hơn 72 tỷ USD vốn đầu tư trực tiếp (FDI) vào châu Phi trong giai đoạn 2014-2018, qua đó trở thành quốc gia có số vốn FDI lớn nhất vào lục địa này.

Cũng trong giai đoạn trên, ngoài đầu tư vào cơ sở hạ tầng, nền kinh tế lớn thứ hai thế giới đã thực hiện việc đa dạng hóa dòng vốn FDI vào nhiều lĩnh vực khác bao gồm bán lẻ, truyền thông và du

lich-khách sạn.

Gần đây, không để Trung Quốc và EU thay nhau “làm mưa làm gió” ở châu Phi. Mỹ đã bắt đầu có những động thái tăng cường đầu tư tại khu vực này. Ở miền Bắc Mozambique, Mỹ đang đầu tư một dự án khí hóa lỏng tự nhiên quy mô lớn, tiềm năng mở ra một mặt trận cạnh tranh mới với Trung Quốc ở châu Phi. Năm 2010, thương mại 2 chiều Trung Quốc - châu Phi đạt 208,7 tỷ USD, theo số liệu của Bộ Thương mại Trung Quốc, trong khi kim ngạch Mỹ - châu Phi dừng ở 56,9 tỷ USD, theo số liệu của Mỹ.

Ngân hàng Xuất nhập khẩu Mỹ (Exim) vừa chấp thuận cung cấp 4,7 tỷ USD, khoản vay trực tiếp lớn nhất trong lịch sử ngân hàng này ở vùng cận sa mạc Sahara của châu Phi để hỗ trợ hoạt động xuất khẩu hàng hóa và dịch vụ của Mỹ nhằm xây một nhà máy khí hóa lỏng (LNG) trên bán đảo Afungi của Mozambique. Điều kiện cho vay là sự bảo đảm việc cung cấp các thiết bị của Mỹ sẽ được dùng bởi hãng dầu khí Total của Pháp để khai thác LNG. Nga và Trung Quốc cũng quan tâm đến việc đầu tư cho dự án ở quốc gia thuộc phía Nam châu Phi này.

Theo ông Charles Robertson, nhà kinh tế trưởng và chuyên gia phân tích về các thị trường mới nổi của ngân hàng đầu tư Renaissance Capital của Nga, Mỹ đang nghiêm túc hơn ở châu Phi vì cạnh tranh với Trung Quốc. Và châu Phi có thể là bên hưởng lợi nhiều nhất. Mark Bohlund, nhà kinh tế học làm việc tại hãng tư vấn Zitamar, trụ sở ở Mozambique, cho rằng sự trở lại của Exim Bank Mỹ là phản ứng với sự mở rộng của các doanh nghiệp Trung Quốc trên khắp thế giới nhờ tiền của Exim Bank Trung Quốc. Bohlund cho rằng Mỹ đang cố gắng cạnh tranh với ảnh hưởng của Trung Quốc ở châu Phi và cái mà phương Tây gọi là ngoại giao “bẫy nợ” của Bắc Kinh.

HÀ PHƯƠNG
(Tổng hợp)

● STRESS VÀ TÂM TRẠNG LO ÂU

Năm 2014, các nhà nghiên cứu ở Áo phát hiện ra rằng những người tham gia nghiên cứu có tâm trạng kém hơn sau khi dùng Facebook khoảng 20 phút so với những người chỉ lướt mạng Internet. Kết quả nghiên cứu gợi ý rằng mọi người cảm thấy tâm trạng kém đi vì họ cho rằng họ vừa làm một công việc vô bổ. Tâm trạng tốt hay xấu có thể cũng lan tỏa trên mạng xã hội, theo các nhà nghiên cứu từ Đại học California, những người phân tích nội dung cảm xúc của hơn một tỷ trạng thái được đăng bởi hơn 100 triệu người dùng Facebook từ năm 2009 và 2012. Thời tiết xấu làm tăng lượng post tiêu cực khoảng 1% và các nhà nghiên cứu phát hiện rằng một post tiêu cực cập nhật bởi một người ở một thành phố đang mưa tác động tới 1,3 post tiêu cực của bạn bè họ ở một thành phố khô ráo.

Điều đáng mừng là các post tích cực có tác động mạnh mẽ hơn, mỗi post tác động tới 1,75 post tích cực khác. Tuy nhiên, việc các post tích cực thực sự có thể khuếch đại tâm trạng vẫn chưa được xác thực. Các nhà nghiên cứu đã nghiên cứu trạng thái lo âu nói chung cũng như sự bất an và lo lắng, vấn đề về giấc ngủ và sự tập trung gây ra do mạng xã hội. Một nghiên cứu công bố trên Tạp chí Computers and Human Behaviour phát hiện rằng, những người sử dụng từ 7 mạng xã hội trở lên dễ có nguy cơ mắc các triệu chứng lo âu cao gấp 3 lần so với những người chỉ dùng từ 0-2 mạng xã hội.

● TRẦM CẢM

Trong khi nhiều nghiên cứu đã chỉ ra mối liên hệ giữa trầm cảm và việc sử dụng mạng xã hội, có một nhánh nghiên cứu đang đào sâu về tác động tích cực của mạng xã hội. Hai nghiên cứu với sự tham gia của hơn 700 học sinh phát hiện ra, các dấu hiệu của trầm cảm - ví dụ như tâm trạng đi xuống, cảm thấy vô giá trị, mất hy vọng - có mối quan hệ với sự tương tác trên mạng. Các nhà nghiên cứu thấy rằng các triệu chứng trầm cảm có nhiều hơn

Mạng xã hội và sức khỏe trong thời đại số

Hiện nay, hơn 3 tỷ người đăng nhập mạng xã hội và một số người có nhiều hơn một tài khoản. Chúng ta đang dành trung bình khoảng 2 tiếng mỗi ngày để “chia sẻ”, “thích”, viết status và cập nhật thông tin trên các trang mạng, theo một nghiên cứu gần đây. Xu hướng này đang dẫn đến một số tác động đáng lo ngại và các nhà nghiên cứu đang quan tâm đến ảnh hưởng của nó tới các khía cạnh của sức khỏe.

CHÚNG TA DÀNH THỜI GIAN CHO MẠNG XÃ HỘI TRUNG BÌNH 2 TIẾNG MỖI NGÀY

ở những người có nhiều tương tác tiêu cực. Một nghiên cứu tương tự với sự tham gia của 1.700 người cho biết nguy cơ bị trầm cảm và lo lắng tăng lên gấp 3 lần với những người sử dụng mạng xã hội.

Các lý do đưa ra là: Bị bắt nạt trên mạng, có cái nhìn sai lệch về cuộc sống của mọi người và cảm thấy thời gian cho mạng xã hội là vô bổ. Các nhà nghiên cứu của Microsoft đã tiến hành khảo sát 476 người và phân tích thông tin trên Twitter của họ về ngôn ngữ trầm cảm, cách dùng ngôn ngữ, cách tương tác và cảm xúc. Từ đó, họ phát triển một bộ phân loại có thể dự đoán chính xác 7 trên 10 người trầm cảm trước khi họ có dấu hiệu thực sự. Các nhà nghiên cứu từ Đại học Havard và Vermont đã phân tích ảnh Instagram của 166 người và tạo ra công cụ tương tự với tỷ lệ thành công tương đương.

Từ khi mạng xã hội phát triển nhanh chóng, Brian Primack - Giám đốc Trung tâm nghiên cứu về truyền thông, công nghệ và sức khỏe Đại học Pittsburgh - bắt đầu quan tâm đến ảnh hưởng của nó tới xã hội. Cùng với giáo sư

Jessica Levenson Đại học Pittsburgh, Primack xem xét mối quan hệ giữa công nghệ và sức khỏe tinh thần, phân tích mặt tốt và xấu. Khi phân tích mối liên hệ giữa mạng xã hội và trầm cảm, họ kỳ vọng sẽ có mối quan hệ hai chiều - mạng xã hội có lúc làm giảm trầm cảm, có lúc làm tăng trầm cảm. Kết quả này được biểu diễn dưới dạng đồ thị chữ U. Rằng việc tăng sử dụng mạng xã hội sẽ làm tăng khả năng trầm cảm, tuyệt vọng và cô độc. Điều chưa rõ là quan hệ nhân quả: trầm cảm làm tăng việc sử dụng mạng xã hội hay mạng xã hội làm tăng trầm cảm? Ông cho rằng có thể là cả hai và điều này khiến vấn đề phức tạp hơn. Một người càng trầm cảm thì càng sử dụng nhiều mạng xã hội, điều này làm sức khỏe tinh thần của họ tồi tệ hơn.

● GIÁC NGỦ

Loài người đã từng sống trong bóng tối vào buổi tối nhưng bây giờ chúng ta sống trong môi trường có ánh sáng nhân tạo cả ngày và đêm. Các nhà nghiên cứu chỉ ra rằng điều này có thể cản trở cơ thể sản xuất hormone gọi là melatonin giúp hỗ trợ giấc ngủ.

Ngoài ra, ánh sáng xanh - phát ra bởi điện thoại thông minh và màn hình máy tính - được cho là tác nhân nguy hiểm nhất. Nói theo cách khác, nếu bạn ở trên giường và sử dụng Facebook hay Twitter vào ban đêm, bạn sẽ rất khó để đi vào giấc ngủ.

Năm 2018, các nhà nghiên cứu thuộc Đại học Pittsburgh hỏi 1.700 người trong độ tuổi 18-30 về mạng xã hội và thói quen đi ngủ; kết luận được đưa ra, ánh sáng xanh chính là một trong những tác nhân cản trở giấc ngủ. Tần suất họ đăng nhập chứ không phải thời gian dùng mạng xã hội, được dùng như một thước đo độ “nghiện”, các nhà nghiên cứu nói. Họ cho rằng điều này là do ánh sáng của thiết bị điện tử làm cản trở chu kỳ sinh học của cơ thể xảy ra trước lúc ngủ. Nhưng, họ không làm rõ được liệu mạng xã hội có làm gián đoạn giấc ngủ không, hay liệu những người bị gián đoạn giấc ngủ có dành nhiều thời gian hơn cho mạng xã hội không. Nếu việc sử dụng mạng xã hội làm tăng lo âu và trầm cảm, có thể nó sẽ ảnh hưởng đến giấc ngủ. Nếu bạn đi ngủ nhưng trong tâm trí lại đang so sánh chính mình với những người đăng những hashtag như #mãn nguyện, #cuộc sống hoàn hảo tới những bức ảnh du lịch, bạn có thể tin là cuộc đời mình thật âm đạm, điều này khiến bạn thấy tồi tệ và khó ngủ hơn.

Thiếu ngủ có những ảnh hưởng phụ khác: nó có quan hệ với tăng khả năng bệnh tim mạch, tiểu đường, béo phì, năng lực học tập, phản ứng chậm khi lái xe, hành động liều lĩnh... Điều tồi tệ hơn là, mất ngủ ảnh hưởng tới người trẻ nhiều nhất, trong lúc vị thành niên thành là độ tuổi thay đổi sinh lý và xã hội có vai trò quan trọng tới sự phát triển.

● NGHIÊN

Dẫu cho có một số nhà khoa học tranh luận rằng thói quen sử dụng Twitter là việc

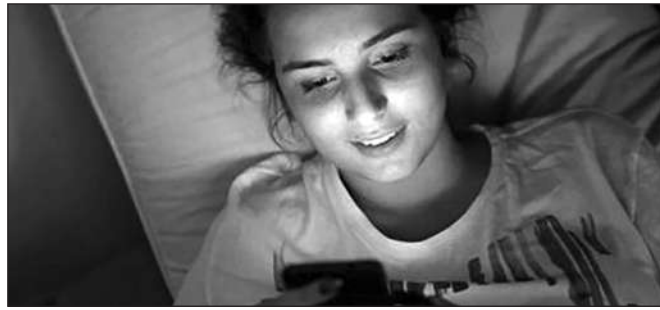

còn khó cưỡng hơn cả thuốc lá và rượu nhưng tình trạng nghiện mạng xã hội vẫn không thuộc danh sách các dấu hiệu rối loạn sức khỏe tâm thần. Điều này cho thấy mạng xã hội đang thay đổi nhanh hơn khả năng bắt kịp của các nhà khoa học. Bởi vậy, nhiều nhóm nghiên cứu đang cố gắng quan sát các hành vi không kiểm soát được liên quan đến việc sử dụng mạng xã hội, ví dụ các nhà khoa học từ Hà Lan đã tạo ra thước đo riêng để nhận ra các loại nghiện có thể xảy ra. Nếu bệnh nghiện mạng xã hội là có tồn tại, thì nó sẽ nằm trong nhóm các loại nghiện liên quan đến Internet - vốn là một chứng rối loạn.

Năm 2011, Daria Kuss và Mark Griffiths Đại học Nottingham Trent ở Anh đã phân tích 43 nghiên cứu trước đó về vấn đề này và kết luận rằng nghiện mạng xã hội là một vấn đề tinh thần "có thể" cần phải được điều trị chuyên nghiệp. Họ chỉ ra rằng việc sử dụng quá mức mạng xã hội có liên quan đến tình trạng gặp rắc rối trong các mối quan hệ, đạt kết quả học tập không tốt và việc ít tham gia các hoạt động cộng đồng trong đời thật. Thêm nữa, những người dễ bị nghiện mạng xã hội bao gồm những người phụ thuộc vào rượu, quá hướng ngoại và những người dùng mạng xã hội để bù đắp cho việc họ có ít các mối quan hệ ngoài đời thực.

● LÒNG TỰ TRỌNG

Các tạp chí phụ nữ và việc sử dụng người mẫu gây cùng hình ảnh đã được chỉnh sửa bằng Photoshop trên đó từ lâu đã được cho là động chạm tới lòng tự tôn của phụ nữ. Nhưng giờ đây, mạng xã hội cùng với các chức năng sửa hình của nó cũng được coi là mối quan tâm chính của các nhà hoạt động và các tổ chức từ thiện. Mạng xã hội khiến quá nửa người dùng thấy tự ti - theo khảo sát được thực hiện trên hơn 1.500 người do Scope, một tổ chức thiện nguyện chuyên giúp người tàn tật thực hiện. Có một nửa trong số những người độ tuổi từ 18-34 nói rằng mạng xã hội khiến họ thấy bản thân mình kém hấp dẫn.

ÁNH SÁNG XANH, PHÁT RA BỞI ĐIỆN THOẠI THÔNG MINH VÀ MÀN HÌNH MÁY TÍNH, ĐƯỢC CHO LÀ TÁC NHÂN NGUY HIỂM NHẤT

Một nghiên cứu năm 2016 bởi Đại học Bang Penn (Mỹ) cho rằng việc một người nhìn các bức ảnh selfie của người khác sẽ khiến lòng tự tôn của người nhìn giảm xuống vì họ sẽ so sánh chính mình với các bức ảnh hạnh phúc của người khác. Các nhà nghiên cứu ở Đại học Cornell ở New York chia 63 học sinh thành các nhóm khác nhau. Một số nhóm ngồi trước gương với một màn hình máy tính đặt đối diện, các nhóm còn lại ngồi trước hồ sơ Facebook cá nhân của mình. Facebook có tác động tích cực tới lòng tự tôn hơn so với các hoạt động làm tăng nhận thức khác. Gương và ảnh, các nhà nghiên cứu giải thích, khiến chúng ta so sánh chính mình với chuẩn mực xã hội, hồ sơ cá nhân Facebook làm tăng tự tôn cá nhân vì chúng ta có thể kiểm soát việc chúng ta thể hiện mình trước mọi người.

● HẠNH PHÚC

Trong một nghiên cứu, các nhà nghiên cứu nhắn tin cho 79 người tham gia 5 lần một ngày trong 14 ngày và hỏi họ cảm thấy như thế nào và họ dành thời gian bao nhiêu cho Facebook từ tin nhắn cuối cùng. Kết quả là thời gian họ dành trên Facebook càng nhiều, họ càng cảm thấy tồi tệ và ít hài lòng về cuộc sống hơn.

Nhưng một nghiên cứu khác lại phát hiện ra rằng với một số người, mạng xã hội làm tăng hạnh phúc.

Hai nhà nghiên cứu thị trường Jonah Berger và Eva Buechel cho rằng những người bất ổn về cảm xúc có khuynh hướng đăng nhiều bài về cảm xúc, điều này giúp họ nhận được hỗ trợ của mọi người và có thể phục hồi lại nhanh sau những trải nghiệm tiêu cực. Nhìn chung, ảnh hưởng của mạng xã hội tới hạnh phúc còn chưa rõ ràng, theo nghiên cứu vào năm 2018 của các nhà nghiên cứu Hà Lan. Tuy nhiên, họ cho rằng có bằng chứng rõ ràng về ảnh hưởng của mạng xã hội tới một nhóm người: mạng xã hội có ảnh hưởng tiêu cực tới hạnh phúc của những người có lối sống cách biệt đám đông.

● MỐI QUAN HỆ

Nếu bạn từng nói chuyện với một người bạn và họ lôi điện thoại ra để lướt Instagram, có thể bạn đang tự hỏi mạng xã hội đang làm gì với các mối quan hệ của chúng ta. Theo một nghiên cứu nhỏ, chỉ việc xuất hiện của điện thoại thôi cũng làm gián đoạn sự tương tác, đặc biệt là khi đang nói về những chuyện quan trọng. Các nhà nghiên cứu của tạp chí Social and Personal

Relationships đã cho 34 cặp những người không quen biết nói chuyện với nhau trong 10 phút về các sự kiện thú vị đã xảy ra với họ gần đây. Mỗi cặp ngồi trong một phòng riêng và một nửa có điện thoại đặt trên bàn. Những người có điện thoại trên bàn ít tích cực hơn khi nhớ lại cuộc hội thoại của mình sau đó và cuộc nói chuyện cũng ít thú vị cũng như gắn gũi với người đối diện hơn so với những người không có điện thoại trên bàn. Các mối quan hệ lãng mạn cũng không tránh khỏi thực trạng trên.

Các nhà nghiên cứu ở Đại học Guelph ở Canada khảo sát 300 người ở độ tuổi 17-24 về sự ghen tuông của họ trên Facebook và đi đến kết luận, họ "thấy môi trường Facebook tạo ra những cảm nhận đó và làm tăng sự lo ngại về chất lượng các mối quan hệ".

● GANH TỊ VÀ CÔ ĐƠN

Trong một nghiên cứu có 600 người trưởng thành tham gia, gần 1/3 nói rằng mạng xã hội khiến họ cảm thấy tiêu cực - chủ yếu là thất vọng - và sự ghen tị là nguyên nhân chủ yếu. Điều này bắt nguồn từ việc so sánh cuộc sống của mình với người khác và thủ phạm lớn nhất là các bức ảnh du lịch của mọi người. Việc cảm thấy ghen tị tạo một "vòng tròn luẩn quẩn", khi mọi người phản ứng lại với sự ghen tị bằng cách thêm các nội dung tương tự vào tường cá nhân của mình.

Một nghiên cứu công bố năm 2018 đăng trên tạp chí Mỹ Preventive Medicine dựa trên khảo sát 7.000 người trong độ tuổi 19-32 phát hiện rằng, những người dành phần lớn thời gian trên Facebook cảm thấy bị tách khỏi xã hội cao gấp đôi những người khác. Những người dành nhiều thời gian vào mạng xã hội thường tránh các cuộc gặp mặt trực tiếp và khiến họ cảm thấy bị cho ra rìa, các nhà nghiên cứu nói. Tiếp xúc với những hình ảnh lý tưởng về cuộc sống có thể tạo cảm giác ghen tị; bên cạnh đó, niềm tin của chúng ta cũng bị bóp méo rằng người khác sống hạnh phúc và thành công hơn, điều này có thể làm tăng sự cô độc xã hội.

DUY AN (Tổng hợp)

THEO MỘT SỐ NGHIÊN CỨU, NÊN TRÁNH DÙNG MẠNG XÃ HỘI TRƯỚC KHI NGỦ

● DỄ NHƯ LÀM... NGHỆ SĨ!

Ngân 98 không phải là trường hợp đầu tiên, duy nhất nghiêm nhiên được gắn mác “hotgirl”, “nghệ sĩ” dù không có sản phẩm nghệ thuật đúng nghĩa, thực hiện đúng chức năng của nghệ thuật là giải trí, thẩm mỹ và giáo dục. Không ít văn nghệ sĩ có tâm đã phải ngại ngùng thốt lên: tôi viết một bài thơ, người ta gọi tôi là nhà thơ; tôi sáng tác một bài hát, người ta gọi tôi là nhạc sĩ... và tôi hát một vài bài, nghiêm nhiên tôi thành ca sĩ(!) Chưa có bất kỳ thống kê cụ thể nào về số lượng nghệ sĩ hiện nay nhưng nếu có thống kê thì chắc người thực hiện cũng phải lắc đầu ngao ngán bởi có cả “mớ” nghệ sĩ trong showbiz Việt ngày nay.

Cách đây nhiều năm, Angela Phương Trinh, cô diễn viên, kiêm hotgirl từng gây sóng gió trên các trang mạng chỉ vì mỗi câu cô lại xưng danh “là nghệ sĩ, tôi...” thế nọ, thế kia. Trong khi đó, thông tin về Angela Phương Trinh lại là chuyện “kiểm tra trình tiết”, “yêu đại gia”, “khoe thân” hay những hình ảnh uốn éo múa cột trong quán bar. Điều này khiến nhiều người đặt câu hỏi, bao nhiêu người ghi nhận cô là nghệ sĩ hay chỉ là... tự phong? Tất nhiên, không ai chỉ trích chuyện cô gái này đi hát ở quán bar, vũ trường. Cũng chẳng ai nở lòng phủ nhận sự góp mặt của cô trong một vài bộ phim truyền hình thời nhỏ. Nhưng 18 tuổi, chừng ấy cống hiến, mà lên báo tự tung hô “tôi là nghệ sĩ”, e là có phần hạ thấp uy tín danh hiệu nghệ sĩ?

Có những người chỉ sau khi hát một vài bài trong một đêm nhạc giao lưu thì ngay sau đó người ta thấy xuất hiện nhan nhản trên các báo những cái tên ấy nhưng danh xưng đi kèm không chỉ đơn thuần là người mẫu mà đã chuyển sang “người mẫu - ca sĩ”, “diễn viên - ca sĩ” hoặc đơn giản là “ca sĩ”... Gần đây, việc hotgirl Chi Pu quyết định đi hát và tuyên bố xanh rờn “từ nay hãy gọi tôi là ca sĩ” tạo nên cuộc tranh cãi gay gắt trong công chúng và cả người làm chuyên môn. Nhiều người bắt đầu giật mình, lo lắng về sự dễ dàng này, chẳng lẽ “cầm micro lên là thành ca sĩ”, cứ ra mắt MV là có thể tuyên bố mình trở thành ca sĩ?

Có lẽ chưa bao giờ từ khóa “loạn danh xưng ca sĩ”, “loạn hoa hậu” lại trở nên phổ biến như hiện nay. Thậm chí, nhiều ý kiến dư luận cho rằng muốn đi thi nhan sắc,

KHI DANH XƯNG CHỈ

người đẹp giờ chưa hẳn phải đẹp, phải tài năng, có danh hiệu... mà chỉ cần có mối quan hệ, có tài chính, có người chống lưng... là đủ chuẩn đi thi, sau đó nghiêm nhiên có giải? Nếu thi ở Việt Nam không được, các người đẹp sẽ tìm cách ra hải ngoại để... tìm danh hiệu do các tổ chức người Việt, gốc Việt thực hiện. Hay, chỉ lên một vài show diễn thời trang bước vài đường trên sàn catwalk là có thể được gọi là người mẫu.

Mới đây nhất, vụ một Hoa hậu thế giới người Việt vướng vào đường dây bán dâm 30.000 USD một lần nữa khiến công chúng ngán ngẩm về một góc khuất về các danh xưng hiện nay. Cụ thể, “Tú ông” Lục Triều Vỹ - người cầm đầu đường dây này còn thừa nhận, tùy danh hiệu và độ nổi tiếng, các cô được thổi giá với đại gia mua dâm theo cấp độ 1.000 đến 5.000 USD; 15.000 đến 30.000 USD; có nhiều trường hợp đi tour (vài ngày) hoặc theo yêu cầu, khách phải trả đến 50.000 USD.

● XIN ĐỪNG CỐ SÚY CHO NHỮNG LỆCH LẠC

Trao đổi về vấn đề này, chuyên gia Tâm lý - Xã hội học Hoàng Thúy Hải cho rằng, theo nghĩa thông thường, danh xưng là để chỉ những người hoạt động chuyên nghiệp trong lĩnh vực nghệ thuật. Sự chuyên nghiệp thể hiện ở việc được đào tạo bài bản về ngành nghệ thuật mà nghệ sĩ hoạt động, phải có năng lực nghệ thuật hơn người bình thường và có đủ tư cách nghệ sĩ khiến cho hoạt động của họ có tác động tích cực đối với cuộc sống.

“Hiện nay, danh xưng này cũng như nhiều danh xưng khác đã bị tầm thường hóa, thương mại hóa và bị gán ghép tùy tiện cho các cá thể trong xã hội. Song, những chuẩn mực cơ bản của một nghệ sĩ thì không thay đổi dù chất lượng nghệ thuật có thể bị biến tướng, đánh đồng”, bà Hoàng Thúy Hải cho hay.

Ngày nay, một nhân vật dễ dàng được gọi là nghệ sĩ nếu chỉ cần tham gia một cuộc thi nhan sắc, kết nối với ông bầu để có thêm show, “mua” một vài vai diễn, hay dự những sân chơi nhảy múa, ca hát nhiều như nấm mọc sau mưa trong nhiều năm qua. Kết thúc mỗi

Chiều 28-7, ông Tô Văn Động - Giám đốc Sở Văn hóa xác nhận về việc quyết định xử phạt với các bên liên quan (tức Võ Thị Ngọc Ngân, sinh năm 1998) mặc bikini mỏng m trong tiệc bể bơi tại một bar ở phường Trúc Bạch, Hà Nội bị Sở xử phạt 40 triệu đồng đối với bar tổ chức sự kiện này, N trong nhóm bị cấm hoạt động trình diễn tại Hà Nội trong

Trước đó, Ngân 98 được truyền thông giới thiệu là Á H Doanh nhân sắc đẹp thế giới 2019, ca sĩ và hiện tại là một nghịch lý rằng đến hiện tại cô gái này vẫn chưa ra n nhạc nào một cách chính chu, chuyên nghiệp hay thực h một á hậu với cộng đồng. Theo ghi nhận, Ngân 98 liên tục bởi những phát ngôn đố kỵ gây sốc, mối tình thị phi với nh Quang, lộ clip nhạy cảm, sử dụng chất cấm...

Ngắm lại, showbiz Việt đang quá kỳ lạ và dễ tính đến đ tự bao giờ, danh xưng “nghệ sĩ” lại trở nên rẻ rúng đến v

chương trình lại có ngay những cái mác người mẫu, ca sĩ, diễn viên và trở thành người của công chúng. Dường như khán giả bây giờ cũng dễ hơn trong gu thưởng thức. Bằng chứng là rất nhiều người, dù bị giới chuyên môn đánh giá không cao nhưng vẫn có lượng khán giả hâm mộ lớn và rất đất show.

Danh xưng, danh vị, danh hiệu vốn là những mỹ từ dành để tôn vinh những con người thật sự tài năng, có những cống hiến, công lao, đóng góp xuất sắc, mang lại nhiều lợi ích tốt đẹp cho cộng đồng, xã hội. Tiếc thay, chẳng biết do vô tình hay cố ý, nhiều tờ báo, nhất là báo điện tử gọi tên những nhân vật

có sắc mà không họ tưởng mình quyền năng vô hạn mưa làm gió, thậm chí trong lòng gi đồng hiểu kỳ.

Bà Hoàng Th ngoài lý do chủ qu sĩ” cố tình muốn cả sự tai tiếng củ danh, háo lợi, còn giới truyền thông nghệ sĩ là những n sân khấu hát, ch chiều đất lưu điể đến tiếng hát, n thần cao đẹp cho đại ngày nay đó

DJ NGÂN 98 VỪA BỊ SỞ VĂN HÓA - THỂ THAO HÀ NỘI XỬ PHẠT CẤM DIỄN 4 THÁNG TẠI QUÁN BAR

... VÌ MỤC ĐÍCH THƯƠNG MẠI

Thế thao Hà Nội tới vụ "Ngân 98" hoành hành diễn DJ tới 23-7. Theo đó, Ngân 98 và 7 người vòng 4 tháng. Nhậ 2 tại Hoa hậu một DJ. Song, có một sản phẩm âm liên sứ mệnh của được nhắc đến nhạc sĩ Lương Bằng

ể dãi. Không biết rậy?

"HÃY TRAO CHO ANH" CỦA SƠN TÙNG M-TP LÀ DỰ ÁN ÂM NHẠC ĐẦU TIÊN CỦA V-POP CÓ SỰ XUẤT HIỆN CỦA HAI NGÔI SAO SNOOP DOGG, MADISON BEER

... có hương, khiến như đang có một nh mà tha hồ làm chí làm mình làm tài trí và trong đám

... úy Hải cho rằng, quan là nhiều "nghệ nổi tiếng bằng tất a mình chỉ vì háo có sự tiếp tay của g. Nếu trước đây, người chân đất lên ụ cảnh màn trời n khắp nơi mang u cười, giá trị tinh o khán giả thì thời chỉ là chuyện sĩ

vãng. Gameshow, truyền hình thực tế, các cuộc thi tài năng đủ mọi quy mô đang trở thành nơi chốn để những người biểu diễn thuần túy, thậm chí còn chưa "hết phen" được ưu ái khoác cho danh xưng nghệ sĩ.

Sự dễ dãi của truyền thông, khán giả, của đơn vị sản xuất chương trình... đang ngày một làm cho showbiz Việt trở nên rẻ mạt, lệch lạc và lố bịch hơn. Sức hấp dẫn của những màn trình diễn đang ngày một biến mất mà thay vào đó là những trò hề, trò mua vui rẻ tiền. Hệ quả kéo theo là, môi trường văn hóa nghệ thuật lành mạnh bị ô nhiễm, nhiều giá trị đạo đức nhân

văn bị vấy bẩn. Còn công chúng đích thực đôi khi bị nhầm lẫn bởi những chính những danh xưng nhuộm màu hào huyền ảo.

● **ĐƯỜNG DÀI MỚI BIẾT NGỰA HAY**

NSND Kim Cương thừa nhận, trong quá khứ, giới nghệ sĩ (chủ yếu làm nghề ca hát, sân khấu) bị kỳ thị với cái nhìn khắt khe, giáo điều cho là "phường con hát", "xướng ca vô loài"... nhưng tâm thế và tấm lòng của những người nghệ sĩ dường như chưa bao giờ coi thường hay làm rẻ rúng nghề nghiệp của mình. Nghệ sĩ vẫn coi sân khấu là thánh đường, bất chấp số phận truân chuyên, nỗi lo cơm áo gạo tiền, họ vẫn vất kiệt mình để phục vụ khán giả dưới ánh đèn sân khấu. Hay nói như NSƯT Thành Lộc từng chia sẻ, nghệ sĩ trước hết phải có lòng trọng nghệ, phải có ý thức tự nâng cao chính mình về mọi mặt để góp phần nâng cao các giá trị nhân văn, đóng góp cho xã hội ngày một tốt lên.

Nghĩ chuyện xưa, cảm cảnh chuyện nay. Nghĩ về danh xưng rồi nghĩ về lòng tự trọng của người xưng danh làm nghệ thuật. Vàng thau lẫn lộn thì thời nào cũng có. Việc ai đó nhận mình là nghệ sĩ, không thể trách họ được bởi ai cũng có thể là nghệ sĩ nếu họ thấy mình có tính nghệ sĩ, kiểu như sống đời nghệ sĩ hoặc hành xử nghệ sĩ. Nấu ăn giỏi cũng là nghệ sĩ, vẽ tranh bậy giỏi cũng là nghệ sĩ... Khi nào, sự đối trá và ảo tưởng vẫn đang ngự trị trong làng giải trí, khi đó, vẫn còn những nghệ sĩ "rơm", tự hào huyền

về sứ mệnh của mình thì chừng đó vẫn còn những cái gọi là nghệ sĩ nhưng chết yểu mà tai tiếng nhiều hơn tiếng thơm.

Thử hỏi, có ngôi sao trẻ nào được như Sơn Tùng M-TP và rất nhiều tài năng khác? Cách đây nhiều năm, MV "Lạc trôi" giúp Sơn Tùng M-TP đạt được nút vàng của YouTube và hàng loạt thành tích khác trên các bảng xếp hạng, giải thưởng âm nhạc. Tuy nhiên, thời điểm đó, giới chuyên môn vẫn đặt hoài nghi về chàng trai gốc Thái Bình từng vướng loạt scandal như đạo nhạc, đạo phong cách. Nhạc trưởng - NSƯT Hoàng Điệp từng cho rằng, Sơn Tùng là một hiện tượng được chú ý không chỉ của giới trẻ Việt Nam mà còn ở châu Á nhưng do công nghệ lảng-xê quá đà, sự non nớt về nghề, tính hiếu thắng của tuổi trẻ và nhận thức không đầy đủ về đạo đức làm nghề nên mới có một "Sơn Tùng của ngày hôm nay". Vị nhạc trưởng này nhấn nhủ: "Hãy sống và làm nghề bằng cái tâm thiện và cái đầu có tri thức của mình. Nếu muốn thật sự tỏa sáng bằng tài năng của chính mình, hãy tập khổ luyện bằng cách đi học phối nhạc với những giáo viên là nhạc sĩ có kinh nghiệm trong lĩnh vực này, để có thể tự làm được phần nhạc beat cho chính ca khúc của mình mà không phải vay mượn hay bắt chước nhạc beat của người khác".

Nhiều năm sau, Sơn Tùng đã có chứng tỏ mình trước những hoài nghi của vị "tiền bối" này bằng cách cho ra mắt hàng loạt sản phẩm âm nhạc chất lượng, thậm chí còn có cơ hội bắt tay với rapper đình đám thế giới Snoop Dogg trong MV triệu views "Hãy trao cho anh"... Hôm nay, người ta còn thấy một Sơn Tùng M-TP với vai trò chủ tịch một chuỗi công ty giải trí, trong đó có cả việc đào tạo cho các bạn trẻ theo con đường âm nhạc chuyên nghiệp, hiện đại.

Trong thời điểm những quy định, chế tài về danh xưng nghệ sĩ hay xử lý sai phạm của nghệ sĩ vẫn chưa được siết chặt, ý thức và tài năng của nghệ sĩ cũng như thái độ khắt khe, công bằng của khán giả sẽ là thước đo độ dài cho sự nghiệp của một nghệ sĩ thực thụ.

THẢO DUNG

BẤT CHẤP GIỌNG HÁT GÂY TRANH CÃI, CHI PU VẤN TUYÊN BỐ TỪ HÔM NAY HÃY GỌI TÔI LÀ CA SĨ VÀI LOẠT MV CA NHẠC ĐẦU TƯ TIỀN TỶ

SHINKOLOBWE (hoặc Kasolo, hoặc Chinkolobew, hoặc Shainkolobwe) là một mỏ radium và uranium ở tỉnh Haut-Katanga của DRC. Mỏ sản xuất quặng uranium cho Dự án Manhattan. Mỏ đã chính thức đóng cửa vào năm 2004. Shinkolobwe không phải là một tử hạnh phúc, đó là một tử khiến mọi người liên tưởng đến sự đau buồn khủng khiếp. Rất ít người biết Shinkolobwe là gì, hoặc thậm chí là ở đâu. Nhưng vùng mỏ nhỏ này đã đóng một phần trong những sự kiện bạo lực và tàn khốc nhất trong lịch sử.

Ngày 6-8-2020, tiếng chuông giống lên ở Hiroshima của Nhật Bản để đánh dấu 75 năm kể từ khi quả bom nguyên tử rơi xuống thành phố. Giới chức chính quyền cùng với những người sống sót tập hợp lại để cùng nhau tưởng nhớ những người đã chết trong vụ nổ bom nguyên tử dẫn đến bụi phóng xạ. Hàng ngàn chiếc đèn lồng mang thông điệp hòa bình được thả nổi trên sông Motoyasu. 3 ngày sau, lễ kỷ niệm tương tự được tổ chức tại Nagasaki. Nhưng, không có buổi lễ như vậy diễn ra tại DRC. Isaiah Mombilo, chủ tịch Hội Dân sự Congo ở Nam Phi (CCSSA), nói: “Khi nói về vụ đánh bom ở Hiroshima và Nagasaki, chúng ta không bao giờ nói về Shinkolobwe. Một phần của cuộc Chiến tranh thế giới lần 2 đã bị lãng quên”.

Mỏ Shinkolobwe - được đặt theo tên của một loại táo luteo sẽ để lại vết bóng nếu vắt - là nguồn cho gần như toàn bộ uranium được sử dụng trong Dự án Manhattan, đỉnh cao là việc chế tạo bom nguyên tử ném xuống Nhật Bản vào năm 1945. Đóng góp của mỏ cho 2 quả bom Little Boy và Fat Man đã định hình lịch sử chính trị và cuộc nội chiến tàn khốc của Congo trong nhiều thập niên sau đó. Thậm chí ngày nay di sản của mỏ vẫn có thể được nhìn thấy qua biểu hiện sức khỏe của các cộng đồng sống gần nó. Susan Williams, tác giả

VAI TRÒ CỦA CỘNG HÒA DÂN CHỦ CONGO (DRC) TRONG VIỆC MỸ CHẾ TẠO RA 2 QUẢ BOM NÉM XUỐNG HIROSHIMA VÀ NAGASAKI ĐƯỢC GIỮ BÍ MẬT TRONG NHIỀU THẬP NIÊN, NHƯNG DI SẢN VỀ SỰ THAM GIA CỦA DRC TRONG “DỰ ÁN MANHATTAN” VẪN CÒN ĐƯỢC CẢM NHẬN CHO ĐẾN NGÀY NAY.

BÍ MẬT MỎ URANIUM CHẾ RA BOM NGUYÊN TỬ NÉM XUỐNG NHẬT BẢN

URANIUM TỪ SHINKOLOBWE ĐƯỢC MỸ DỰ TRỮ ĐỂ CHẾ TẠO 2 QUẢ BOM NGUYÊN TỬ NÉM XUỐNG NHẬT BẢN NĂM 1945.

cuốn sách đánh giá vai trò của Shinkolobwe - “Những gián điệp ở Congo: Cuộc chạy đua tìm mỏ để chế tạo bom nguyên tử”, nói: “Đây là một bi kịch đang diễn ra”.

Williams tin rằng cần phải có sự thừa nhận lớn hơn về cách khai thác và mong muốn kiểm soát trữ lượng của mỏ bởi các cường quốc phương Tây vốn đóng một vai trò trong hàng loạt bất ổn của DRC. Mombilo cũng đang vận động để nâng cao nhận thức về vai trò của Congo trong việc quyết định kết quả của Chiến tranh thế giới lần 2, cũng như gánh nặng mà nước này vẫn phải chịu đựng. Năm 2016, diễn đàn “Mối liên kết Mật tích” của CCSSA đã quy tụ các nhà hoạt động, nhà sử học, nhà phân tích và con cái của những người bị ảnh hưởng bởi bom nguyên tử, cả từ Nhật Bản và Congo. Mombilo cho biết: “Chúng tôi đang có kế hoạch đưa lịch sử của Shinkolobwe trở lại, chỉ có như vậy chúng tôi mới có thể làm cho thế giới biết đến”.

● BÊN NGOÀI CHÂU PHI

Câu chuyện về Shinkolobwe bắt đầu khi uranium được phát hiện ở đó vào năm 1915, lúc Congo nằm dưới sự thống trị của thực dân Bỉ. Hồi đó có rất ít nhu cầu về uranium: dạng khoáng sản được gọi là pitchblende, từ một cụm từ tiếng Đức mô tả nó như một loại “đá” vô giá trị. Sau đó, vùng đất được khai thác bởi công ty Union Minière của Bỉ do có dấu vết của radium, một nguyên tố có giá trị. Chỉ đến khi phân hạch hạt nhân được phát hiện vào năm 1938, tiềm năng của uranium mới trở nên rõ ràng.

Sau khi nghe về phát hiện này, Albert Einstein đã ngay lập tức viết thư cho tổng thống Mỹ Franklin D Roosevelt, khuyên rằng nguyên tố này có thể được sử dụng để tạo ra một lượng năng lượng khổng lồ - thậm chí để chế tạo quả bom khủng khiếp. Năm 1942, giới chiến lược gia quân sự Mỹ quyết định mua càng nhiều uranium càng tốt để phục vụ cho Dự án Manhattan. So với

các mỏ tồn tại ở Colorado và Canada, không nơi nào trên thế giới có nhiều uranium như Congo. Tom Zoellner, người đã đến thăm Shinkolobwe trong quá trình viết cuốn “Uranium - Chiến tranh, Năng lượng và Đá định hình thế giới”, đánh giá: “Không có mỏ nào khác mà bạn có thể thấy nồng độ uranium tinh khiết hơn. Không có gì giống như nó đã được tìm thấy”. Các mỏ ở Mỹ và Canada được coi là một triển vọng tốt nếu có thể sản xuất quặng với 0,03% urani.

Tại Shinkolobwe, quặng thường mang lại 65% urani. Các đồng đá thải được coi là chất lượng quá kém để xử lý cũng chứa đến 20% urani. Trong một thỏa thuận với Union Minière - được đàm phán bởi người Anh, đối tác sở hữu 30% tiền lãi trong công ty - Mỹ bảo đảm nhận được 1.200 tấn uranium khai thác ở Congo, được dự trữ trên đảo Staten của Mỹ và thêm 3.000 tấn được lưu trữ trên mặt đất tại mỏ ở Shinkolobwe. Nhưng bao nhiêu đó vẫn... không đủ. Dưới sự cai trị của Bỉ, công nhân Congo làm việc quần quật cả ngày lẫn đêm trong hầm mỏ ngọt ngào để gửi hàng trăm tấn quặng uranium tới Mỹ mỗi tháng.

Tất cả diễn ra trong bí mật tuyệt đối để các thế lực của phe Trục phát xít (Đức - Italy - Nhật Bản) không biết gì về sự tồn tại của Dự án Manhattan. Tất nhiên, Shinkolobwe phải bị xóa khỏi bản đồ, và các điệp viên được gửi đến khu vực chỉ thu thập được những thông tin sai lệch về những gì đang diễn ra ở đó. Nói cách khác, uranium chỉ được mô tả là “đá quý”, hay đơn giản là “vật liệu thô”. Từ “Shinkolobwe” không bao giờ được nói ra. Bí mật này được duy trì rất lâu sau khi kết thúc Chiến tranh thế giới lần 2. Williams cho biết: “Mọi nỗ lực để lan truyền thông tin giả rằng uranium đến từ Canada như một cách làm chệch hướng sự chú ý khỏi Congo.

Nỗ lực này được tiến

hành rất nghiêm ngặt và niềm tin rằng bom nguyên tử được chế tạo bằng uranium khai thác tại Canada vẫn tồn tại cho đến ngày nay”. Tuy nhiên, sau chiến tranh, Shinkolobwe nổi lên như một vùng đất ủy nhiệm trong Chiến tranh Lạnh. Kỹ thuật làm giàu uranium trong giai đoạn này khiến cho các cường quốc phương Tây ít phụ thuộc vào uranium tại Shinkolobwe. Nhưng để ngăn chặn tham vọng hạt nhân của các quốc gia khác, mỏ phải được kiểm soát thật chặt chẽ. Williams giải thích: “Mặc dù chính phủ Mỹ không còn cần đến uranium tại Shinkolobwe, nhưng họ không muốn Liên Xô có quyền khai thác mỏ”.

Khi Congo giành độc lập năm 1960, mỏ bị đóng cửa và lối vào bị đổ đầy bê tông. Mombilo giải thích: “Các cường quốc phương Tây muốn đảm bảo rằng bất kỳ chính phủ nào kiểm soát vùng mỏ Shinkolobwe phải thân thiện với lợi ích của họ. Nói cách khác, Mỹ và các quốc gia phương Tây hùng mạnh muốn bất cứ ai trở thành lãnh đạo Congo đều phải nằm dưới sự kiểm soát của họ”. Do đó mà Mỹ sẵn sàng giúp loại bỏ chính phủ được bầu cử dân chủ của Patrice Lumumba và ủng hộ nhà độc tài Mobutu Sese Seko vào năm 1965 mở ra một “triều đại” tàn khốc kéo dài hàng thập kỷ. Williams bình luận: “Chủ nghĩa lý tưởng, hy vọng và tầm nhìn của người Congo về việc đất nước không bị chiếm đóng bởi một thể lực bên ngoài đã bị tàn phá bởi các lợi ích quân sự và chính trị của các cường quốc phương Tây”.

● MỘT VẾT THƯƠNG CHƯA LÀNH

Mobutu cuối cùng bị lật đổ vào năm 1997, nhưng bóng ma của Shinkolobwe vẫn tiếp tục ám ảnh Congo. Do sức hấp dẫn từ các mỏ đồng và cobalt phong phú, các công ty khai thác mỏ Congo bắt đầu đào bởi không chính thức tại địa điểm này, làm việc xung quanh các hầm mỏ kín. Vào cuối thế kỷ

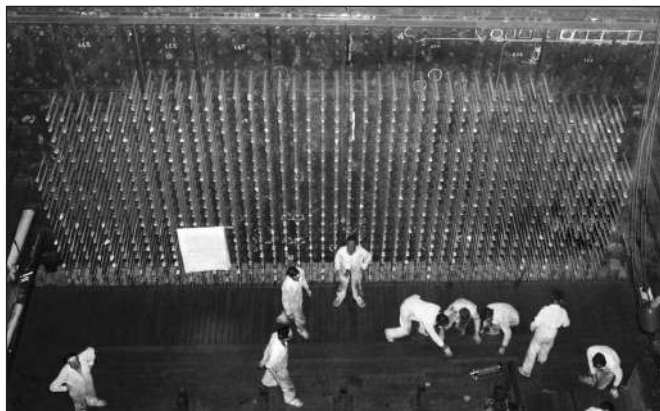
TRONG CHIẾN TRANH LẠNH, MỸ ĐÃ ỦNG HỘ MỘT CUỘC ĐẢO CHÍNH QUÂN SỰ CỦA MOBUTU SESE SEKO (TRONG ẢNH) NHẪM NGĂN SHINKOLOBWE RƠI VÀO TAY LIÊN XÔ.

20, ước tính khoảng 15.000 thợ mỏ và gia đình có mặt tại Shinkolobwe để vận hành các hầm mỏ bí mật mà không có sự bảo vệ chống lại quặng phóng xạ. Do đó, tai nạn thường xuyên xảy ra: năm 2004, 8 thợ mỏ thiệt mạng và hơn một chục người bị thương khi một lối đi bị sụp đổ. Và, do lo sợ uranium bị buôn lậu từ địa điểm này đến các nhóm khủng bố hoặc các quốc gia thù địch sẽ làm phật ý các quốc gia phương Tây, quân đội Congo đã đánh sập ngôi làng của những người khai thác trong cùng năm 2004.

Bất chấp sự giàu có về khoáng sản tại Shinkolobwe, kể từ khi Union Minière rút đi vào đầu thập niên 1960, chưa bao giờ có một mỏ công nghiệp nào có thể khai thác quặng một cách an toàn, hiệu quả và trả lại tiền cho người dân Congo. Sau

vụ tai nạn hạt nhân Fukushima ở Nhật Bản năm 2011, bất kỳ mối quan tâm nào trong việc khai thác uranium để sử dụng vào mục đích dân sự đều không trở thành hiện thực được. Zoellner nói: “Ngay bây giờ Shinkolobwe đã bị quên lãng và trở thành một biểu tượng cho sự mất ổn định địa chính trị vốn có của uranium”. Bí mật xung quanh vùng mỏ Shinkolobwe (nhiều hồ sơ chính thức của Mỹ, Anh và Bỉ về vấn đề này vẫn được phân loại Tuyệt mật) đã cản trở nỗ lực công nhận đóng góp của Congo vào chiến thắng của phe Đồng minh, cũng như cản trở cuộc điều tra về tác động môi trường và sức khỏe của công nhân mỏ.

Điều này, theo Williams, nên được coi là một phần trong lịch sử bóc lột lâu dài người dân Congo bởi các thể lực ngoại bang, trước

LÒ PHẢN ỨNG B TẠI HANFORD ĐƯỢC SỬ DỤNG ĐỂ XỬ LÝ URANIUM THÀNH PLUTONIUM CẤP VỮ KHÍ CHO QUÁ BOM NGUYÊN TỬ FAT MAN NÉM XUỐNG NAGASAKI.

tiên là sự chiếm đóng của thực dân. Williams lập luận: “Không chỉ Congo phải chịu đựng đau khổ quá nhiều trong Chiến tranh thế giới lần 2 - lao động cưỡng bức được sử dụng để phục vụ khai thác uranium, cũng như cao su và cobalt - nhưng tài chính từ mỏ uranium chỉ thuộc về các cổ đông của Union Minière, chứ không phải cho người dân Congo”. Mombilo nói: “Các hậu quả về y tế, chính trị, kinh tế - rất nhiều thứ. Chúng tôi không thể biết hết được mọi tác động ghê gớm của phóng xạ vì sự bí mật này”.

Có rất nhiều câu chuyện về những đứa trẻ được sinh ra trong khu vực bị biến dạng cơ thể, nhưng rất ít hồ sơ y tế nào được lưu giữ. Trong tất cả những năm này, thậm chí không có một bệnh viện đặc biệt, không có nghiên cứu khoa học hay điều trị”. Nhiều người trong số những người bị ảnh hưởng bởi Shinkolobwe hiện đang vận động để được công nhận và bồi thường, nhưng biết ai nên nhận chúng - và ai nên trả - do bị thiếu thông tin có sẵn về mỏ và những gì từng diễn ra ở đó. Mombilo nói: “Shinkolobwe chính là một lời nguyền đối với Congo”.

Mombilo cũng nói thêm rằng trong hơn một thế kỷ, nguồn tài nguyên phong phú của Congo đã tạo ra một loạt cuộc cách mạng toàn cầu: cao su cho lốp xe ô tô, lò phản ứng hạt nhân chạy bằng uranium, coltan chế tạo máy tính của thời đại thông tin và cobalt cung cấp năng lượng cho pin điện thoại và xe điện. Mombilo nhận xét: “Thế giới của chúng ta bị lay động bởi các khoáng sản của Congo. Điều tích cực tôi có thể nói là trong tất cả các công nghệ tiên tiến này, bạn đang nói về sự đóng góp vô hình của Congo”. Tác động của Congo đối với thế giới là vô cùng to lớn. Do đó, việc thừa nhận cái tên Shinkolobwe cùng với Hiroshima và Nagasaki nên là bước đầu tiên để trả món nợ đó.

TRANG THUẦN
(Tổng hợp)

Ngày 27-7-2020, Cơ quan An ninh Liên bang Nga (FSB) phối hợp Bộ Nội vụ và Ủy ban điều tra Liên bang đã kịp thời ngăn chặn một vụ khủng bố nhằm vào thủ đô Moscow, tiêu diệt 1 thành viên Phong trào Hồi giáo Uzbekistan (IMU). Trước đó, ngày 23, FSB cũng đã bắt giữ 22 thành viên thuộc tổ chức này.

Ra đời năm 1998, đến nay IMU được xem là một trong những tổ chức khủng bố nguy hiểm nhất đối với Cộng hòa Liên bang Nga...

● SỰ RA ĐỜI CỦA IMU

Hình thành từ một nhóm dân quân Hồi giáo người Uzbek, lãnh đạo bởi Jumaboi Khojayevev (hay còn gọi là Juma Namangani), cựu lính nhảy dù Liên Xô, đã từng tham chiến ở Afghanistan cùng một tín đồ Hồi giáo địa phương là Tohir Yuldashev, mục tiêu ban đầu của IMU là thành lập Nhà nước Hồi giáo theo luật Sharia tại thành phố Namangan nằm trong thung lũng Ferghana, Uzbekistan. Theo các chuyên gia chống khủng bố, khi cuộc chiến tranh Xôviết - Taliban nổ ra (1979 - 1989), hàng ngàn lính nghĩa vụ từ khu vực Trung Á thuộc Liên Xô được gửi đến Afghanistan để chiến đấu chống lại chiến binh Hồi giáo Taliban (Mujahedin). Khi trở về nhà, nhiều người - trong đó có Jumaboi Khojayevev - bị ấn tượng bởi sự cuồng tín của các tay súng Mujahedin. Hơn nữa, những đặc điểm tôn giáo, văn hóa Afghanistan cũng tương đồng với người Uzbek theo đạo Hồi nên họ dễ dàng bị chi phối.

Chính vì thế, chỉ 1 năm sau khi IMU ra đời, Jumaboi Khojayevev đã thiết lập được mối quan hệ gắn bó với lực lượng Taliban ở Afghanistan. Theo đánh giá của một số cơ quan tình báo, tính đến cuối năm 2019, IMU có khoảng 4.000 đến 6.000 tay súng thuộc nhiều nước Trung Á như Uzbekistan, Kyrgyztan, Tajikistan, Chechens, Arab, Uighurs...

NGA:

PHÁT GIÁC ÂM MƯU KHỦNG BỐ CỦA PHONG TRÀO HỒI GIÁO

JUMABOI KHOJAYEV (TRÁI) VÀ TOHIR YULDASHEV (GIỮA)

Năm 1991, Uzbekistan ra khỏi Liên bang Xôviết để trở thành một quốc gia độc lập. Lợi dụng cảnh tranh tối tranh sáng, IMU giành quyền kiểm soát một số khu vực. Tại những vùng này, IMU thiết lập một chính sách cực kỳ tàn nhẫn (gọi là Adolat). Các cán bộ Adolat được quyền hành xử pháp luật theo ý muốn của riêng mình, dẫn đến hàng trăm người vô tội bị chặt đầu hoặc ném đá đến chết.

Năm 1992, khi đã củng cố xong quyền lực, Tổng thống Karimov tuyên bố thiết lập lại an ninh trật tự ở thung lũng Fergana, cái nôi của IMU đồng thời đặt Adolat ra ngoài vòng pháp luật. Sau những trận giao tranh khốc liệt, Yuldashev và Khojayevev chạy sang Tajikistan. Tại đây, Khojayevev gia nhập đảng Phục hưng Hồi giáo Tajikistan (Islamic Renaissance Party of Tajikistan - viết tắt là IRPT). Với kinh nghiệm chiến đấu hồi còn ở Afghanistan, Khojayevev được các lãnh đạo IRPT giao nhiệm vụ bảo vệ thung lũng Tavildara, nơi IRPT đặt đại bản doanh. Riêng Yuldashev, ông ta đến Afghanistan và Thổ Nhĩ Kỳ để liên hệ với những người đứng đầu các nhóm Hồi giáo, trong đó có Osama bin Laden, thủ lĩnh Al-Qaeda. Tiếp theo, các chiến binh của IMU từ Uzbekistan lần lượt được

gửi đến Afghanistan để huấn luyện thánh chiến.

Giữa năm 1999, IMU tung ra các hoạt động đầu tiên bằng việc xâm nhập vào vùng Batken, miền nam nước Cộng hòa Kyrgyzstan, nơi dân cư chủ yếu là người Uzbek. Các tay súng IMU chiếm được thành phố Osh, thủ phủ vùng Batken đồng thời bắt giữ thị trưởng của thành phố này. Để giải thoát cho viên thị trưởng, Chính phủ Kyrgyzstan phải trả cho IMU một khoản tiền chuộc và 1 máy bay trực thăng. Tiếp theo, IMU bắt cóc một nhóm các nhà địa chất Nhật Bản lúc ấy đang làm công việc khảo sát ở Batken, Chính phủ Nhật cũng đã phải nộp tiền chuộc.

Các cuộc tấn công của IMU đã gây ra tác động lớn ở vùng Trung Á, dẫn đến cộng đồng quốc tế gây sức ép với Chính phủ Uzbekistan, yêu cầu Tổng thống Karimov trục xuất IMU ra khỏi căn cứ của họ ở thung lũng Ferghana. Bên cạnh đó, IRPT cũng thuyết phục Khojayevev rút khỏi thung lũng Tavildara. Cuối năm 1999, một số máy bay trực thăng đã đưa Khojayevev cùng những tay súng trung thành với ông ta đến miền bắc Afghanistan. 2 năm sau - năm 2001 - khi người Mỹ đổ quân vào Afghanistan, Khojayevev bị bắn chết, Yuldeshev cùng

nhiều thuộc hạ và các chiến binh thánh chiến Mujahedin phải bỏ chạy đến Waziristan, Pakistan, nương náu trong các khu vực dưới quyền quản lý của các bộ tộc, chống lại quân đội Pakistan cùng lực lượng NATO và quân đội Afghanistan.

● SỰ BÀNH TRƯỚNG CỦA IMU

Từ năm 2007 trở đi, IMU ngày càng gia tăng hoạt động tại miền bắc Afghanistan, đặc biệt ở các khu vực trong và xung quanh tỉnh Takhar, nơi có dân tộc Uzbek sinh sống. Tính đến cuối năm 2018, IMU đã gây ra 48 vụ tấn công khủng bố, bắt cóc đòi tiền chuộc, không chỉ ở Afghanistan hoặc Pakistan mà còn ở các quốc gia Trung Á như Tajikistan, Kyrgyzstan, Uzbekistan, gây thương vong cho hàng trăm người. Những vụ tấn công khủng bố ấy đã thu hút những phần tử cực đoan người Uzbek, Kyrgyz, Tajiks, Chechens, Arab, Uighurs và cả người phương Tây..., gia nhập IMU.

Ngày 27-8-2009, một máy bay không người lái, Mỹ, phóng tên lửa xuống một căn cứ của IMU ở miền nam Waziristan, Pakistan, giết chết Tahir Yuldashev, thủ lĩnh của IMU. Đầu ngày 17-8-2010, IMU thông báo rằng Abu Usman Adil, cấp phó của Yuldashev đã được bổ nhiệm làm lãnh đạo mới. Trong tuyên bố đầu tiên, Adil kêu gọi người dân tộc thiểu số Uzbek ở phía nam của Kyrgyzstan nổi dậy, thành lập Nhà nước Hồi giáo. Tuy nhiên, tháng 6-2012, Adil cũng bị máy bay không người lái của Mỹ tiêu diệt. Thay thế là Usman Ghazi.

Để trả đũa, tháng 9-2012, 150 tay súng IMU tấn công nhà tù Bannu ở tỉnh Khyber Pakhtunkhwa, Pakistan, giải phóng gần 400 tù nhân, trong

đó có Adnan Rashid, người đã bị kết tội tham gia vụ ám sát tổng thống Pakistan Pervez Musharraf, xảy ra hồi năm 2003. Đến ngày 15-12, IMU lại tổ chức tấn công sân bay Peshawar, Pakistan, giết chết 4 thường dân và 5 nhân viên an ninh. Tháng 3-2014, IMU nhận trách nhiệm vụ tấn công sân bay quốc tế Jinnah, Pakistan. Ít nhất 39 người đã bị giết, trong đó có 10 tay súng IMU.

Tháng 6-2014, quân đội Pakistan tiến hành một chiến dịch quân sự lớn tại khu vực phía bắc Waziristan nhằm tiêu diệt IMU. Nhiều tay súng IMU và gia đình họ lại chạy sang Afghanistan. Tại đây, Usman Ghazi thể trung thành với Nhà nước Hồi giáo tự xưng IS nhưng vẫn tiếp tục hợp tác chặt chẽ với lực lượng Taliban ở Afghanistan. Theo các chuyên gia chống khủng bố, nguồn kinh phí hoạt động của IMU đến từ cộng đồng người Uzbek đã di cư sang các nước Hồi giáo trong thập niên 1920, cụ thể là 300.000 người ở Arab Saudi, Thổ Nhĩ Kỳ, cùng các tổ chức Pan-Turkic, Taliban, Al-Qaeda. Bên cạnh đó, IMU cũng kiếm tiền bằng cách buôn bán ma túy, buôn người, bắt cóc đòi tiền chuộc, thu tiền bảo kê các cơ sở khai thác khoáng sản...

● IMU VÀ NƯỚC NGA

Ngay từ những năm 2000, IMU đã có kế hoạch vươn vôi vào nước Nga. Thông qua các tay súng người Uzbek, Kyrgyz, Tajiks, Chechens..., IMU tìm cách bắt liên lạc với những cộng đồng này, đang sinh sống ở Nga để xây dựng cơ sở. Chính vì thế, hồi tháng 3 năm nay, đại diện các lực lượng bảo vệ biên giới của Nga, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, và Uzbekistan đã gặp nhau ở Samarkand để đưa ra kế hoạch nhằm ngăn chặn sự xâm nhập của IMU từ Afghanistan. Mỗi quan tâm an ninh của Nga trong khu vực bao gồm một loạt các yếu tố như buôn bán ma túy, buôn người, di cư bất hợp pháp và vượt trên tất cả là khủng bố bởi lẽ quyền lợi của Nga ở nơi này là các thương vụ mua bán vũ khí. Những báo cáo gần đây cho thấy các quốc gia

MỘT CHIẾN BINH IMU VĨNH BIỆT NGƯỜI THÂN TRƯỚC LÚC THỰC HIỆN NHIỆM VỤ ĐÁNH BOM TỰ SÁT

Trung Á đang hiện đại hóa lực lượng quân đội với hỗ trợ của Nga thông qua các khoản vay. Uzbekistan chẳng hạn, hợp tác quân sự giữa Nga và Uzbekistan đã tăng lên kể từ khi hai bên nối lại quan hệ hồi năm 2017, và quốc gia này đã ký nhiều hợp đồng mua thiết bị tiên tiến từ Nga, bao gồm trực thăng, radar, chiến hạm, máy bay chiến đấu.

Tại Kazakhstan, Nga tích cực tham gia các biện pháp hiện đại hóa lực lượng không quân của nước này. Năm 2019, hai bên đã đồng ý khởi động một cơ sở sản xuất máy bay trực thăng Nga. Mặc dù Kazakhstan đã có kế hoạch phát triển ngành công nghiệp quân sự nhưng nước này vẫn cần đến những thiết bị tối tân do Nga sản xuất.

Cũng chung một dòng chảy, những năm gần đây Nga đã hỗ trợ về mặt quân sự cho Tajikistan và Kyrgyzstan. Tại Kyrgyzstan, căn cứ không quân Kant được Nga xây dựng từ năm 2003, và đã đi vào hoạt động. Hồi tháng 2, Nga công bố ý định thiết lập một đơn vị

máy bay không người lái và lắp đặt các hệ thống phòng không tiên tiến ở nơi này. Tại Tajikistan, Nga triển khai các hệ thống tên lửa chống máy bay gần Dushanbe, thủ đô của Tajikistan. Theo các chuyên gia quân sự, thật khó để tưởng tượng trong tương lai, an ninh của Afghanistan và khu vực Trung Á lại thiếu vắng vai trò tích cực của Nga.

Vì thế, tiêu diệt các phần tử khủng bố IMU là một trong những ưu tiên hàng đầu của an ninh Nga, nhất là sau khi các lực lượng bảo vệ biên giới giữa Nga, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan và Uzbekistan đã thống nhất hành động.

Ngày 21-03-2020, Ủy ban chống khủng bố quốc gia Nga (NAC) đã vô hiệu hóa một tay súng IMU lúc y đang thực hiện kế hoạch tấn công thành phố Ufa. Theo NAC, các sĩ quan an ninh đã chặn chiếc xe của tay súng này trên đường cao tốc ngoại ô thành phố Ufa. Đáp lại lời kêu gọi buông vũ khí, đầu hàng, hắn nổ súng. Sau vài phút giao tranh, tên khủng bố

SÂN BAY QUỐC TẾ JINNAH (PAKISTAN) BỊ IMU TẤN CÔNG KHỦNG BỐ

bị tiêu diệt, NAC thu một khẩu súng và một vật liệu nổ tự chế. 2 ngày sau, NAC tiếp tục vô hiệu hóa 3 phần tử thánh chiến cực đoan đang lên kế hoạch tấn công khủng bố.

Theo thông báo của NAC, trong chiến dịch truy quét, các sĩ quan an ninh tiến hành bao vây nơi ẩn nấp của ba phần tử cực đoan gần làng Kremenchug-Konstantinovskoye, thuộc quận Baksansky, khu vực Kabardino-Balkaria. Khi được kêu gọi hạ vũ khí, cả 3 chống trả quyết liệt nhưng cuối cùng đã bị tiêu diệt. Trước đó, ngày 20-03-2020, NAC cũng đã phát hiện và bắt giữ một nhóm bí mật quyên tiền cho IMU, thu tại hiện trường 26.000 USD. Gần đây nhất, ngày 23-7, Trung tâm Quan hệ Công chúng (DSP) thuộc Cơ quan An ninh Liên bang Nga (FSB) cho biết đã phối hợp Bộ Nội vụ và Lực lượng Vệ binh Quốc gia, mở chiến dịch quy mô lớn tại thủ đô Moskva, Novosibirsk và tỉnh Krasnoyarsk. Trong chiến dịch này, 22 thành viên IMU bị bắt giữ. Theo FSB, IMU liên quan trực tiếp đến khủng bố, tuyển mộ và gửi các chiến binh đến nhiều vùng khác nhau ở nước Nga, tài trợ cho các phần tử khủng bố ở Syria.

Ngày 27-7, lại có thêm một tay súng IMU bị tiêu diệt tại một gara bỏ hoang ở Khimki, gần khu vực sân bay quốc tế Sheremetyevo, ngoại ô Moscow. Khi bị bao vây, tên này đã kịp nổ 5 phát súng về phía cảnh sát trước khi bị bắn hạ. Tại hiện trường, cảnh sát thu được một khẩu súng trường AKS-74U, ba băng đạn, hai quả lựu đạn F-1 và một lựu đạn kích hoạt từ xa. Khám xét căn hộ tên này thuê mượn, FSB thu nhiều tài liệu và vật dụng cho thấy tên này là thành viên IMU, đang chuẩn bị thực hiện một vụ xả súng hàng loạt, quy mô lớn, nhằm vào người dân Moscow.

Theo báo cáo của Alexander Bortnikov, Giám đốc FSB, trong 10 năm qua, Nga đã phát hiện và ngăn chặn 698 âm mưu khủng bố tại quốc gia này.

VŨ CAO

(Theo Criminal History)

CHIẾN TRANH LẠNH GIỮA MỸ VÀ LIÊN XÔ ĐÃ TẠO ĐIỀU KIỆN CHO CHUYÊN GIA PHÂN TÍCH NGƯỜI MỸ CỦA NSA (CƠ QUAN AN NINH QUỐC GIA MỸ) RONALD PELTON KIỂM BỘN TIỀN, NHƯNG ĐỂ CÓ ĐƯỢC ĐIỀU NÀY, ÔNG TA BUỘC PHẢI TRỞ THÀNH MỘT KẺ PHẢN BỘI.

ĐIỆP VIÊN MANG TRÊN MÌNH 3 ÁN CHUNG THÂN

● LÝ DO PHẢN BỘI

Ronald Pelton sinh vào tháng 11 năm 1941, sau đó phục vụ trong Không quân Mỹ, học tiếng Nga và ra sức vì thể cho bản thân. Từ đó, Pelton đã được chuyển đến Peshawar, nơi đặt trụ sở Trung tâm Tình báo Mỹ. Tại đây, ông làm công việc giải mã những dữ liệu bị chặn.

Năm 1965, Pelton nhận việc với vị trí chuyên viên phân tích. Song công việc không mang lại cho ông khoản thu nhập mong muốn. Ông ta trượt dốc về tài chính và không thể chấp nhận tình trạng này. Tuy nhiên, nhà phân tích của NSA vẫn chưa tìm được cách thay đổi được tình hình. Giữa lúc khó khăn về tài chính thì những xung đột trong gia đình ngày càng xảy ra thường xuyên. Pelton từng mơ ước xây một ngôi nhà lớn nhưng đã không thể.

Vào cuối những năm 1970, Pelton ly hôn và bắt đầu mối tình với một cô gái trẻ. Nung nấu mong muốn kiếm được nhiều tiền nhưng tình hình càng trở nên tồi tệ hơn. Pelton đã cố gắng thoát khỏi chứng trầm cảm và sự bất mãn để rồi sa đà vào rượu, sau đó là ma túy. Thay vì cố gắng giúp đỡ, ngược lại, cô gái trẻ đã chủ động đẩy ông ta đến bờ vực thẳm.

Vào năm 1979, nhà phân tích đã suy sụp. Ông ta tự cho mình là kẻ thất bại và rời khỏi NSA. Chính vào thời điểm đó ông ta đã lên kế hoạch khắc phục càng nhanh càng tốt và có hiệu quả tình trạng tài chính của mình. Pelton nhất quyết cho rằng khi đã không được chính phủ Mỹ đánh giá cao thì cần phải cung cấp dịch vụ của mình cho chính phủ nào hào phóng về trả tiền thù lao. Lê tất nhiên, sự lựa chọn của ông ta nhắm vào

RONALD PELTON BỊ ĐẶC VỤ FBI ÁP GIẢI.

Liên Xô.

● BẮT ĐẦU HOẠT ĐỘNG

Điều đáng nói là Pelton đã không còn là nhân viên của NSA nên sẽ không thể cung cấp cho Moscow bất cứ tài liệu bí mật nào. Hơn nữa, bởi nhà cựu phân tích này không sớm nghĩ đến việc phản bội nên đã không có phương án chuẩn bị cụ thể nào. Nhưng dù sao Pelton vẫn có một con át chủ bài mà ông ta quyết định sử dụng. Pelton có một trí nhớ tuyệt vời, vì vậy ông ta có thể nói chính xác về một số hoạt động của các cơ quan đặc biệt Mỹ, trong đó có chiến dịch "Ivy Bell".

Chiến dịch này được bắt đầu vào đầu những năm 1970, khi người Mỹ nhận thấy có một đường dây cáp liên lạc dưới nước đã được lắp đặt dưới đáy biển Okshotsk, nối liền trụ sở Hạm đội Thái Bình Dương ở Vladivostok với căn cứ Petropavlovsk. Đương nhiên, đối với người Mỹ, đó là mối quan tâm chiến lược lớn, nhưng để tiếp cận được đường dây truyền thông tin này là điều vô cùng khó khăn. Thực tế là biển Okshotsk hoàn toàn thuộc về Liên Xô và Điện Kremlin cấm tất cả các tàu nước ngoài xâm nhập vào đó.

Khi Chiến tranh Lạnh đang

diễn ra rộng khắp, Liên Xô đã chìm trong nước những bộ cảm biến âm thanh. Ngoài ra, các con tàu liên tục tuần tra trên biển. Song bất chấp tất cả những điều này, người Mỹ vẫn tối được đường dây cáp mà không bị phát hiện. Các thợ lặn đã cài đặt lên đó một thiết bị đặc biệt để thu thập thông tin. Sau đó, người Mỹ còn tìm đến được cả những mảnh vỡ của tên lửa chống hạm siêu thanh P-500 "Basalt" của Liên Xô và tìm cách nâng nó từ đáy biển lên.

Mỗi tháng một lần, các thợ lặn Mỹ bí mật tìm đường đến thiết bị của mình và thay các băng ghi âm. Vì phía Liên Xô tự tin vào sự bảo vệ đáng tin cậy của đường dây liên lạc nên một số dữ liệu thậm chí đã không được bảo mật. Vì thế người Mỹ đã tiếp cận được với thông tin quan trọng và biết tất cả mọi thứ diễn ra ở biển Okshosk.

Năm 1980, Ronald Pelton đã liên lạc với Đại sứ quán Liên Xô và đề nghị được hợp tác hoạt động. Các nhân viên FBI đã chặn cuộc gọi này nhưng không kịp tìm ra người vừa trở thành kẻ phản bội. Pelton đã kể với phía Liên Xô về chiến dịch "Ivy Bell" để chứng minh giá trị của mình. Và chẳng mấy chốc thiết bị

của Mỹ đã được phát hiện và bị tháo dỡ.

Đã hai lần, vào các năm 1980 và 1983, Pelton đã vượt đại dương và ở lại Vienn, tại đó ông ta gặp gỡ với các điệp viên của KGB. Vì không thể đưa ra những điều bí mật mới nên ông ta đã tham gia vào một công việc khác bằng cách giúp các điệp viên Liên Xô giải mã thông tin đã bị chặn.

● BẠI LỘ

Trong vài năm, Pelton đã không để gây ra sự nghi ngờ nào từ phía Mỹ, nhưng rồi cuối cùng ông ta vẫn bị phát giác. Đúng ra, điều này đã xảy ra bởi một kẻ phản bội khác từ phía Liên Xô là Vitaly Yurchenco. Đó là người đứng đầu phòng 5 của Cục "K", từng tham gia Ban tình báo đối ngoại. Yurchenco đã báo cáo cho Mỹ về một người đàn ông tọc đồ nào đó trước đây từng làm việc ở NSA. Nhân viên FBI đã rà soát dữ liệu cá nhân của các cựu nhân viên Cơ quan này và dừng lại ở Ronald Pelton. Song họ không thể tìm thấy bằng chứng về sự phản bội ngoài việc ông ta đã đến Đại sứ quán Liên Xô. Các đại diện của FBI đã tìm gặp Pelton, đưa ra những bản ghi âm đồng thời cho biết là họ muốn thuê ông ta làm điệp viên hai mang và đã nhận được sự đồng ý. Và ngay khi Pelton thú nhận việc hợp tác với KGB, ông ta liền bị bắt.

Pelton đã bị kết án ba bản án chung thân. Cùng với ông ta, vào năm 1985, một số "nốt ruồi" khác làm việc cho Liên Xô cũng bị kết án. Người quan trọng nhất trong số đó là John Walker-một sĩ quan hải quân. Thật thú vị là khi mọi sự vụ xảy ra vào năm 1985 thì phía Liên Xô đã có một chiến thắng mới trước FBI là chiêu mộ được Aldrich Ames. Thế là cuộc đối đầu về tình báo vẫn tiếp tục.

Về phía Ronald Pelton đã được trả tự do. Pelton được thả vào năm 2015 ở tuổi 74 sau khi đã ngồi tù được 30 năm và được nhận quyền tạm tha dưới sự quản thúc tại gia trong 5 năm.

BÍCH NGUYỄN
(Theo Diletant)

NĂM 1960, Bộ tư lệnh không quân chiến lược của Hoa Kỳ khởi động chiến dịch được gọi là "Chrome Dome" để đối phó với mối đe dọa hạt nhân ngày càng tăng của Liên Xô. Trong chiến dịch, này những chiếc máy bay ném bom hạng nặng B-52 của Mỹ mang theo bom hạt nhân tiến hành bay tuần tra bên ngoài biên giới Liên Xô. Vào những năm 60 của thế kỷ trước, quan hệ Nga – Mỹ rất căng thẳng và cuộc chiến tranh hạt nhân có thể xảy ra bất cứ lúc nào vì vậy nhiệm vụ của những chiếc máy bay ném bom này là khi chiến tranh xảy ra sẽ đánh đòn tấn công hạt nhân vào các thành phố trọng yếu của Liên Xô.

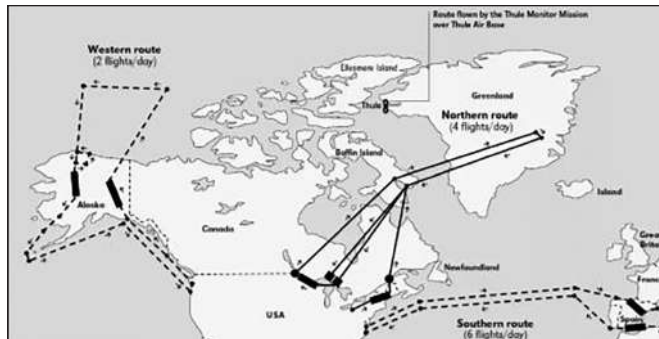
Do từ Bắc cực bay đến Liên Xô gần hơn nên đường bay của máy bay này chủ yếu hoạt động ở phía bắc và hầu hết là bay qua Greenland. Trong thời gian 6 năm hoạt động đều đặn như vậy nhưng không hề xảy ra một sự cố gì cả. Khi hệ thống cảnh báo sớm về tên lửa đạn đạo của Mỹ được đưa vào sử dụng thì việc bay tuần tra mang bom hạt nhân như vậy là không cần thiết nữa nên McNamara, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ lúc bấy giờ đề nghị giảm bớt các chuyến bay của chiến dịch "Chrome Dome". Sau nhiều lần tranh cãi, cuối cùng Quốc hội Hoa Kỳ cũng thỏa thuận cắt giảm việc sử dụng máy bay mang bom hạt nhân bay tuần tra từ 12 chiếc chỉ còn 4 chiếc. Với sự cắt giảm này, mỗi năm Hoa Kỳ tiết kiệm được 123 triệu đô la cho chi tiêu quân sự (tương đương với 950 đô năm 2019).

Khi ngân sách của kế hoạch "Chrome Dome" bị cắt giảm quá nhiều thì đồng thời việc bảo trì thường xuyên những chiếc máy bay ném bom cũng xuống cấp theo và đến ngày 21 tháng 1 năm 1968, bi kịch đã xảy ra.

Theo kế hoạch của ngày hôm đó, chiếc máy bay ném bom B-52 (số hiệu 58-0188) mang 4 quả bom hydro cất

Khi nói đến các vụ tai nạn hạt nhân, người ta thường nghĩ ngay đến vụ rò rỉ phóng xạ nhà máy điện nguyên tử Chernobyl của Nga và vụ rò rỉ phóng xạ nhà máy điện nguyên tử Fukushima của Nhật Bản. Những vụ rò rỉ phóng xạ hạt nhân như vậy đã gây ra sự tàn phá khủng khiếp và cho đến tận bây giờ vẫn đè đê di hại của hai vụ tai nạn hạt nhân này vẫn chưa được giải quyết thỏa đáng. Nhưng có một sự cố hạt nhân phát sinh ở Bắc cực gây nên sự nguy hại không thua kém gì vụ Chernobyl, đó là vụ tai nạn máy bay B-52 mang bom hạt nhân của Mỹ ở Greenland.

TAI NẠN SUYT PHÁ HỦY BẮC BĂNG DƯƠNG

ĐƯỜNG BAY CỦA CÁC MÁY BAY TRONG CHIẾN DỊCH "CHROME DOME"

cánh từ căn cứ không quân Plattsburgh, bang New York, bay qua vịnh Baffin đi đến phía đông của Greenland rồi quay trở về.

Do thiếu đi sự bảo dưỡng chuyên nghiệp, chiếc máy bay B-52 này đã ở trong tình trạng không được tốt nên khi được máy bay KC-135 tiếp dầu trên không theo lịch trình thì cơ trưởng John Haug phải thực hiện tiếp nhiên liệu bằng tay và nhiệm vụ của cơ trưởng được cơ phó Mario thay thế. Không lâu sau, cơ phó Mario thấy trong khoang lái quá lạnh nên đã mở van xả động cơ để đưa không khí nóng vào buồng lái.

Nhưng vì hệ thống tăng nhiệt bị sự cố không khí nóng từ ống dẫn của động cơ không được điều chỉnh đúng nên chỉ không đầy nửa giờ, nhiệt độ trong khoang lái tăng cao đến mức khó chịu làm các tấm đệm cao su bị bốc cháy. Một thành viên phi hành đoàn đã dùng bình chữa cháy để dập lửa nhưng không thành công. Năm phút sau, cơ phó Mario nói với người điều khiển không

lưu dưới mặt đất là máy bay đã ở tình trạng nguy hiểm xin hạ cánh khẩn cấp nhưng đến lúc này thì nguồn cấp điện của máy bay đã bị ngừng và khối bốc đầy buồng lái làm cho phi công không thể đọc được số liệu trên các thiết bị. Trong tình hình khẩn cấp, phi hành đoàn đã lựa chọn phương án nhảy dù để thoát thân. Trong lúc lúng túng, một thành viên phi hành đoàn là Svicenko đã bị một vết thương ở đầu và chết ở trên máy bay.

Chiếc máy bay B-52 không có người điều khiển tiếp tục bay về phía bắc đến 15:39 phút thì đâm xuống vịnh Polaris phía bắc Greenland, trên máy bay có 4 quả bom hydro B-28 F1 công suất tương đương với 1,1 triệu tấn thuốc nổ đã bị rò rỉ phóng xạ nhưng may mà các thiết bị đặc biệt trong thiết kế vũ khí đã đảm bảo các vụ nổ hạt nhân không bị kích hoạt nên không xảy ra các vụ nổ hạt nhân. Trong vòng 6 tiếng sau khi máy bay rơi, 102 tấn nhiên liệu trên máy bay bị đốt cháy làm lớp băng tan

chảy và xác máy bay cùng 4 quả bom chìm xuống đáy biển.

Ở hiện trường vụ tai nạn trên vịnh Polaris bị ô nhiễm cực kỳ nghiêm trọng làm băng chuyển thành màu đen, bức xạ plutoni và plutoni-241 đều ở mức cực kỳ nguy hiểm, trong khi bức xạ của uranium-234, 235 và 238, 239 cũng ở mức A. Mặc dù Hoa Kỳ và Đan Mạch đã huy động lực lượng nỗ lực làm công việc dọn dẹp nhưng cho đến nay một quả bom hydro vẫn chưa được tìm thấy. Sau khi xảy ra tai nạn này, chiến dịch "Chrome Dome" của không quân Hoa Kỳ lập tức bị chấm dứt, điều này càng làm nổi bật các rủi ro chính trị và an ninh của nhiệm vụ này. Sau đó một loạt các biện pháp an ninh đã được tăng cường và việc nghiên cứu sử dụng chất nổ thông thường ổn định hơn trong vũ khí hạt nhân đã được phát triển.

Theo công ty ABC, năm 2008, khi phân tích một tài liệu được giải mật năm 1968 Hoa Kỳ từng vứt được một tầng băng đen và cho là đây là quả bom bị mất tích. Ngoài ra vào tháng 7 năm 1968, Cơ quan năng lượng nguyên tử Quốc tế đã chứng minh rằng 85% uranium và hơn 94% vật liệu của những quả bom hydro đã được thu hồi.

Theo một báo cáo năm 1995 tiết lộ rằng chính phủ Đan Mạch đã cố tình im lặng về vụ tai nạn vũ khí hạt nhân ở Greenland, điều này đã vi phạm chính sách khu vực phi hạt nhân năm 1957 của Đan Mạch. Một cuộc điều tra năm 1995 phát hiện trong số 1500 công nhân tham gia cứu viện và dọn dẹp hiện trường đã có 410 người bị chết vì ung thư, ngoài ra, khu vực bị ô nhiễm ở Bắc cực vẫn tồn tại đến ngày nay. Vào tháng 3 năm 2009, "Tạp chí Thời đại" Mỹ đã bình chọn vụ tai nạn hạt nhân ở Greenland là vụ tai nạn hạt nhân tồi tệ nhất thế giới.

NGUYỄN ĐÌNH THIÊM
(Theo "Xinhuanet.com")

Câu chuyện bắt đầu từ cách đây hơn 100 triệu năm ở giữa khu vực mà giờ đây là Thái Bình Dương. Đá núi lửa đã tạo nên một lớp "móng" cứng cho đáy biển. Bên trên, trầm tích bắt đầu tích tụ, nhưng không phải trầm tích bình thường.

Ở những nơi khác trong đại dương, phần lớn trầm tích đáy biển là chất hữu cơ. Động vật, từ loài nhỏ nhất như sinh vật phù du tới loài lớn nhất như cá voi, chết đi và chìm xuống, tạo thành lớp tạp chất mà các loài ăn xác thối tụ tập. Bờ biển phía tây châu Mỹ là ví dụ điển hình. Dòng nước trôi mang chất dinh dưỡng từ sâu lên, nuôi mọi loại sinh vật gần mặt biển. Các sinh vật này lại làm mồi cho sinh vật lớn hơn trong chuỗi thức ăn. Mọi loài khi chết lại chìm xuống đáy và tiếp tục chu trình như trên. Tại đây, chất hữu cơ tích tụ nhanh tới mức phần lớn bị chôn vùi bên dưới các lớp hữu cơ khác trước khi sinh vật ăn xác thối có thể chạm tới.

Trái lại, giữa Thái Bình Dương, dù có sự sống như lại ít hơn nhiều. Nước biển ngoài khơi Australia và New Zealand thuộc loại trong nhất thế giới. Không có nước trời và ít sự sống ở bề mặt, ít chất hữu cơ chìm xuống đáy để tạo trầm tích. Cái gì chìm xuống ngay lập tức bị các sinh vật như hải sâm xâu xé.

Ông Steven D'Hondt thuộc Đại học Rhode Island (Mỹ), người đứng đầu nhóm thám hiểm, cho biết sinh vật trong trầm tích là quần xã sinh vật ít được khám phá nhất Trái Đất. Chúng bao phủ 70% bề mặt Trái Đất và con người biết rất ít về chúng.

Thả các mũi khoan xuống độ sâu gần 5.800m cách đông bắc New Zealand hơn 2.200km, ông Steven D'Hondt và đồng nghiệp thực hiện sứ mệnh thăm dò lớp trầm tích cổ đại ở đáy biển để tìm sự sống.

Để tìm vi khuẩn, họ đã khoan 75m xuyên qua lớp trầm tích siêu mịn cho tới khi mũi khoan chạm phần đá núi lửa bên dưới. Sau đó, họ thu thập mẫu vật.

Từ lần khoan trước đó ở khu vực gần đây, họ biết họ sẽ

HỒI SINH VI KHUẨN 100 TRIỆU NĂM TUỔI

Các nhà nghiên cứu đã thu thập trầm tích ở độ sâu hàng nghìn mét dưới đại dương, lọc vi khuẩn trong phòng thí nghiệm và hồi sinh các tế bào. Nhưng bạn không cần sợ vì nguy cơ các vi khuẩn cổ đại này hủy diệt loài người không cao.

ÔNG YUKI MORONO (THỨ HAI TỪ TRÁI QUA) VÀ Ông STEVEN D'HONDT (THỨ HAI TỪ PHẢI QUA) XEM XÉT CÁC MẪU LỖI TRẦM TÍCH

khoan tới được lớp tạp chất 101,5 triệu năm tuổi. Trầm tích tích tụ ở khu vực biển này với tốc độ có thể là 10 cm/1 triệu năm.

Khi có mẫu trầm tích trong tay, Yuki Morono, nhà địa vi trùng học tại Cơ quan Công nghệ và Khoa học Biển-Trái Đất Nhật Bản (JAMSTEC), phải tìm kiếm các vi khuẩn siêu bé trong trầm tích siêu mịn này. Ông Morono đã dùng một hóa chất chứa ADN để tìm các vi khuẩn trong nơi trú ẩn của chúng giữa các hạt trầm tích.

Thứ ông Morono tìm thấy thật đáng ngạc nhiên: 10 tế bào/1 cm³ trầm tích. Tìm thấy số tế bào nhiều như vậy trong trầm tích gần như không có dinh dưỡng và ô xy đã khiến ông ngạc nhiên. Tuy nhiên, trong vòng nửa năm, ông đã dùng công nghệ khác và chứng minh rằng kết quả đó là sai. Hơn 99% tế bào mà ông phát hiện lại không phải là tế bào.

Nghiên cứu về số lượng lớn tế bào trong trầm tích mà ông nộp cho một tạp chí và đã được bình duyệt nay phải rút lại. Tuy nhiên, ông Morono quyết định thử lần nữa.

Hóa ra hóa chất chứa ADN mà ông dùng để tìm vi khuẩn khiến ADN dính vào các hạt

trầm tích khác, khiến chúng trông giống như tế bào. Thực ra, các vi khuẩn mà ông tìm thấy đều là các mảnh trầm tích bình thường.

Tuy nhiên, điều đó không có nghĩa là không có vi khuẩn ở đó. Ông Morono đã có một giải pháp khác để tìm vi khuẩn, đó là một dung dịch mật độ cao mà các nhà sinh học dùng để cô lập tế bào. Ông lấy mẫu trầm tích, đặt nó lên trên dung dịch, quay trong máy ly tâm. Vi khuẩn có mật độ thấp hơn phần còn lại của trầm tích nên chúng sẽ bị lọc ra, còn các phân tử phi hữu cơ mật độ cao hơn sẽ ở lại trong dung dịch.

Ông Morono nói: "Sản phẩm cuối cùng là tôi thu được vi khuẩn. Thông thường, tế bào vi khuẩn đơn nhất được các chất màu vàng vàng bao quanh, nhưng sau khi lọc, chúng tôi có thể thu được tế bào vi khuẩn màu xanh riêng rẽ".

Ông Morono đã cô lập được các tế bào 100 triệu năm tuổi, phần lớn là vi khuẩn ưa khí, tức là vi khuẩn hô hấp bằng ô xy, cũng như các sinh vật đơn bào.

Sau đó, ông Morono đã hồi sinh các tế bào bằng cách cho chúng "ăn" carbon và ni tơ. Sau 68 ngày, một số loại vi

khẩn đã tăng số lượng. Các nhà nghiên cứu có thể đo đạc xem các sinh vật này "tăng cân" bao nhiêu khi chúng hấp thu chất dinh dưỡng. Ông Morono nói: "Thật không thể tin nổi. Hơn 99% vi khuẩn có thể sống lại".

Được khoan lên từ 75m dưới lớp trầm tích nghèo ô xy và dinh dưỡng ở độ sâu gần 6.000 mét dưới biển, các vi khuẩn đã hồi sinh từ trạng thái ngủ đông, tức là không thực sự sống hoặc chết.

Mặc dù khoa học đã giải phóng các vi khuẩn cổ đại có thể đe dọa loài người, nhưng ông D'Hondt nói rằng các mầm bệnh của con người thường không có ở trong lớp trầm tích sâu dưới biển, và các vi khuẩn này đã nằm trong lớp trầm tích đó cả trăm triệu năm trước khi xuất hiện nguồn gốc loài người. Vì thế, chúng không có cơ hội tiến hóa cùng loài người hay các động vật hiện đại khác.

Câu hỏi đặt ra là làm sao các vi khuẩn lại tồn tại lâu như vậy trong trầm tích, xa nguồn nước biển có ô xy. Thực ra, các hệ sinh thái dưới biển sâu này, nơi các sinh vật tiến hóa để tồn tại trong điều kiện cực kỳ khắc nghiệt, có lợi thế là đáy biển có vô vàn vi khuẩn sống bằng các chất hữu cơ và ô xy. Còn trên bề mặt lớp trầm tích ẩn sâu dưới đáy biển, vi khuẩn ít hoạt động hơn nhiều. Lượng ô xy thừa có thể "thấm" xuống tới khu vực chứa vi khuẩn cổ đại. Đó là một lượng ô xy rất nhỏ nhưng cũng có tác dụng.

Ông Fumio Inagaki thuộc JAMSTEC, người tham gia nghiên cứu, nói: "Vi khuẩn này hẳn phải nằm đó rất lâu rồi, trải qua thời gian địa chất, chỉ để chờ điều kiện tốt hơn. Cuối cùng, chúng có cơ hội hồi sinh. Tôi cho rằng điều này cung cấp một số thông tin quan trọng để hiểu về sự sống trên Trái Đất, kể cả trên các hành tinh khác như dưới bề mặt Sao Hỏa. Tất nhiên, bề mặt Sao Hỏa có thể không phải là nơi lý tưởng để tìm kiếm sự sống, nhưng nếu đào sâu xuống, tôi cho rằng có thể có khả năng tìm thấy sự sống".

ĐỨC HUY

● "CÂY GẬY CỦA CHÚA"

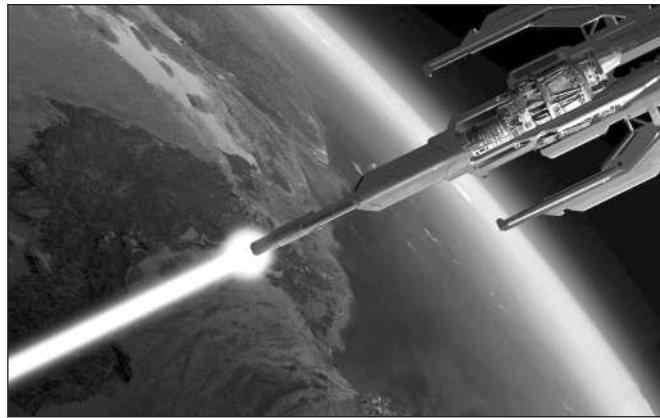
Cựu Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ James N. Mattis từng tiết lộ về một loại vũ khí động năng để phá hủy các căn cứ ngầm của các nước đối thủ như Iran... Nhiều chuyên gia cho rằng đó sẽ là Thor "cây gậy của Chúa" - thứ vũ khí được thả từ vũ trụ có sức công phá như tên lửa hạt nhân nhưng không tạo ra bụi phóng xạ. Vậy Thor là loại vũ khí như thế nào? Theo Project Republic, hiệp ước Không gian Vũ trụ được ký năm 1967 với sự tham gia của 107 quốc gia và vùng lãnh thổ đã cam kết cấm sử dụng vũ khí hạt nhân, sinh học hoặc hóa học từ quỹ đạo Trái Đất. Tuy nhiên Không quân Mỹ có một thứ vũ khí đơn giản: một thanh tungsten (hợp kim Vonfram mật độ cao) thả rơi từ vũ trụ có thể phá hủy cả một thành phố với sức mạnh không hề thua kém tên lửa đạn đạo xuyên lục địa.

Trong chiến tranh Việt Nam trước đây, Mỹ đã sử dụng loại bom có tên "Lazy Dog". Đây chỉ là những thỏi thép rắn, dài khoảng 5cm và có cánh. Lazy Dog không chứa chất nổ. Không quân Mỹ sử dụng Lazy Dog rất đơn giản bằng cách thả rơi hàng ngàn chiếc từ máy bay xuống đất.

Những viên đạn rơi từ do Lazy Dog (hay còn gọi là "sự bắn phá động năng") có thể đạt tốc độ lên tới 800 km/giờ khi tới mặt đất. Nó có thể xuyên thủng lớp bê tông dày 20cm sau khi được thả rơi từ độ cao 1.200m. Đó cũng chính là ý tưởng để dự án chế tạo Thor được hình thành. Nguyên lý hoạt động của Thor khá đơn giản: Thay vì thả hàng trăm đạn nhỏ từ độ cao vài nghìn mét, Thor dùng một viên đạn lớn và thả từ độ cao vài nghìn km trên vũ trụ. Ý tưởng "cây gậy của chúa" (rods from god) là một nhóm các thanh vonfram có đường kính chỉ bằng chiếc iPhone với chiều dài 5-6m, được thả rơi từ quỹ đạo Trái Đất,

Theo trang Coercioncode cho hay, vũ khí thả từ không gian của Mỹ có thể phá hủy các căn cứ tên lửa của đối thủ trong nháy mắt. Theo tính toán, thanh vonfram nặng hơn 10 tấn khi được thả tự do từ quỹ đạo có thể phá hủy cả thành phố, tương đương một quả tên lửa hạt nhân mà không gây bụi phóng xạ. Các nhà khoa học ước tính, động năng từ vụ va chạm của thanh vonfram ở tốc độ 12.348 km/h tương đương với vụ nổ của 11,5 tấn TNT.

BOM ĐỘNG NĂNG TỪ TỐC ĐỘ SIÊU THANH

MÔ PHỎNG VŨ KHÍ ĐỘNG NĂNG TẤN CÔNG MỤC TIÊU TRÁI ĐẤT - ẢNH CC

đạt tốc độ gấp 10 lần tốc độ âm thanh. Khi chạm mặt đất, thanh vonfram có thể xuyên qua cả trăm mét đất, phá hủy bất cứ công trình ngầm hoặc các địa điểm bí mật. Hơn thế nữa, khi thanh vonfram va chạm, động năng của nó sẽ tạo ra một vụ nổ có sức hủy diệt không thua kém bất kỳ vũ khí hạt nhân nào nhưng không có bụi phóng xạ. Vũ khí như vậy có thể phá hủy mục tiêu sau khi thông báo 15 phút.

● VŨ KHÍ TƯƠNG LAI SIÊU ĐẤT ĐỎ

Dự án Thor có nét tương đồng với bộ phim khoa học giả tưởng có tên G.I. Joe: Retaliation (tạm dịch là Cuộc chiến mãng xà: Báo thù) của Hollywood. Tuy nhiên đây là vũ khí khá đắt tiền, theo một chuyên gia làm việc trong ngành công nghiệp hàng không - quốc phòng Mỹ cho biết chi phí không dưới 10.000 USD để bắn một vật nặng 1 pound (0,45 kg) vào không gian.

Theo các nhà khoa học, nếu một vật thể rơi từ không gian đến bề mặt Trái đất, nó sẽ gây ra một vụ va chạm giống như vụ nổ. Đó là những gì thiên thạch đã tạo ra, và nó là thứ nền tảng để vũ khí động năng áp dụng. Câu hỏi đặt ra là bạn cần một thiên thạch lớn như thế nào để tạo ra vụ nổ tương đương vụ nổ hạt nhân, và nó có thể được tạo ra bằng nhân tạo không?

Trước hết, một thiên thạch không mang nhiều nguy hiểm mà bom hạt nhân gây ra. Đầu tiên và quan trọng nhất, sẽ không có bụi phóng xạ và phóng xạ. Cũng không có được bất kỳ xung điện từ. Nhiệt độ ở mặt đất không tăng, ngay cả khi xảy ra va chạm khủng khiếp.

Có một số yếu tố khác gây khó khăn cho vũ khí động năng: sức cản không khí sẽ làm chậm đầu đạn và cũng làm nóng nó đến mức nó có thể tan trong khí quyển mà không chạm tới mục tiêu mặt đất (điều mà hầu hết từng xảy ra với các thiên thạch).

Với một thanh vonfram đặc trọng lượng 24.000 pound (đơn vị đo khối lượng của Anh) thì chi phí phải bỏ ra là khoảng 230 triệu USD. Đó là một khoản tiền không thể tưởng tượng được, kể cả trong thời Chiến tranh Lạnh.

Chính quyền của Tổng thống G. Bush trước đây đã cân nhắc ý tưởng đánh bom các địa điểm dưới lòng đất ở những quốc gia tài trợ khủng bố sau sự kiện 11-9. Trong khi đó, chi phí của một quả tên lửa xuyên lục địa Minuteman III chỉ là 7 triệu USD, tính theo thời giá năm 1962. Với các đặc điểm nổi trội như vậy, "cây gậy của Chúa" có thể là một lựa chọn để Mỹ thực hiện các cuộc tấn công phủ đầu bất ngờ và chớp nhoáng nhằm vô hiệu hoá các căn cứ quân sự và hầm ngầm tên lửa bí mật của các nước đối thủ. Tuy nhiên, vấn đề của đầu đạn hạt nhân là nó không được thiết kế để xuyên sâu vào lòng đất, trong khi bụi phóng xạ từ vụ nổ có thể tàn phá nặng nề môi trường xung quanh, kể cả lãnh thổ của các nước đồng minh. Bởi vậy, ý tưởng về "Gậy tầm sét của Chúa" chưa bao giờ bị quân đội Mỹ từ bỏ hoàn toàn. Năm 2013, quân đội Mỹ đã phóng thử thành công một đầu đạn động năng làm từ vonfram trên một đường thử đặc biệt ở căn cứ Holloman, với quả đạn đạt vận tốc gấp ba lần vận tốc âm thanh.

Gần đây, Lầu Năm Góc cũng thử nghiệm các loại pháo điện tử bắn ra những đầu đạn đặc biệt không chứa thuốc nổ, có thể đạt tới vận tốc gấp 6 lần vận tốc âm thanh để phá hủy mục tiêu bằng động năng cực lớn. Điểm cốt lõi trong ý tưởng về những loại vũ khí siêu thanh tương tự Dự án Thor là chúng cực kỳ hiệu quả và có thể trở thành vũ khí chủ đạo của chiến trường tương lai, giới phân tích quân sự nhận định.

NGUYỄN HOÀNG-D.T
(Tổng hợp)

CẢNH GIÁC VỚI CHIÊU LỪA BÁN "VỊT GIÒI"

ĐÁNH VÀO TÂM LÝ VÀ LÒNG THAM CỦA CÁC NHÀ ĐẦU CƠ, MUỐN CHON CÁC DỰ ÁN HẤP DẪN ĐỂ ĐẦU TƯ NGAY TỪ HẠ TẦNG RỒI MUA BÁN SANG TAY THU LỢI NHUẬN, CÁC ĐỐI TƯỢNG LỪA ĐẢO ĐÃ CÓ NHIỀU MẠNH KHỎE TINH VI KHIẾN CÁC CON MỒI SẬP BẦY. TRONG CÁC SỰ VIỆC NÀY, NAN NHÂN CHỈ PHÁT HIỆN KHI THUÊ BAO CỦA CÁC ĐỐI TƯỢNG NẪM NGOÀI VÙNG PHỦ SÓNG. ĐI TÌM CHÂN TƯỚNG SỰ VIỆC, CÁN BỘ CHIẾN SỸ VĂN PHÒNG CƠ QUAN CSĐT CÔNG AN TỈNH HẢI DƯƠNG GẶP KHÔNG ÍT KHÓ KHĂN. SONG, BẰNG TÍNH THẬN TRÁCH NHIỆM, TRONG ĐỢT CAO ĐIỂM TẤN CÔNG TRẦN ÁP TỘI PHẠM VÀ ĐƯỢC CÔNG AN TỈNH HẢI DƯƠNG PHÁT ĐỘNG, VĂN PHÒNG CƠ QUAN CSĐT CÔNG AN TỈNH HẢI DƯƠNG ĐÃ LIÊN TIẾP LẬP CÔNG, PHÁ NHIỀU VỤ ÁN; VẠCH TRẦN PHƯƠNG THỨC VÀ THỦ ĐOẠN LỪA ĐẢO CỦA CÁC ĐỐI TƯỢNG CHỤC TỶ ĐÔNG.

CÁN BỘ VĂN PHÒNG CƠ QUAN CSĐT CÔNG AN TỈNH HẢI DƯƠNG XÁC MINH THÔNG TIN VỤ ÁN LIÊN QUAN ĐẾN VỤ TIỀN MẠNH TẠI HIỆN TRƯỞNG

● NHẬP NHẰNG THÔNG TIN ĐỂ TẠO NIỀM TIN

Cầm trên tay lá đơn tố cáo của những người bị hại, Trung tá Trần Đức Minh, Đội trưởng Đội 3, Văn phòng Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Hải Dương không khỏi trầm trồ. Ảnh mặt hoang mang của các nạn nhân trong các vụ lừa đảo thổi thúc anh và đồng đội phải nhanh chóng phá án trong thời gian sớm nhất nhằm thu hồi tài sản cho người bị hại; bắt đối tượng phạm tội về quy án.

Cũng như các vụ lừa đảo chiếm đoạt tài sản khác, trong các vụ lừa mua, bán bất động sản, bị hại của một số vụ án không tố cáo ngay hành vi phạm tội của đối tượng khi bị phát hiện nên tiếp tục bị đối tượng lừa dối, bằng việc hứa hẹn, gieo cho họ niềm tin và hy vọng rằng sẽ được mua đất dự án... Do vậy, khi cơ quan Công an tiếp nhận tin báo tố giác tội phạm thì tài sản đã bị tẩu tán khó thu hồi được còn đối tượng phạm tội thì đã cao chạy xa bay, gây khó khăn cho việc cung cấp tài liệu, chứng cứ.

Song vất vả không làm họ nản lòng. Dưới cái nắng như đổ lửa của những ngày hè bỏng rát, Đội trưởng Trần Đức Minh cùng đồng đội đã không quản vất vả có mặt tại thực địa, thu thập thông tin về các dự án, ghi lời khai của người bị hại. Từ lời khai của

người bị hại và các chứng cứ thu thập được, cơ quan CSĐT Công an tỉnh Hải Dương đã ra quyết định khởi tố vụ án hình sự và tổ chức lực lượng truy tìm đối tượng. Nguyễn Xuân Biển (sinh năm 1976, trú tại phường Phạm Ngũ Lão, TP Hải Dương), sau khi bị các con nợ truy tìm gắt gao và biết rằng hành vi phạm tội bị phát hiện thì đã cắt đứt toàn bộ quan hệ với những người thân trong gia đình và bỏ trốn.

Quá trình rà soát tồn không ít công sức. Lặn mò từ nhiều đầu mối, họ đã phát hiện và bắt giữ đối tượng khi đang bỏ trốn và đưa về quy án vào ngày 17-7. Từ đây, hành vi phạm tội của Biển đã được làm rõ: Vào khoảng năm 2017, Biển rủ 3 người là ông Vũ Duy Tân, bà Mạc Thị Thúy Nhân và ông Lê Văn Quý (cùng trú tại Hải Dương) tham gia thành lập liên danh đầu tư dự án khu dân cư Quyết Thắng theo hình thức BT (xây dựng - chuyển giao). Sau khi thống nhất, 4 người cùng nhau làm biên bản thỏa thuận ngày 2-8-2017, góp vốn lần 1 mỗi người đóng 3,5 tỷ đồng để làm dự án lấy tên chung liên danh Sơn Thành - Vũ Bách. Liên danh thống nhất cho Biển làm Chủ tịch hội đồng quản trị và giao cho Biển đi trực tiếp làm việc với UBND huyện Thanh Hà. Liên danh thành lập chưa đăng ký pháp nhân, chưa ký kết bất kỳ hợp đồng hay văn bản gì với các đơn vị có liên quan đến dự án khu dân cư Đồng Gốm.

Căn cứ Quyết định phê duyệt quy hoạch của Tỉnh Hải Dương, ngày 11-10-2017, UBND xã Quyết Thắng đã có

Tờ trình gửi Thường trực huyện ủy và UBND huyện Thanh Hà tiếp quản dự án, làm chủ đầu tư do dự án khu dân cư kinh phí lớn, UBND xã không đủ điều kiện thực hiện. Sau đó, huyện ủy đã chấp thuận giao UBND huyện làm chủ đầu tư dự án, chấp thuận chủ trương thực hiện dự án. Và dự án mới chỉ dừng lại ở giai đoạn xin triển khai lập quy hoạch chi tiết tỷ lệ 1/500, chưa triển khai các bước tiếp theo, chưa làm việc ký kết văn bản gì với Nguyễn Xuân Biển, cũng như liên danh Vũ Bách - Sơn Thành.

Dù dự án chưa triển khai nhưng do cần tiền sử dụng mục đích cá nhân nên Biển đã nghĩ ra phương thức để lừa đảo. Đối tượng tự nhận mình là chủ đầu tư dự án khu dân cư Đồng Gốm để bán đất khu dân cư Đồng Gốm cho mọi người. Dùng danh nghĩa dự án này, đối tượng đã chiếm đoạt gần 1,9 tỷ đồng.

Không dừng lại ở đó, đối tượng còn tiếp tục thực hiện hành vi phạm tội tại dự án khu dân cư Lộ Cương, phường Tứ Minh, TP Hải Dương, dự án này do UBND phường Tứ Minh là chủ đầu tư (toàn bộ diện tích khu đất này là đất nuôi trồng thủy sản và đất thủy lợi do UBND phường Tứ Minh quản lý). Ở dự án này, UBND phường Tứ Minh tổ chức đấu thầu gói thầu số 8 gồm việc thi công xây dựng và hạng mục chung (xây dựng hạ tầng kỹ thuật). Ngày 28-1-2018, chủ đầu tư tiến hành mở gói thầu thì đến ngày 4-6-2018, UBND phường Tứ Minh (chủ đầu tư) và công ty cổ phần xây dựng

Đông Phương HD ký Biên bản thương thảo hợp đồng. Ngày 29-6-2018, UBND phường Tứ Minh ra quyết định số 40 về việc phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu gói thầu số 08 này và đơn vị trúng thầu là công ty cổ phần xây dựng Đông Phương - HD do ông Nguyễn Xuân Biển làm Giám đốc. Giá trúng thầu: 7.378.990.000 đồng.

Vào thời điểm này, UBND phường Tứ Minh và công ty cổ phần xây dựng Đông Phương - HD mới chỉ đang thương thảo hợp đồng, chưa ký hợp đồng đối với gói thầu này. Theo hợp đồng thương thảo, tiền thanh toán cho nhà thầu sẽ được trả bằng tiền. Dự án này đang trong giai đoạn đền bù giải phóng mặt bằng, chưa triển khai thi công hạng mục gì. Bản thân Biển và Công ty cổ phần xây dựng Đông Phương - HD không có đất tại dự án khu dân cư mới Lô Cường, không có quyền bán, nhận đặt cọc mua các lô đất ở khu dân cư Lô Cường.

Tuy vậy, ngay sau khi có thông tin công ty cổ phần Đông Phương - HD trúng gói thầu số 8 là gói thầu Xây dựng hạ tầng kỹ thuật và do cần tiền để sử dụng cá nhân, Biển đã nói với chị Ngô Thị Nhung (trú tại Hải Dương) nội dung: Công ty trúng thầu xây dựng cơ sở hạ tầng kỹ thuật dự án khu dân cư mới Lô Cường, thi công xong sẽ đổi đất lấy hạ tầng. Biển bảo Nhung tìm những người muốn đầu tư mua đất để đưa tiền cho Biển đặt cọc mua đất khu dân cư Lô Cường.

Do tin tưởng Biển có đất để bán, chị Ngô Thị Nhung đã giới thiệu một số người có nhu cầu mua đất để đầu tư gặp Biển đặt cọc mua các lô đất ở

khu dân cư Lô Cường... Tổng cộng số tiền đối tượng nhận của các bị hại trong vụ án này lên tới gần 5 tỷ đồng. Trong số đó có những trường hợp là bạn lâu năm của Biển như trường hợp của chị Đỗ Thị Hồng Th (trú tại Hải Dương). Khoảng năm 2017 do cần tiền làm ăn nên Biển đã vay của chị Th số tiền 800 triệu đồng. Với mục đích lừa đảo chiếm đoạt tài sản, khoảng tháng 7-2018, Biển có nói với chị Th về việc Biển đang làm dự án hạ tầng khu dân cư Tứ Minh, TP Hải Dương, dự án khoảng chục tỷ, sau này sẽ được trả bằng các lô đất tương đương với 20 đến 22 lô đất và khi được trả sẽ có đất bán cho mọi người. Biển nói chị Th muốn lấy lô nào thì Biển bán cho với giá 11.000.000/m² rồi cho Th xem bản đồ và dẫn Th đi xem khu đất để làm dự án....Th không có tiền ngay nên dặn Biển khi nào có tiền sẽ đưa cho Biển để lấy 5 lô. Biển viết sẵn 1 bản cam kết góp vốn đề ngày 7-9-2018... để yêu cầu người bị hại đặt cọc cho 5 lô đất, mỗi lô 67,5m tương ứng với 11.000.000đ/lô, trả trước 50% số tiền, số còn lại sẽ trả thêm sau. Nhưng sau đó Biển chiếm đoạt. Theo tố cáo của các bị hại tới cuối tháng 7, Biển chiếm đoạt của họ tổng số tiền hơn 7 tỷ đồng.

● GIẶN NAN TRUY TÌM TUNG TÍCH KẸ GIẤU MẶT

Trước đó, Văn phòng Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Hải Dương điều tra, đã bắt giữ đối tượng Vũ Tiến Mạnh (sinh năm 1987, nơi cư trú tỉnh Quảng Ninh) về hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Do không có việc làm ổn định, đang đầu tư vào thị trường tiền tệ ngoại hối Forex trên mạng internet và

nợ nần cá nhân nhiều nên Vũ Tiến Mạnh đã tìm cách lừa đảo để kiếm tiền đầu tư thị trường tiền tệ ngoại hối Forex và chi tiêu.

Trước đó, Mạnh từng làm nhân viên chạy game show cho một công ty bất động sản nhưng đã bị đuổi việc. Thế nhưng với rắp tâm thực hiện hành vi lừa đảo, đối tượng vẫn bí mật tìm hiểu thông tin về khách hàng. Khoảng tháng 10-2019, Mạnh đã liên lạc với anh Nguyễn Đình Mạnh (trú tại Hải Dương, tỉnh Hải Dương) và giới thiệu là chuyên viên tư vấn bất động sản của Công ty Cổ phần Đầu tư địa ốc BigHomes - đơn vị phân phối F1 dự án Vinhomes Ocean Park ở Gia Lâm, Hà Nội. Để đánh lừa nạn nhân, Vũ Tiến Mạnh đưa ra những thông tin mà anh ta đã tải trên mạng về máy tính và điện thoại của mình và chuyển cho anh Nguyễn Đình Mạnh về căn Shophouse TMDV HA1-SP24 thuộc dự án Vincity Gia Lâm xem. Trước những lời lẽ có cánh của anh ta, người bị hại đã tin tưởng, liên tục chuyển nhiều lần với tổng số tiền là 2,1 tỷ đồng cho anh ta.

Sau mỗi lần nhận được tiền thì Vũ Tiến Mạnh cũng sử dụng hết vào đầu tư Forex, cá độ bóng đá trên mạng internet và bị thua. Ngày 8-2, anh ta đã ngắt liên lạc và đến thành phố Hồ Chí Minh sinh sống. Từ khi tiếp nhận thông tin trình báo của người bị hại là quá trình tìm kiếm rất vất vả của các trình sát. Khi họ có mặt tại dự án Vinhomes Ocean Park - Gia Lâm (Vincity Gia Lâm) thì đại diện của dự án cho biết công ty không có nhân sự như trên.

Không bỏ qua chi tiết nhỏ nhất, họ đã chấp mỗi các thông tin rồi tiến hành nhận diện đối tượng qua ảnh. Qua rà soát đã xác định được đối tượng gây án là Mạnh. Sau khi nhận dạng đã tiến hành rà soát theo hướng bỏ chạy của đối tượng nghi vấn. Quá trình điều tra đã bắt giữ đối tượng tại TP Hồ Chí Minh.

Từ việc bắt giữ các vụ án lừa đảo chiếm đoạt tài sản bằng việc lừa bán bất động sản, Văn phòng Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Hải Dương cảnh báo người dân đừng vì hám lời mà nhẹ dạ, cả tin rơi vào cái bẫy của những kẻ lừa đảo. Trước khi bỏ tiền đầu tư kiếm lời, phải trực tiếp đến các công ty bất động sản để điều tra, xác minh thông tin. Trường hợp nghi ngờ phải nhanh chóng đến cơ quan Công an nơi gần nhất, cung cấp thông tin. Đừng vì hám lời mà để tình trạng tiền mất, tật mang.

XUÂN MAI

ĐỐI TƯỢNG NGUYỄN XUÂN BIỂN

ĐỐI TƯỢNG VŨ TIẾN MẠNH

● TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHẬT GIÁO ĐẦU TIÊN CỦA NƯỚC TA

Chùa Vĩnh Nghiêm nằm cách thành phố Bắc Giang 18 km về phía Đông Nam, chùa là một đại danh lam cổ tự, là chốn tổ tôn thờ Tam tổ sáng lập ra Thiền phái Trúc Lâm Yên Tử. Tương truyền chùa có từ thời nhà Lý thế kỉ XI, và trở thành trung tâm Phật giáo nổi tiếng thời Trần thế kỉ XIII. Chùa có kiến trúc bề thế, khuôn viên rộng và đẹp với nhiều đơn nguyên kiến trúc khác nhau toạ lạc trên diện tích 1ha. Cúm kiến trúc được xây dựng trên không gian nhất định, theo trật tự từ Nam đến Bắc. Gồm các hạng mục công trình kiến trúc: Tam quan, Tam Bảo, nhà tổ đệ nhất, gác chuông, nhà tổ đệ nhị và các công trình khác với kiểu kiến trúc "nội công ngoại quốc" mềm mại từ ngoài vào trong, thể hiện đậm đà và sâu kín sự hài hoà hồn Việt và tính Phật.

Đại đức Thích Thanh Vịnh, Chánh thư kí Ban Trị Sự Giáo hội Phật giáo tỉnh Bắc Giang, tu tập tại chùa Vĩnh Nghiêm cho biết: Đối với Đại hùng bảo điện được các cụ Tổ sửa chữa ba lần vẫn giữ được không gian kiến trúc ban đầu. Lần đầu tiên sửa nơi thờ tự Tam Bảo vào năm 1458 đến Hoàng Định thế kỉ XVII và lần cuối cùng tu sửa vào cuối thế kỉ XIX, đầu thế kỉ XX. Sửa nhà Tam Bảo và nhà Tiền tế bây giờ đã được 100 năm. Thậm chí có những cột từ thời Trần đến bây giờ vẫn còn. Nhà tổ Đệ nhất công trình đặc trưng kiến trúc thời nhà Trần là bảu tròn đóng bện (không đục, không chạm, toàn bộ làm trơn). Kiến trúc Phật giáo thời nhà Trần đơn giản vô cùng, thấp chứ không to. Kiến trúc to là sang thế kỉ thứ XV trở đi và ở thế kỉ thứ XVII, XVIII đục chạm khắc nhiều hoa văn. Kiến trúc thời Trần toát lên mô tuýp kiến trúc chắc chắn, thanh nhã, không đem quá nhiều hoa văn rực rỡ, làm cho mất tính chất thanh tịnh của người tu. Nhìn vào công trình kiến trúc chùa Vĩnh Nghiêm thì qua ba lần sửa chữa vẫn giữ được dáng vẻ

VỀ VỚI CHỖN TỔ CỦA THIỀN PHÁI TRÚC LÂM

CHÙA VĨNH NGHIÊM, CÒN ĐƯỢC GỌI LÀ CHÙA ĐỨC LA, LÀ MỘT NGÔI CHÙA CỔ TẠI LÀNG ĐỨC LA, XÃ TRÍ YÊN, HUYỆN YÊN DŨNG, TỈNH BẮC GIANG. CHÙA ĐƯỢC CÔNG NHẬN LÀ MỘT TRUNG TÂM PHẬT GIÁO, NƠI TRƯỚC ĐÂY ĐÀO TẠO TĂNG ĐỒ CHO CẢ NƯỚC, NƠI PHÁT TÍCH TAM TỔ PHÁI THIỀN TRÚC LÂM CỦA PHẬT GIÁO VIỆT NAM. NĂM 2012, MỘC BẢN CHÙA VĨNH NGHIÊM ĐƯỢC UNESCO CÔNG NHẬN LÀ DI SẢN TƯ LIỆU KÝ ỨC THẾ GIỚI KHU VỰC CHÂU Á THÁI BÌNH DƯƠNG. NĂM 2013, LỄ HỘI CHÙA VĨNH NGHIÊM ĐƯỢC BỘ VĂN HOÁ - THỂ THAO VÀ DU LỊCH CÔNG NHẬN LÀ DI SẢN VĂN HOÁ PHI VẬT THỂ QUỐC GIA. NĂM 2015, CHÙA ĐƯỢC NHÀ NƯỚC VIỆT NAM CÔNG NHẬN LÀ DI TÍCH QUỐC GIA ĐẶC BIỆT.

QUANG CẢNH CHÙA VĨNH NGHIÊM TỈNH BẮC GIANG, CHỖN TỔ CỦA TRƯỜNG PHÁI THIỀN TRÚC LÂM YÊN TỬ

như ban đầu.

Nhà Tam Bảo là công trình thờ Phật theo phái Đại thừa - một tông phái có đặc trưng là thờ nhiều Phật, Bồ Tát và hành giả. Vào trong toà Tam Bảo ta sẽ được chiêm ngưỡng hệ thống tượng Phật. Đó là những tác phẩm nghệ thuật điêu khắc gỗ tinh xảo của các nghệ nhân tạo ra từ thời Lê đến thời Nguyễn. Các pho tượng ở đây đều được sơn son thiếp vàng. Trong chùa có rất nhiều tượng pháp: Tượng Phật, tượng các vị tổ dòng Trúc Lâm, tượng các vị sư tổ sau này.

Tam quan là công trình có chức năng cổng chính để vào chùa. Bia lục lăng còn khắc dựng năm 1606 ghi lại công đức tu sửa chùa Phật vào năm Hoàng Định thứ 6. Nội dung tám bia ghi: "Nay ở huyện Phượng Nhãn, phủ Lạng Nguyên, đạo Kinh Bắc nước Đại Việt có một khu

Sùng Phúc rõ là đất Tam Bảo. Nơi đây trang nghiêm rực rỡ, non cao ngàn vạn, trùng trùng điệp điệp ôm tròn vây lấy thành hình chiếc lọng hoa. Ở chỗ hai ba sông, sóng nước dạt dào mênh mông, quanh co uốn lượn châu về như dải lụa bạc. Khoảng giữa là ngôi chùa cổ có một bầu trời riêng, truyền rằng đó là chùa Vĩnh Nghiêm. Thực là một danh lam đứng đầu thiên hạ".

Gác chuông: được treo bảo khí của nhà Phật là quả chuông lớn đúc năm 1831, nơi sớm chiều các sư tăng thỉnh chuông thỉnh pháp đạo Phật tới thập phương.

Nhà Tổ đệ nhất là toà thờ ba tổ sư khai sáng thiền phái Trúc Lâm là: Giác Hoàng Điều Ngự Trần Nhân Tông, Thiền sư Pháp Loa và Thiền sư Huyền Quang. Chùa Vĩnh Nghiêm đã trở thành ngôi chùa cổ có kiến trúc giàu bản sắc Phật Việt

nhất, mà không ngôi chùa cổ nào trong khu vực miền Bắc có được. Ngôi chùa bắt nguồn từ thời ba vị sư tổ chọn nơi đây làm trụ sở Trung ương Giáo hội Phật giáo Trúc Lâm Yên Tử, lập sổ tăng nhân, độ cho các tăng ni và khai tràng thuyết pháp nên nơi đây vẫn được coi là trường Đại học Phật giáo đầu tiên của nước ta.

Nhà tổ đệ nhị: Là nơi thờ các vị Tổ sư kế tiếp ba vị tổ sư của thiền phái Trúc Lâm. Thiền phái Trúc Lâm được Phật hoàng Trần Nhân Tông sáng lập, phát triển hưng thịnh và trở thành Quốc giáo dưới thời Trần từ thế kỉ XIII - XV. Thời kì đó dân chúng sùng kính đạo Phật, chùa chiền được xây dựng ở khắp nơi, Phật giáo Trúc Lâm đã giúp các nhà chính trị đời Trần cổ kết nhân tâm, áp dụng những chính sách bình dị an dân. Ngay từ khi sáng lập ra Thiền phái Trúc Lâm, năm 1299, Phật hoàng Trần Nhân Tông đã cho biên tập và san khắc, ấn hành một số kinh sách, trước tác để phổ biến giáo lý tư tưởng hành đạo của nhà Phật nói chung và các vị phái cao tăng phái Trúc Lâm nói riêng.

● GÌN GIỮ MỘC BẢN - DI SẢN TƯ LIỆU KÍ ỨC CỦA THẾ GIỚI

Chùa đã xây dựng xong nhà lưu trữ và nhà trưng bày mộc bản. Chủ quản đầu tư là UBND huyện Yên Dũng với tổng mức đầu tư là 32,008 tỷ đồng, chủ yếu bằng nguồn kinh phí xã hội hoá. Được

NHỮNG MẢNH SÁCH SỬ TỪ THỜI TRẦN ĐƯỢC TRƯNG BÀY

khánh thành vào ngày 18-12-2017 (tức ngày 1-11 năm Đinh Dậu), đúng ngày giỗ của Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông.

Nhà mộc bản, nhà trưng bày là hai căn nhà nằm song song nhìn xa như hai con thuyền đậu trên bến, rộng hơn 300 mét vuông và được làm toàn bộ bằng gỗ lim. Bên trong là những kệ sách tủ gỗ để chứa mộc bản. Phòng không lắp điều hoà vì sư thầy cho biết: "Các mộc bản này đều được khắc trên gỗ thị màu trắng có độ bền cao, ít cong vênh, khó nứt vỡ. Gỗ này phù hợp với điều kiện khí hậu tự nhiên, nếu như để điều hoà trong phòng sẽ làm cho mộc bản bị cong vênh vì khô nê, dẫn đến tình trạng nhanh xuống cấp. Chính vì vậy nhà lưu giữ và trưng bày mộc bản chỉ lắp nhiệt kế. Những mộc bản vương màu thời gian nằm ngay ngắn trong không gian âm cúng, thơm mùi gỗ.

Hiện nay, mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm gồm có 3050 ván khắc rời trên chất liệu gỗ thị. Kích thước các bộ mộc bản không đồng đều, tùy theo bộ kinh sách mà có kích thước khác nhau. Bản khắc lớn nhất là loại sớ điệp có chiều dài hơn 100cm, rộng 40x50cm, ván nhỏ nhất chỉ khoảng 15x20cm. Phần lớn các mộc bản là bộ Hoa Nghiêm hơn 2800 bản có kích cỡ 33cmx23 cmx2,5 cm. Chữ khắc trên mộc bản là chữ Hán cổ và chữ Nôm, một số ít khắc sen cài chữ Phạn, được khắc trên hai mặt của mỗi ván.

Những bản khắc của chữ Nôm, chữ Hán trên gỗ thị (gỗ

cây thị) có hàm chứa tư tưởng giáo lý của Phật phái Trúc Lâm, mà cốt lõi là sự giác ngộ của các cao tăng hướng tới việc từ bỏ cách tu hành dựa vào mê tín, thần bí, siêu nhiên. Và đề cao lòng lạc quan với cuộc sống thực, sống thuận theo quy luật của tạo hoá.

Nhiều kệ ván in kinh vẫn còn. Đó là kho ván khắc in, người xưa gọi là mộc thư khô là hiện vật minh chứng chùa Vĩnh Nghiêm từng thống lãnh 72 chốn tùng lâm. Những bản khắc có niên đại sớm nhất, nhiều sách nhất, chữ chuẩn đẹp nhất và đạt đến độ tinh xảo, trong số mộc thư còn lưu giữ được ở nước ta.. Các bản mộc thư chủ yếu ghi chép kinh luật nhà Phật, lịch sử hình thành và phát triển Thiền phái Trúc Lâm, trước tác của 3 vị tổ thiền phái là Trần Nhân Tông, Pháp Loa và Huyền Quang. Ngoài ra còn có các tác phẩm thơ, phú, nhật ký của Mạc Đĩnh Chi và một số vị cao tăng. Nghiên cứu mộc thư khô, các nhà nghiên cứu thấy lượng thông tin phong phú, đa dạng về lịch sử Phật giáo, tư tưởng hành đạo, nhập thế của thiền phái Trúc Lâm, văn học, phong tục tập quán cùng sự phát triển của nghề khắc in mộc thư và nghệ thuật chạm khắc gỗ của Việt Nam.

Sư thầy Thích Thanh Vĩnh cho biết thêm: Kinh mộc bản thị duy nhất mới dịch được bộ "Thiền tâm bản hạnh", còn bộ kinh "Hoa Nghiêm số sao" đang nhờ các thầy chùa Long Hưng (Trung tâm biên, phiên dịch Tư liệu Phật giáo Quốc tế, trụ sở đặt tại huyện

PHÒNG LƯU GIỮ MỘC BẢN CHÙA VĨNH NGHIÊM

Đông Anh). Được biết trước đây, Tổ đệ nhị đã mất rất nhiều công sức để giảng bộ kinh này. Ngày nay, sách sử Phật giáo còn chép lại vị sư Tổ đã mất 20-30 năm mới giảng xong bộ kinh "Hoa Nghiêm số sao". Nội dung của kinh Hoa Nghiêm số sao đề cập: Phương pháp tu tập cho thân và tâm phải điều hoà song hành. Người muốn thân khoẻ thì không thể nào để cho tâm phiền não được, điều đấy là bắt buộc người Phật tử phải tập tu. Trong kinh Hoa Nghiêm dạy rằng muốn cho tâm không bệnh thì thân cũng phải khoẻ. Cuối cùng là phải điều tiết được Thân và Tâm. Đích cuối cùng của Phật giáo là làm cho con người khoẻ, khoẻ từ thân cho đến tâm. Một xã hội, một giáo hội trong giai đoạn nào thì cũng cần phải làm được hai điều đó.

● ĐỀ XUẤT MỞ RỘNG MỘT SỐ CÔNG TRÌNH

Đại đức Thích Thanh Vĩnh, Chánh thư kí Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo tỉnh Bắc Giang cho biết: "Chùa đang có một số những công trình mới, dự án mới. UBND tỉnh Bắc Giang đang đề nghị mở rộng thêm một số công trình như giảng đường, tăng phòng, nhà đông y, hội trường bằng nguồn xã hội hoá.

Đặc biệt một số mộc thư (mộc bản còn lưu giữ tại chùa) giới thiệu cách chữa bệnh bằng thuốc nam, cách châm cứu với bản sơ đồ chỉ dẫn các huyệt rõ ràng. Mong muốn của chùa Vĩnh Nghiêm là sớm xây dựng được nhà đông y để nhà chùa kế thừa

các bài thuốc ghi trong mộc thư nhằm chữa các bệnh về thần kinh, đau khớp và các bệnh về tiêu hóa cho dân chúng thập phương tất cả mọi người cùng hoan hỷ.

Đại đức kể: Cách đây 86 năm về trước vào những mùa an cư kiết hạ, hàng trăm vị sư về chùa, các vị đại đức về đánh vật hết cả mồ. Nhưng đến bây giờ thì không có nữa. Nói đến đây sư thầy thoáng chút suy tư bảo: "Nên đây cũng là sự thịnh suy của một trụ xứ. Hồi xưa ở đây lụt, Tết còn phải đi dò từ trên kia về chùa đây. Hoà thượng Sam, Hòa thượng Thích Thanh Tứ về đến chùa vào mùa mưa, đường trơn, sạt lở, lụt hết cả. Hoà thượng Thích Thanh Tứ bảo: "Nên để Giáo hội của tỉnh ở trung tâm tỉnh Bắc Giang; về đây còn thuận lợi đường sá, chứ Giáo hội ở chốn tổ như chùa ở đây cứ phải đi thuyền vào những ngày lụt nguy hiểm cho các sư". Từ đấy đến giờ tăng đoàn mới chuyển lên trên đó. Nhưng sớm hay muộn cũng bạch với cụ trưởng ban sau này cơ sở hạ tầng ổn định thì xin chuyển Trung tâm Giáo hội của Tỉnh về lại chùa Vĩnh Nghiêm để cho các học viên, tăng đoàn về chốn tổ vẫn âm cúng hơn. Như bây giờ tăng đoàn sang những chùa kia cơ sở vật chất đầy đủ nhưng là cơ sở mới. Việc thăm trường hạ về chùa Vĩnh Nghiêm nơi chốn Tổ, sẽ uy nghi hơn là đến những ngôi chùa mới. Minh sẽ xây dựng lại những gì mà các cụ xưa đã làm ở chốn Tổ".

TRẦN MỸ HIỀN

IRAN VÀ CÂU CHUYỆN...

(Tiếp theo trang 11)

Về mặt chính trị, Nga và các quan chức Nga, từ Ngoại trưởng Sergei Lavrov cho tới Thứ trưởng Ngoại giao Sergei Ryabkov và Vụ trưởng Vụ kiểm soát vũ khí và không phổ biến vũ khí hạt nhân thuộc Bộ Ngoại giao Nga Vladimir Ermakov, đã nhiều lần phản đối việc Mỹ gây sức ép đối với Iran và kế hoạch gia hạn lệnh cấm vận vũ khí của Mỹ chống Iran. Sự phản đối cũng xuất hiện trong tuyên bố của Bộ Ngoại giao Nga vào ngày 3/3/2020, nhấn mạnh rằng không có lý do nào để đưa vấn đề gia hạn lệnh cấm vận vũ khí của Iran lên Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc cả.

Mặt khác, Iran và Nga vốn có lịch sử hợp tác vũ trang - quân sự. Trước đây, Iran nhận được nhiều loại vũ khí khác nhau của Nga, như hệ thống S-300 và hai nước cũng đã hợp tác chặt chẽ trên chiến trường Syria. Cả hai cùng có các thỏa thuận an ninh và quân sự khác nhau, trong đó có hợp tác chống khủng bố và hợp tác khu vực hay đã tổ chức các cuộc tập trận chung trên biển Caspi và vịnh Oman. Sự hợp tác này cho thấy cả 2 bên đều sẵn sàng phát triển quan hệ trong lĩnh vực này.

Hơn nữa, Iran và Nga có quan điểm chính trị nhất quán về sự ổn định và an ninh khu vực, cũng như nhu cầu củng cố cán cân sức mạnh và khả năng răn đe đối với Mỹ. Là một lực lượng chống Mỹ trong khu vực và trên đường biên giới phía Nam của Nga, Iran nằm trong vùng lợi ích của Nga. Do đó, thông qua việc cung cấp vũ khí để đổi dầu với Mỹ, việc giúp đỡ Iran thực tế chính là trợ giúp cho lợi ích của Nga.

Cuối cùng, Iran đã nhiều lần tuyên bố rằng họ quan tâm tới việc mua vũ khí của Nga, và Nga muốn tận dụng nhu cầu hiện đại hóa quân sự của Iran. Việc bán vũ khí cho Iran sẽ làm gia tăng sự

XE TĂNG T-90 CỦA NGA

phụ thuộc giữa hai bên với nhau, đồng thời mang lại lợi ích kinh tế to lớn cho Nga. Ngoài ra, Nga - nước xuất khẩu vũ khí lớn thứ 2 thế giới - có thể tận dụng cơ hội này để cải thiện vị thế của mình trong thị trường vũ khí thế giới bằng việc lợi dụng nhu cầu mua vũ khí lớn của Iran.

● NHỮNG MỐI QUAN HỆ ĐAN XEN

Trung Quốc cũng là một cường quốc được nhắc đến trong câu chuyện của Iran. Tuy nhiên, mặc dù Trung Quốc nhiều lần hỗ trợ cho Iran trước áp lực của các biện pháp trừng phạt, nhưng đồng thời nước này thể hiện sự miễn cưỡng chấp nhận rủi ro. Chẳng hạn, Trung Quốc đã giảm trao đổi thương mại và giao dịch dầu khí với Iran sau khi bị Mỹ gây áp lực. Không ai có thể đảm bảo Bắc Kinh sẽ không thực hiện việc này, nếu như sức ép đó một lần nữa làm khó cho họ và nhất là trong lĩnh vực nhạy cảm như việc bán thiết bị quân sự. Tuy nhiên, một thị trường vũ khí và trang thiết bị quân sự lớn và tiềm năng như Iran có thể khiến cho bất cứ cường quốc nào cũng sẽ phải cân nhắc.

Iran hầu như không có hy vọng về việc các nước châu Âu sẽ tỏ ra hữu ích. Một mặt, các nước thành viên EU lo ngại về các hoạt động của Iran trong khu vực, về chương trình hạt nhân và tên lửa của Iran. Mặt khác, Brussels dường như không hài lòng với các chính sách đơn phương của Tổng thống Mỹ Donald Trump. Kinh nghiệm trước đó của Iran

trong các cuộc đàm phán với các cường quốc châu Âu để cứu vãn JCPOA, dỡ bỏ các biện pháp trừng phạt, và cơ chế hỗ trợ trao đổi thương mại (INSTEX) cho thấy rằng cuối cùng các nước châu Âu sẽ đứng về phía Mỹ. Điều duy nhất có thể đưa châu Âu xích lại gần hơn với Iran là nỗi lo sợ về khả năng chấm dứt JCPOA, nhưng dường như ngay cả vấn đề quan trọng này cũng sẽ không làm thay đổi thái độ của châu Âu. Do đó, Tehran đã có câu trả lời rõ ràng cho câu hỏi của ông Shamkhani về việc liệu châu Âu có nên "bảo vệ phẩm giá và ủng hộ chủ nghĩa đa phương hay chấp nhận sự sỉ nhục và giúp đỡ chủ nghĩa đơn phương?".

● TEHRAN MUỐN CÓ NHỮNG GÌ?

Một khi lệnh cấm vận bị dỡ bỏ, thì tuy Nga là lựa chọn hàng đầu, song Iran chắc chắn sẽ cố gắng đáp ứng nhu cầu trang bị vũ khí của mình từ nhiều nguồn khác nhau, như Trung Quốc chẳng hạn, để tránh trở nên phụ thuộc quá mức vào Nga. Nhu cầu chủ yếu của Iran là tăng cường không quân, hệ thống phòng không, phòng thủ biển, hệ thống radar và tác chiến điện tử.

Các báo cáo chưa được xác thực cho thấy Iran đang tìm cách mua máy bay chiến đấu Sukhoi các mẫu 35, 30SM và 27SM-3; máy bay chiến đấu MiG, các hệ thống phòng không như S-400, Hệ thống tên lửa phòng thủ bờ biển Bastion và xe tăng T-90 từ Nga. Thông tin cho hay

Iran cũng đã có các cuộc trao đổi với Trung Quốc về việc mua máy bay chiến đấu J-10C, hệ thống tên lửa phòng không FD-2000, hệ thống LY-80 và hệ thống phòng không tự động của nước này.

Cái khó của Iran đó là Nga và Trung Quốc cũng như một số "bạn hàng" sắp tới của họ đều biết rằng Mỹ rất nhạy cảm với vấn đề này, và ngay cả khi lệnh cấm vận vũ khí được dỡ bỏ, thì Mỹ cũng sẽ áp dụng các biện pháp trừng phạt đơn phương. Chẳng có quốc gia nào trong hiện tại muốn hy sinh quan hệ với Mỹ vì một nước khác cả. Không loại trừ điều các quốc gia này có thể làm, đó là ký các thỏa thuận vũ khí với Iran nhưng trì hoãn việc giao hàng.

Về phần mình, như các chuyên gia nhận định, Iran cũng sẽ đặc biệt thận trọng trong việc mua vũ khí, trong trường hợp lệnh cấm vận được dỡ bỏ. Iran theo đuổi việc dỡ bỏ lệnh cấm vận như một bước ngoặt trong việc nới lỏng các biện pháp trừng phạt và phủ nhận tính hợp pháp trong chính sách của Mỹ. Lý do nằm ở chỗ Iran cam kết với cộng đồng quốc tế rằng mục tiêu của nước này chỉ liên quan đến việc củng cố cán cân sức mạnh và khả năng răn đe, và rằng quan điểm của Mỹ về nỗi sợ Iran là đối trá! Đồng thời họ cũng nhận thức được rằng một thái độ cực đoan có thể đẩy cộng đồng quốc tế vào thế đối nghịch.

Và trên thực tế, mặc dù bị áp đặt các biện pháp trừng phạt, Iran được cho là vẫn cải thiện được năng lực quân sự về tên lửa, máy bay không người lái và chiến tranh điện tử. Nó được minh chứng qua cuộc tấn công của Iran vào căn cứ Ain al-Assad, vụ bắn rơi máy bay không người lái của Mỹ, hoạt động tham dự quân sự ở Syria và đặc biệt là vụ bắn tên lửa trực tiếp từ dưới lòng đất trong cuộc tập trận cách đây mấy ngày.

HUY KHÔI
(Tổng hợp)

Ibrahimovic lại vương bê bối tình ái

Sự nổi tiếng của Ibrahimovic giờ đây đang biến thành sự tai tiếng qua bê bối tình ái vương vào. Cùng với Ibrahimovic, nữ MC kiêm người mẫu Diletta Leotta đã phơi mặt trên một loạt tờ báo số ra mới đây tại Italy theo cách chẳng ai mong muốn. Mọi sự bắt đầu khi tiền đạo kỳ cựu của AC Milan và chân dài sở hữu 3 vòng đo theo kiểu "chuẩn không cần chỉnh": 97-68-91 được mời tham gia ghi hình trong clip quảng cáo cho ứng dụng trên điện thoại hướng dẫn tập gym có tên gọi Buddyfit.

Nổi bật với ngoại hình lôi cuốn cùng lối dẫn chuyện có duyên, cuốn hút người nghe, bóng hồng sinh năm 1991 hiện là một trong những gương mặt nổi đình nổi đám tại xứ mì ống khi làm việc cho một loạt kênh truyền hình, phát thanh như DAZN, Radio 105 và Sky Sports. Danh tiếng của Diletta tăng theo cấp độ nhân khi là nữ MC được "nhà đài" chọn phỏng vấn các danh thủ và cựu danh thủ. Không chỉ trong đời thực, Diletta còn được nhắc nhiều đến với tư cách một "hot girl" trên mạng ảo. Bằng chứng là lượng fan đặt chế độ dõi theo tài khoản cá nhân của Diletta trên trang mạng xã hội Instagram hiện có hơn 5 triệu lượt người.

Chính bởi sức hút khó cưỡng từ chân dài với nhan sắc vạn người mê nên Ibrahimovic "say nắng" ngay lập tức. Chẳng bỏ phí thời gian, cựu ngôi sao Man United đã áp dụng chiến thuật đeo bám đến cùng sau khi cơ hội tiếp xúc với Diletta từ màn ghi hình quảng bá cho ứng dụng Buddyfit. Biết rõ mười mươi Diletta là bồ ruột của tay đầm Daniele Scardina nhưng Ibrahimovic vẫn quyết tâm chinh phục "hoa có chủ" đến cùng.

THUỘC DẠNG "SAO BỤI" TRONG LÀNG TỨC CẦU THỂ GIỚI, NÀO NGỜ NGÔI SAO AC MILAN, ZLATAN IBRAHIMOVIC LẠI GÂY RA SCANDAL CƯỚP BẠN GÁI XINH ĐẸP DILETTA

LEOTTA CỦA VÕ SỸ QUYỀN ANH DANIELE SCARDINA. CÀNG ỒN ÀO HƠN KHI TIỀN ĐẠO NỔI TIẾNG NGƯỜI THỤY ĐIỂN ĐÃ CÓ VỢ CON ĐÈ HUỀ...

IBRAHIMOVIC VƯƠNG VÀO BÊ BỐI TÌNH ÁI

Ngay trong số ra mới đây nhất, tạp chí Chi (Italy) đã giật ngay ra trang bìa hình ảnh Ibrahimovic và nữ MC quyền rũ hẹn hò đi ăn tối tại một nhà hàng sang trọng ở trung tâm thành phố Milan. Sự xuất hiện đường đột của hai nhân vật nổi tiếng trong làng thể thao và giải trí đương nhiên đã khiến thực khách có mặt tại nhà hàng đổ xô vào chú ý. "Đó chắc chắn không phải là cuộc gặp mang tính chất công việc hay xã giao đơn thuần. Thái độ và cử chỉ của Ibrahimovic rất khác lạ. Anh ta và Diletta thân mật, quấn quýt bên nhau hết như những cặp tình nhân mới bước vào vườn yêu", đó là lời nhận xét của một thực khách được trích dẫn trên tạp chí Chi.

Ngang nhiên chen ngang vào cuộc tình giữa Daniele Scardina và Diletta, Ibrahimovic đã đẩy võ sỹ quyền Anh, Scardina rơi vào tình cảnh khổ sở vì bị kẻ khác cướp mất người yêu. Càng sốc hơn nữa khi Scardina từng lên kế hoạch tổ chức hôn lễ với Diletta. Chán chường vì cuộc tình sụp đổ tan tành,

Scardina đã quyết định bay sang hòn đảo du lịch có tiếng Ibiza tại Tây Ban Nha để giải sầu cùng đám bạn trong men say của rượu bia.

Với những gì đang diễn ra, đủ thấy Ibrahimovic đang gây ồn ào như thế nào. Không chỉ tự biến mình thành kẻ cướp bồ người khác, tiền đạo 38 tuổi còn đang đẩy gia đình anh ta vào bờ vực ly dị không gì cứu vãn được. Nhắc tới Ibrahimovic không thể bỏ qua việc cựu ngôi sao Barcelona từng tổ chức hôn lễ với cựu người mẫu kiêm nữ doanh nhân Helena Seger, hơn Ibrahimovic tới 11 tuổi. Chấp nhận hy sinh thiệt thòi, cô vợ già của Ibrahimovic đã phải thu gọn công việc kinh doanh thời trang để có thêm thời gian chăm sóc con cái nhằm giúp Ibrahimovic yên tâm tập trung hơn nữa vào chuyên môn. "Helena đang rất đau khổ vào lúc này đây. Tất cả những gì cô ấy làm trong suốt thời gian dài qua không gì khác là mong muốn hạnh phúc luôn duy trì bền chặt trong gia đình", người đại diện của nàng WAGs Helena khẳng định,

DILETTA LEOTTA SỞ HỮU NHAN SẮC VẠN NGƯỜI MÊ

"Ibrahimovic rõ ràng đã chà đạp lên sự tin tưởng của cô ấy".

Theo phỏng đoán từ nhiều người, một khi vượt quá giới hạn của sức chịu đựng, việc Helena đâm đơn ra tòa ly dị chỉ còn là vấn đề về mặt thời gian. Hệ quả nhãn tiền là khối tài sản kếch sù trị giá tới hàng chục triệu euro mà Ibrahimovic cất công tích góp bấy lâu nay nhiều khả năng sẽ bị "cửa đời" theo phán quyết từ tòa án. Thực tế, đây không phải là lần đầu tiên Ibrahimovic gây tai tiếng vì thói sến ra là "ăn vụng". Hồ sơ tình ái của Ibrahimovic trước đó còn bị bôi đen qua màn lòng thòng với Nicole Minetti, bồ cùng của cựu chủ tịch AC Milan, Silvio Berlusconi. Kinh khủng hơn cả khi rò rỉ lên thông tin về việc Ibrahimovic bắt chấp liêm xỉ, danh dự gạ tình trắng trợn Sylvie, cô vợ của đồng đội cũ Rafael van der Vaart tại CLB Ajax. Nghe đâu cũng vì màn nhắm nhe cả vợ bạn nên Rafael van der Vaart đã cách mặt Ibrahimovic.

BẢO QUYỀN

VÔNG XẾP - GHẾ GIƯỜNG XẾP - GIÁ PHỐI ĐỒ XẾP - GIÁ PHỐI KHĂN XẾP

SÁI GÒN: (028) 3834 6888 - 3834 6999 - HÀ NỘI: 59 Tô Vĩnh Diện, Phường Khương Trung, Quận Thanh Xuân, ĐT: (024) 3753 0011 - 3753 0033 - Hotline: 0903 03 03 03 - 0933 888 888 - 0934 888 888 - www.duyloi.com

An ninh

CHUYÊN ĐỀ CỦA BÁO
CÔNG AN NHÂN DÂN

thế giới

www.cand.com.vn

NĂM THỨ HAI MƯƠI LĂM ● SỐ 2.000 ● THỨ BẢY ● NGÀY 8-8-2020

NỮ THỦ TƯỚNG ĐẦU TIÊN KẾT HÔN KHI ĐANG TẠI CHỨC

VÀO ngày 2/8, bà Sanna Marin, đương kim Thủ tướng Cộng hòa Phần Lan đã chính thức tổ chức hôn lễ của mình, trở thành nữ thủ tướng đầu tiên trên thế giới kết hôn khi đang tại nhiệm.

Cụ thể, trên tài khoản cá nhân thuộc mạng xã hội Instagram, bà S. Marin cho biết rằng đã kết hôn với "đối tác" lâu năm là ông Markus Raikonen vào ngày 2-8; đồng thời đăng kèm bức hình như trong ảnh chụp 2 người tại đám cưới, cho thấy cô dâu mặc một chiếc váy cưới dài tay màu trắng ngà, tay cầm một bó hoa lớn màu trắng và chú rể mặc lễ phục. Còn trên trang web của Chính phủ Phần Lan thông báo là đám cưới diễn ra tại khu dinh thự Kesaranta ở ngoại vi thủ đô Helsinki, cũng là nơi cư ngụ chính thức của Thủ tướng S. Marin. "Để phòng ngừa dịch bệnh COVID-19 lây lan, hôn

lễ được tổ chức trong vòng hạn hẹp với đại diện của gia đình 2 bên và những người bạn thân thiết nhất - website của Chính phủ Phần Lan cho biết thêm - Nữ Thủ tướng S. Marin và bạn trai M. Raikonen đã sống chung trong 16 năm, họ có một cô con gái 2 tuổi rưỡi".

Được biết, bà S. Marin đắc cử chức Thủ tướng Cộng hòa Phần Lan dạo đầu tháng 12-2019 khi mới 34 tuổi, trở thành vị Thủ tướng đương nhiệm trẻ tuổi nhất thế giới vào thời điểm đó.

Q.LONG
(Theo Reuters)

PHÁP SIẾT CHẶT QUẢN LÝ KHỦNG BỐ MÃN HẠN TÙ

NGHỊ viện C ộ, n g hòa Pháp vừa thông qua dự luật bổ sung, tăng cường giám sát và quản lý

những phạm nhân từng thụ án tù về tội khủng bố, nhằm ngăn ngừa các phần tử quá khích rập tâm gây mất an ninh trật tự trong xã hội.

Dự luật do đảng Tiến bước của Tổng thống Emmanuel Macron bảo trợ, theo đó tất cả những tù nhân bị phạt mức án từ 5 năm tù trở lên về tội danh khủng bố, trong giai đoạn từ 5-10 năm sau khi mãn hạn tù tùy theo mức độ phạm tội bắt buộc phải sống ở một nơi nhất định, phải đeo vòng điện tử để cảnh sát theo dõi và phải trình diện tại đồn cảnh sát theo định kỳ. Phát biểu bên lề hành lang Quốc hội, ông Eric Dupont-Moretti, đương kim Bộ trưởng Bộ Tư pháp của Cộng hòa Pháp cho biết, khoảng 150 tù nhân bị kết tội khủng bố trong đó có một số phần tử cực kỳ nguy hiểm, sẽ được mãn hạn tù trong vòng 3 năm tới dựa trên mức án đã tuyên. "Mục đích của điều luật mới nhằm tăng cường tính hữu hiệu của Bộ Luật Hình sự hiện tại - Bộ trưởng E. Dupont-Moretti cho biết thêm - Những người này thường bị kết án vào đầu thập niên 2010, trước khi hình phạt khủng bố được siết chặt vào năm 2016 sau làn sóng tấn công quy mô lớn ở Pháp, do vậy cần thiết phải có điều luật bổ sung phù hợp với tình hình mới".

Q.PHÚ
(Theo AFP)

KHẢ NĂNG PHI THƯỜNG CỦA ĐỘNG VẬT

MỘT sự kiện dạng "khó tin mà thật" gây chấn động Vương quốc Anh, khi một con mèo đã vượt qua quãng đường dài 64km trong 45 ngày để trở về với chủ cũ, chứng tỏ khả năng phi thường của động vật.

Trước đó vào ngày 8-6 cặp vợ chồng Neil Payne và Leasa Payne, cư ngụ tại thị trấn Shillington thuộc địa hạt Bedfordshire đã tặng con mèo đực Garfield, 3 tuổi, cho một người bạn sống ở thị trấn Enfield phía đông bắc thủ đô London. Nhưng chỉ 12 ngày sau vào ngày 20-6 Garfield đã trốn khỏi nhà chủ mới, tìm đường trở về với chủ cũ. Đến ngày 5-8, đúng 1 tháng rưỡi

sau, con vật cứng đột nhiên xuất hiện trước cửa nhà vợ chồng Payne, khiến họ vô cùng ngạc nhiên xen lẫn niềm hân hoan vô bờ (ảnh nhỏ). "Thật không thể tin được. Lúc đầu tôi không tin đó là Garfield. Rồi Lesa đi đến và gọi tên thú cưng làm nó nhảy lên mừng rỡ... Tôi không hiểu làm thế nào mà một con mèo chưa bao giờ đi ra ngoài, lại có thể trở về nhà sau chùng ấy chằng đường (ảnh to) - ông N. Payne thổ lộ - Bây giờ vợ chồng chúng tôi quyết định sẽ nuôi Garfield đến hết đời".

Được biết, kỷ lục ghi trong Sách Guinness thuộc về một con mèo cái tên Gato ở thị trấn Salisbury (tiểu bang Massachusetts, Mỹ), đã vượt qua quãng đường dài 32km trở về nhà chủ.

X.HIỆU
(Theo The Sun)

Tổng biên tập:

Đại tá **PHẠM KHẢI**

Phó Tổng biên tập:

Đại tá **TRẦN THANH PHONG** (phụ trách nội dung)

Đại tá **TRẦN KIM THẨM**, Đại tá **NGUYỄN THUY QUỲNH**

Thư ký tòa soạn: **Trung tá PHAN VIỆT ANH**

TÒA SOẠN: 100 Yết Kiêu, Hà Nội. ĐT: 069.43642 - (024) 38223161 - 38220035 - 38223045 - Xin máy lẻ 303 hoặc 402 - (024)39425350 - Fax: (024)38224008 - Email: antg@hn.vnn.vn - antg.tuan@gmail.com ▲ Phát hành tại Hà Nội: 92 Nguyễn Du - ĐT: (024)38.223725 ▲ **CƠ QUAN ĐẠI DIỆN TẠI TP HCM:** Số 6 Phạm Ngọc Thạch, phường 6, quận 3. ĐT, Fax: (028) 38241917 - 38224467 ▲ Phát hành tại TP HCM: 373D Nguyễn Trãi, Q1 ▲ Phát hành tại TP Đà Nẵng: 24 Đặng Tử Kính - ĐT: 0913494640 ▲ Giấy phép hoạt động báo chí số 1879/GP-BTTTT, ngày 14-11-2011 của Bộ Thông tin và Truyền thông ▲ In tại Công ty TNHH MTV in Ba Đình - Bộ Công an, Công ty TNHH MTV in Báo Nhân dân TP HCM và Chi nhánh CTCP Tập đoàn Truyền thông Thanh niên - Đà Nẵng ▲ Giá: 5.500 đồng